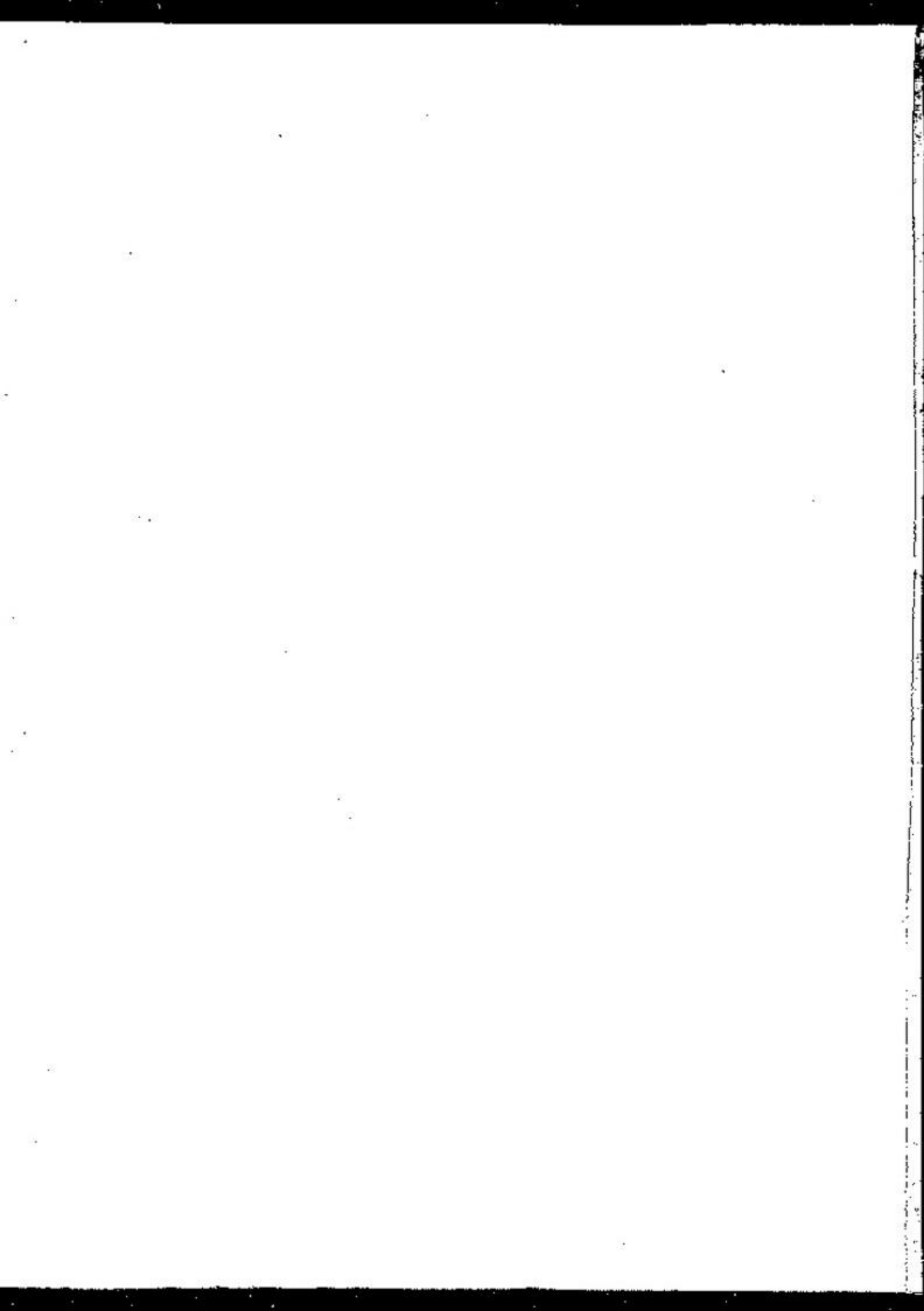

LØGTINGS- TIDINDI

1881

Beretning

om

Lagtingsamlingen

1881.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. D. Schuler.

1883.

Føroya Landbókasavn

Lagtinget afholdes den 29de Juli.

Medlemmer.

Antmand Hannes Christian Steingrim Finsen (R).
Provst Søren Henrik Theodor Sørensen.

For Nordersøernes Præstegjæld:

Sysselmand Clement Olsen,
Odelshonde Jacob Joensen.

For Østers Præstegjæld:

Kongsbonde Gregorius Johannesen,
Tønmænd Samuel Rasmussen,
Skolelærer Johannes Petersen,
Skolelærer Gregers Joensen.

For Nordstrøms Præstegjæld:

Kongs- og Odelshonde Ole Jacobsen,
Handelsmand Jacob Petersen.

For Sydstrøms Præstegjæld:

Kjøbmand Johan Henrik Schrøter,
Lærer Oliver Petrus Efferø,
Handelsbetjent Rudolph Andersen,
Sørenskriver Lorenz Høyer Buchwaldt.

For Baags Præstegjæld:

Sysselmand Zacharias Nielsen,
Odelshonde Michel Danielsen.

For Sands Præstegjæld:

Kongsbonde Johannes Dalsgaard, yngre,
Kongsbonde Joen Peter Hønge.

For Sønders Præstegjæld:

Kongsbonde Niels Jacob Joensen,
Kongsbonde Ole Michael Nielsen.

Alle Sekretærer valgtes G. Joensen og R. Andersen.

I. Udkast til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet i de færøske Landkommuner.

§ 1879 havde Lagtinget udkædet og i 1880 endelig vedtaget et Udkast til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet i de færøske Landkommuner (if. Lagtingsberetningen for 1879, Pag. 50—53 og Lagtingsberetningen for 1880, Pag. 67—75). Efter at Regeringen havde foreslaaet nogle Endringer til Udkastet, blev dette nu atter fremlagt i Ringet den 4de August saaledes:

Udkast til Anordning
om Bygnings- og Brandvæsenet i de
færøske Landkommuner.
(Foreslået Lagtinget 1881).

§ 1.

Sognekommissionen i hvert Sogn eller, hvor der i udsøndrede Kommuner ikke findes nogen Sognekommission, Kommunens Forstanderskab har som Bygningskommission for Sognet at sørge Tilføj med samnes Bygningsvæsen samt at passe, at de med Hensyn til Brandvæsenet givne For- skrifter overholdes.

Naar der i en Bygd ikke bor noget Medlem henholdsvis af Sognekommissionen eller af For- standerskabet, bestikker Forstanderskabet en eller to Mand i Bygden til for dens Bedkommende at indtræde som Medlemmer af Bygningskommis- sionen. Undskyldningsgrunde mod dette Ombud afgøres af Amtet.

Det paaligger Sydsenmanden at yde Bygnings- kommissionen Vejledning i Udførelsen af dens Gjern.

§ 2.

Sintet Byggesforetagende, Rybygning eller Hoved- reparation maa paabegyndes uden Tilslædselse fra Bygningskommissionen, der har at meddele Bed- kommende det nødvendige Svar inden 14 Dage efter Anmeldelsen.

Kommissionen har derefter at passe, at de af den givne Forfæstelse nøje efterkommes.

Ved Hovedreparation forstaaes enhver Repara- tion, ved hvilken nye Bjælker eller Syller indfættes i Bygningen, eller ved hvilken Bygningens ydre Form forandres.

§ 3.

Opfærelsen af nye Bygninger og Udførelsen af Hovedreparationer ved ældre Bygninger kunne af Bygningskommissionen forbydes, saafremt de kunne antages at blive til Hindre for Bedtlige- holdelsen af tilslædsende Beje, Gader eller Al- løberender, eller for Anlægget af nye, ligesom ogsaa, hvis tidligere opførte Bygninger ligge saa nær, at Fare i Tilfælde af Udsvæbe derved for- menes at kunne opstaa.

Ligesom Bygningskommissionen derhos vil have at tilstræbe en Regelmæssighed med Hensyn til Husenes Velkommen i Forhold til Hlunden, saaledes bør den navnlig ved nye Bygningers Op- førelse passe, at Gaderne efterhaanden saa en passende Bredde efter Bygningens Højde og øvrige stedlige Forhold, og Lyr Gadenes Bredde, hvor ikke særlige Hindringer still: sig i Vejen derfor, være mindst 6 Alen.

§ 4.

Sodrhuse, der altid skulle være opførte af Sten eller paa den forbeholdne Maade af Sten og Grønsvær, maa ikke tækes med brandfarligt Materiale, med mindre det bæres med Grønsvær eller Sten og maa de desuden ikke opføres i mindre Afstand fra beboede Huse, Køhus, Patthus eller Kæld end 30 Alen.

Den samme Afstand vil være at holde for Tranlogeriers Bedkommende.

Hvor Sodrhuse eller Tranlogerier, der ere opførte for denne Anordnings Kraftstæden, findes i mindre Afstand fra beboede Huse, Køhus, Pat-

hus eller Skjold end 30 Alen, kan Bygningskommissionen forbyde Brugen af dem.

§ 5.

Storflene fra Vægeovne, Komfurer eller Rindovne skulle være forsvarligen opførte af Mur eller Rænpesten. Dog kunne ogsaa som Storflene anvendes fæste Kærner, naar Bygningen er tækket med Græs eller Skifer, samt under Jagttagelse af, at Røret ikke paa noget Sted kommer Bygnings Træværk nærmere end 8 Tommer, og at det anbringes mindst $1\frac{1}{2}$ Alen over Taget.

Komfurer og Ralleovne saavel som Rørene fra disse maa have en Afstand fra Bygnings Træværk af mindst 8 Tommer, og skal Gulvet foran Komfurer og Rindovne, naar de anbragte paa Trægulve, dækkes med en Kær eller Zinkplade af mindst $\frac{1}{2}$ Alens Bredder eller med Sten.

Vag jævnst Støttesteder, som ikke ere fritslaaende, skal være opført en meter Bred af mindst $1\frac{1}{2}$ Alens Højde over Hænder af Støttestedet.

Forsikringer fra de i denne Paragraf indeholdte Bestemmelser kunne tilbagesendes af Bygningskommissionen, naar den finder, at der er truffet anden Foranstaltning, der ubeløfter Brandfare.

§ 6.

Indsigelse mod de Bestemmelser, som i Genhold til §§ 3, 4 og 5 træffes af Bygningskommissionen, indsendes til Sysselmændene, der, efter at have indhentet de nødvendige Oplysninger, indstiller Sagen til Amtet, hvor den endelig afgjøres.

§ 7.

Alt eller Blyder maa ikke hænges fra et Hus til et andet under aaben Himmel, med mindre det sker i lukkede Kar. Forøvrigt er Enhver pligtig med tilbørlig Forsigtighed at omgaaes med Alt og Bly og med Alt, hvad der kan fremkalde eller befordre Ildbrand. Saa skal og enhver Husfader eller Husbond paase, at hans Børn, Tjenste eller andre Personer, der høre til hans Husstand eller som i hans Tjeneste have Forretninger i hans Hus, i saa Henseende udvise forsvarligt Forhold.

§ 8.

I Tilfælde af Ildsvaade er enhver arbejdsfær Mand forpligtet til at give Møde samt at medbringe et eller andet Brandredskab, saasom Spade, Kar, Spade eller Stige og under Ledelse af Bygningskommissionens Medlemmer at være behjælpelig ved Slutning og andre Sikkerhedsforanstaltninger.

§ 9.

For Overtrædelser af de i denne Anordning indeholdte Bestemmelser eller af de i Genhold til samme givne Paalag erlægges Bøder af 2 til 25 Kr., i Bøttelagsskiftelse af 5 til 50 Kr., hvorhos den, der trods Bygningskommissionens

Forbud opfører en Bygning eller foretager en Hovedreparation, maa finde sig i, at det Opførte for hans Regning nedrives, saafremt den af Bygningskommissionen truffne Bestemmelse ikke er underkendt af Amtet.

Yderligere tilføjes Stedets Fattighjælp.

Med Sagens Behandling og Afslutning bliver at forholde i Overensstemmelse med Lov om Sundhedsvedtægter m. m. paa Færserne af 7de Maj 1881 § 6, jfr. § 4.

Bemærkninger til foranstaaende Udkast.

Med Hensyn til de Endringer og Tilføjelser, der efter nærværende Udkast ere foretagne i det af Lagtinget 1880 vedtagne Forslag til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet i de første Kommuner, bemærkes følgende:

Til § 1.

Med Hensyn til, at det af Lagtinget var foreslaaet, at der i de Bygder, hvor ikke noget Medlem af Sognekommisjonen, henholdsvis af Forstanderskabet, er bosat, skulde oprettes særlige Bygningskommissioner, har Amtmanden bemærket, at det end vil være noget tilfældigt, om der i en Bygd bor et Medlem af Sognets almindelige Bygningskommission, og at den af Lagtinget foreslaaede Ordning vilde være med sig, at Almue med Bygnings- og Brandvæsenet afværende vil kunne tilfalde en særlig og den almindelige Bygningskommission, alt efter Udfaldet af Valgene til Sognekommisjonen eller Forstanderskabet. Ellige vil det i Smaabygder paa nogle faa Familier — hvor det omhandlede Tilfælde netop hyppigst vil indtræde — ofte være vanskeligt at finde 3 Mand, der egne sig til at danne en selvstændig Bygningskommission. Amtmanden mener, at Sagen ordnes bedre og simplere ved, at man lader 1 eller 2 Mand af hver Bygd, hvor intet Medlem af Bygningskommissionen er bosat, tiltræde Sognets almindelige Bygningskommission, og da Ministeriet har maattet tiltræde denne Anstalt, er Paragrafen affattet i Overensstemmelse hermed.

Til § 2.

Da der i Lagtingets Forslag findes en udtrykkelig Bestemmelse om, at Bygningskommissionen bør være i Tilfær med, at de af den givne Forretter ogsaa blive fulgte, er der til Paragrafens 1ste Stykke tilføjet en Bestemmelse herom.

Til §§ 3 og 4.

De her foretagne Forandringer ere af mindre væsentlig Betydning og tilføjes kun Meddelings- endringer.

Til § 5.

Reglerne i 1ste, 2det og 3die Stykke for Anbringelsen af Røstte Særnrør samt for Afstanden mellem Røsttur og Røstlovene og Bygningens Træværk ere i Overensstemmelse med de Bestemmelser, der ifølge Justitsministeriets Resolution af 14de August 1875 gjælde for Thorsbavns Vedkommende.

Til Paragrafen er der foreslaaet tilføjet en Bestemmelse om, at Kommissionen kan indbringe Hjørninge fra det i Paragrafen fastsatte, naar der er truffet anden Foranstaltning, der udelukker Brandfare, hvilken Myndighed man i Alighed med, hvad der gjælder i Kongeriget, har troet at kunne indbringe de første Kommissioner.

Til § 7.

Paragrafens 2det Stykke er bleven omredigeret, da det ansaaes nødvendigt i Anordningen at optage et almindeligt Raad om at udvise Forsigtighed med Ild og Bys samt om Husbondens Ansvar i saa Henseende for Børn og Ryende.

Til § 9.

„Kommunens Kasse“ i 2det Stykke er ombyttet med Stedets Fattigkasse.

Afsættelsen af 3die Stykke er ændret i Hensyn til § 6 i Lov om Sundhedsvedtægter m. m. paa Færøerne af 7de Maj 1881.

Ministeriet skal sluttelig bemærke, at Antet havde foreslaaet at optage Expropriationsbestemmelser i det væsentlige stemmende med, hvad der i saa Henseende er fastsat for Thorsbavns Vedkommende i §§ 6 og 8 i Bygningsloven af 28de Januar 1868, men at Ministeriet anser dette for at ligge udenfor den Administration i Loven af 28de Februar 1872 givne Bemyndigelse til at ordne Brand- og Bygningsvesenet i Bygderne, medens man formentlig vil kunne bemynde den ved Expropriationsloven af 7de Maj 1881 aabnede Udgang til at forlange Grundsaftaeller til Byes Udvidelse til derigennem at saa reguleret, hvad Hensynet til Færdsel og Brandfare maatte udkræve.

Den 8de August foretoges 1ste Behandling af Sagen, der paa Forslag af Provsten enstemmig med 15 Stemmer henvises til et Udvalg paa 5 Medlemmer, som ifølge det den næste Dag foretagne Valg kom til at bestaa af S. Nielsen, Olsen, Provsten, Rasmussen og Schrøter, og derefter med Provsten som Ordfører afgav følgende den 18de f. M. forelagte Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er blevet benvist et Udkast fra Justitsministeriet til en Anordning om Bygnings- og Brandvesenet i de første Landkommuner, hvilket Udkast oprindelig er fremskommet i Lagtinget og har været til Forhandling i dettes to sidste Samlinger. Efter at det i Fjor var

blevet endelig vedtaget af Lagtinget og indsendt til Ministeriet, er det nu blevet tilbagesendt fra samme, ændret paa enkelte Punkter.

Naar man ser hen til de her værende Naturforhold samt til Beboernes Formuesforfatning og Livsvarer, er det klart, at en saadan Anordning for Bygnings- og Brandvesenet i de første Landkommuner kun kan gaa ud paa at fastsætte ganske simple og almentfattelige Bestemmelser, der kunne tjene til Vejledning for dem, som af sig selv have Sans for Orden og god Indretning af Bygningsforholdene, og som tillige kunne hindre de værste Overgreb paa dette Omraade af hensynsløse Medborgere. Det er dette, som det her foreliggende Udkast søger at gennemføre, idet man for de Bygninger, der opføres for Fremtiden, navnlig ogsaa søger saa vidt muligt at undgaa Brandfare. Særligt finder Udvalget ikke Anledning til nu at indtale sig om Sagen i dens Almindelighed, da den i tidligere Samlinger har været Gjenstand for udførlige Forhandlinger i saa Henseende.

Med Hensyn til de af Ministeriet foreslaaede Ændringer i det af Lagtinget tidligere vedtagne skal man anse, at de formentlig i det Hele maa betragtes som Forbedringer, og at Forslaget ved dem har erholdt en bedre Redaktion.

Udvalget har dog ikke indskrænket sig til blot at overveje de Ændringer, som det af Lagtinget i sidste Samling vedtagne Forslag har modtaget af Ministeriet, men har ogsaa anset det for rigtig at undersøge, hvor vidt Udkastets enkelte Bestemmelser endnu mulig kunne trænge til yderligere Tilføjelser og Rettelser.

Efter disse foreløbige Bemærkninger skal man kortelig omtale nogle Entsettheder.

I Udkastets § 1 havde Lagtinget i sidste Samling vedtaget, at i de Bygder, hvor intet Medlem af Sognekommision eller Forstanderskab fandtes, skulde der udværges en særskilt Bygningskommission. Ministeriet har nu ændret dette herhen, at Forstanderskabet i saa Tilfælde bestikker en eller to Mænd til for den omhandlede Bygds Vedkommende at tiltræde den sælle Bygningskommission, hvilket er simpelt og derfor hensigtsmæssigere.

Udvalget har imidlertid troet, at Forholdene paa flere Steder ere af den Natur, at det vilde være rigtigere, om det blev overladt til Forstanderskabernes Afgørelse, hvor vidt de under Hensyn til samtlige stedlige Forhold, i det enkelte Tilfælde anse det nødvendigt eller ønskeligt at bestikke saadanne Mænd, idet man bl. a. kan tænke sig, at der ingen dertil egnet findes i Bygden.

Udvalget tillader sig derfor at foreslaa: at Ordene „bestikker Forstanderskabet“ i § 1 andet Stykke forandres til „kan Forstanderskabet bestikke“.

Det kan endvidere anses for givet, at en Bygningskommission i mange Tilfælde vil finde det rigtig og hensigtsmæssigt ikke altid at optræde

samlert, men derimod overlade det til et eller flere af dets Medlemmer at fungere paa den hele Kommis- sions Begne, og derfor har man anset det for hødest, om Kommissionsens Berettigelse dertil og dens enkelte Medlemmers Forpligtelse til at udføre saadanne Gjern og ogsaa udtrykkelig blev fastslaaet i elve. Anordningen. Man har troet, at dette bedst kunde ske ved en analogisk Optagelse af den i Følge § 11 af Lov af de første Landkommuners Beskyttelse af 28de Februar 1872 for Forstander- skaberne i saa Henseende gjældende Bestemmelse, hvorfor man efter 2det Stykke i § 1 foreslaar indsat et nyt Stykke saalydende:

„Ethvert Medlem af Bygningskom- missionen er forpligtet til at udføre de særlige Gjern, som af denne maatte paalægges ham.“

Med Hensyn til §§ 2 og 3 har man ikke fundet Anledning til at gjøre nogen Bemærkning, idet man kan henholde sig til det af Ministeriet udtalte.

Erfaringer har vist, at det ikke vil være over- flødigt med Hensyn til Kirker at træffe lignende Bestemmelser som de, der ere foreslaaede overfor beboede Huse, og da Skolebygninger, Bedehuse o. s. v. formentlig bør have samme Ret som Hø- huse, Paghuse og Kjøbde til at beskyttes mod Brandfare, tillader man sig at foreslaa, at der i § 4 første Stykke efter Ordene „beboede Huse“ indskrives:

„Kirker, Skoler eller lignende Byg- ninger“, samt, at Ordene i samme §'s 3de Stykke „beboede Huse, Høhuse, Paghuse eller Kjøbde“ forandres til: „de i §'s første Stykke anførte Bygninger.“

Det kan endvidere tænkes som en rigtigst meget sjævn Mulighed, at der efter Anordningens Krafttræden bliver opført forskellige Bygninger i nærmere Afstand fra Søbuhuse og Frankogierier end 30 Alen, og at man saa kunde gjøre For- dring paa, at de ommeldte brandfarlige Huse i Henhold til § 4 sidste Stykke ikke maatte benyttes. For at undgaa saadanne Misligheder tillader man sig at foreslaa, at der efter § 4 sidste Stykke tilføjes:

„for saa vidt de paagældende be- boede Huse m. v. ikke ere opførte efter Anordningens Krafttræden.“

§ 5 har Ministeriet foreslaaet Lagtingets Forslag saaledes ændret, at det bringes i Over- ensstemmelse med de Bestemmelser, der i Følge Justitsministeriets Resolution af 14de August 1875 gjælde for Hørshavns Vedkommende.

Udvalget har imidlertid troet, at der paa Landet neppe vil være Anledning til i hele sin Udstrækning at gennemføre det, der kan have været nødvendigt i Hørshavn. Man formener, at det af Lagtinget i sidste Samling vedtagne vil vise sig tilstrækkelig beriggende, og at navnlig slætte Særurser maa kunne bruges som Storstene, ogsaa naar det er andet Løftemateriale end Grøn- svær og Stifter — f. Ex. Teglsten og Stentagpap.

Med Bibeholdelse af den af Ministeriet fore- slaaede Redaktion af den af Ministeriet fore- holdt hertil at foreslaa, at i Ordet for Ordene: „Grønsvær eller Stifter“ i §'s første Stykke sættes: „Grønsvær, Stifter eller lignende ikke brandfarligt Materiale“, og at Tallet „8“ i samme Stykkes næstsidste Linie forandres til:

„6“.

samt at dens andet Stykke forandres saaledes:

„Komsurer og Skalkelovne man have en Afstand fra Bygningens Træværk af mindst 8 Kommer og Mørene fra disse af mindst 6 Kommer. Naar Ma- ret under en ret Vinkel gennemløber Træværk, Løst eller Gulv, hvilket al- tid man fælgjæmmer Mur, Jærn eller Zinkplade, er dog en Afstand paa dette Sted af 3 Kommer tilstrækkelig. Foran Komsurer og Bindovne, der ere aubragte paa Trægulv, skal dette dækkes med en Jærn- eller Zinkplade af mindst ½ Alens Bredde eller med Sten.“

Med Udvalgets øvrige §§ har Udvalget intet at bemærke, idet man kan slutte sig til det af Ministeriet herom anførte.

Sluttelig skal man tillade sig at anbefale det hele Udkast, naar det er ændret som ovenfor fore- slaet, til Lagtingets Vedtagelse, idet man er over- bevist om, at der herved vil blive givet vort Byg- nings- og Brandværn i Landsbyggerne en til vore smaa Forhold svarende Lempelig, ikke bekostelig og dog hensigtsmæssig Indretning, som vil fremme gode Orden paa dette Omraade i Bygderne og hindre utilbørlige Overgreb, der hidtil ikke have været uden Exempel.

Hørshavns Lagting, Hørshavn den 10de Au- gust 1881.

Sørensen, J. Nielsen. S. Rasmussen. Ordførere.

E. Olsen. J. H. Schrøter.

Ved 2den Behandling, der foretoges den 19de August, fremkom Provsten som Ordfører med nogle Bemærkninger om Sagen i Almindelighed og gik derefter over til at omtale, at Regeringen til § 1 i det af Lagtinget forrige Aar vedtagne Udkast havde foreslaaet den Forandring, at i de Bygder, hvor der ikke var noget Medlem af Sognekommisjonen, skulde Forstanderskabet bestille 1 a 2 Mænd til at tiltræde Bygningskommissionen. Udvalget var gaaet et Skridt videre og havde ment, det var nok, at Forstanderskabet „kunde“ bestille disse Mænd.

Ved § 2 havde Udvalget ikke fundet An- ledning til at bemærke noget til den af Re- geringen foreslaaede Forandring. Schrøter havde personlig ikke noget frød denne §, men da

enkelte andre Medlemmer havde fundet det for strengt, at alle Hovedreparationer skulde anmeldes, vilde han ikke modsætte sig, at det som Regel kun blev Nybygninger og saadanne Reparationer, ved hvilke Bygningens ydre Form blev forandret, der skulde anmeldes, medens Bygningskommissionen paa Forhaand kunde udpege de Bygninger, ved hvilke den ønskede enhver Hovedreparation anmeldt. Formanden og B. Nielsen fandt det mindre heldigt, at Bygningskommissionen paa Forhaand skulde udpege de Bygninger, om hvilke der var Tvivl, hvorvidt de maatte repareres eller ikke. Men de havde oftere udtalt sig imod en saadan Anordning. Naar man fandt det uheldigt, at enhver Hovedreparation skulde anmeldes. Naar f. Ex. et Hus tog Skade af Storm, kunde det blive altfor længe at vente, til man fik Svar. Det var det bestemt, at Bygningskommissionen skulde give Svar inden 14 Dage, men der stod ikke noget om, hvor snart Amtmanden skulde give Svar, hvis man henvendte sig til ham. Daniel sen var enig med Henke og mente, at man ikke kunde vente, at Bygningskommissionen altid vilde være indsigts- og samvillighedsfuld.

§ 3. Ordføreren mente, at da det ikke stod, at Gaden absolut skulde være 8 Alen, maatte man antage, at Forstanderskabet vilde gjøre Indtagelse herfra, naar saadant viste sig nødvendigt.

§ 4. Ordføreren bemærkede, at Udvalget havde foreslaaet nogle flere Bygninger optagne imellem dem, fra hvilke Sodnhuse skulde holdes i passende Afstand. Schrøter mente, at et Sodnhus, som stod midt i en Bygd, vilde kunne hindre Opførelsen af mange andre Bygninger, og dog kunde det efter de foreslaaede Bestemmelser ikke staves væk. Daniel sen vilde finde det for strengt, om man skulde kunne forbyde Brugen af et ældre Sodnhus. Olsen mente, at det var nødvendigt at have Bestemmelser om Sodnhuse; det var ogsaa begyndt at gaa op for Folk, at de vare farlige. Buchwaldt vilde henstille, om man ikke ogsaa burde forbyde at opføre andre Huse i mindre Afstand end 80 Alen fra Sodnhuse. Formanden mindede om, at der tidligere havde været Tale om at give Erstatning for Brugen af et Sodnhus. N. S. Jønsen havde set Sodnhuse brænde og troede ikke, at deraf kunde voldsom Fare for andre Huse, hvorimod Henke mente, at en Afstand af 80 Alen ikke var tilstrækkelig til at sikre mod Brandfare.

§ 5. Ordføreren udtalte, at Ministeriet havde foreslaaet en Forandring i denne §, saa at Bestemmelsen blev enslydende med, hvad der gjaldt for Thorshavn, men Udvalget havde ikke fundet Anledning til at gaa ind derpaa, hvortil Formanden bemærkede, at da det først efter lange Forhandlinger var lykkedes at faa Lov til i Thorshavn at bruge fløtte Kørnere som Skovlene med mindst 8 Kommers Afstand fra alt Træværk, vilde en kortere Afstand vistnok ogsaa være uanstændig

heber for Landets Bedkommende. Daniel sen fandt, at det vilde blive meget generende, at Nærene skulde holdes i 8 Kommers Afstand fra alt Husets Træværk, hvilket heller ikke var nødvendigt, naar man fyldte Nabningen med Ralf. Alle eller lignende. Ordføreren mente, at man ikke behøvede den samme Afstand her som nede, da man her brugte andet Løftemateriale.

§ 6 gav ikke Anledning til Diskussion.

§ 7. Ordføreren bemærkede, at Ministeriet her havde foreslaaet en Bestemmelse om, at Husfaderen skulde være ansvarlig for, at hans Værn og Lynde leetindig omgiktes med Ild, hvilket Udvalget havde bifaldet. Henke og Daniel sen fandt denne Bestemmelse uheldig, medens Formanden og Buchwaldt mente, at dette ikke var andet end, hvad der laa i Sagens Natur, og at enhver paapasselig Mand vilde paase, at hans Husfolk omgiktes forsigtig med Ild.

§§ 8 og 9 gav ikke Anledning til Diskussion.

Den 25de August paabegyndtes 3die Behandling af Sagen, efter at forinden følgende Endrings- og Underendringsforslag vare fretkomne, nemlig:

1.

Endringsforslag fra det i Sagen nedsatte Udvalg til Udstaets § 2, saalydende: Ordene „af den“ i andet Stykke af § en udgaa.

2.

Endringsforslag fra Henke og Daniel sen til Udstaets §§ 2, 3, 4, 6 og 8 saalydende:

Til § 2.

I 1ste Stykke „eller Hovedreparation“ forandres til „eller nogen Hovedreparation, hvorved en ældre Bygningens ydre Form forandres“. 2det og 3die Stykke af § en bortfalder.

Til § 3.

I 1ste Stykke: Efter Ordet „opførte“ bortfalder Resten af Stykket, og i Stedet for sættes „Sodnhus eller Frankogeri ligge indenfor den i § 4. bestemte Afstand“.

Til § 4.

3die Stykke 1ste Linie: „Sodnhuse eller“ bortfalder. I 3die Stykke 3die Linie efter Ordet „fra“ indskrives „tilligere opførte Bygninger, saasom“.

Til § 6.

Til denne § sættes som et nyt Stykke: „Kommissionen har at paase, at de gløve Forskrifter nøje overholdes.“

Til § 8.

Efter Ordet „andel“ tilføjes „for Haanden nærende hensigtsmæssigt“, og efter Ordet „Medlemmer“ tilføjes „for saa vidt disse ere tilstede“.

3.
 Endringsforslag fra Dalsgaard til Udkastets §§ 2 og 8 saalydende:

Til § 2.
 3de Stykke.

- 1) Smellem Ordene „forstaaes“ og „enhver“ i Stykkets første Linie indsættes „foruden Gjenopsørelse af Stenvegge“.
- 2) Foran Ordene „nye Bjælder“ sættes „hede“.
- 3) Foran Ordet „Spilser“ sættes „hede“.

Til § 8.
 „Sen bortfalder“.

4.
 Endringsforslag fra Th. Sørensen paa Udvalgets Begne til Udkastets §§ 2 og 6, saalydende:

Til § 2.
 Andet Stykke af § 2 udgaaet.

Til § 6.
 Efter Sen sættes et nyt Stykke saalydende:
 Bygningskommissionen har at paase, at de i de foranstaaende §§ give Forfrister og de i Henhold til samne truene Beslæmmelser nøje overholdes“.

5.
 Underendningsforslag af Th. Sørensen paa Udvalgets Begne til Dalsgaards Endringsforslag til Udkastets § 2 Nr. 1 saalydende:
 Ordet „Stenvegge“ forandres til „Overvegge af Sten“ eller „af Sten og Grænsver“.

Der freedes strax til Afstemning, som gav følgende Resultat:

§ 1. Udvalgets Endringsforslag til Paragrafens 2de Stykke vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

Samme Forslag om at tilføje et nyt Stykke efter Paragrafens 2de Stykke, vedtoges ligeledes enstemmig med 18 Stemmer.

Paragrafen saaledes ændret vedtoges derpaa enstemmig med 19 Stemmer.

§ 2. Ordføreren bemærkede, at Udvalget havde taget sit første Endringsforslag tilbage og stillet et nyt, da det ved Henkes og Danielsen Forslag var blevet opmærksomt paa, at Paragrafens andet Stykke helst burde stilles til Plads. Henke anbefalede sit og Danielsen Forslag og vilde, hvis det ikke blev vedtaget, stemme imod Paragrafen. Dalsgaard anbefalede sit Forslag, som ogsaa Ordføreren fandt at indeholde en værdifuld Tilføjeelse til Paragrafen. Det var netop ofte Lærhuset, Købhuset o. s. v., som mest indskrænkede

Gadeene. Danielsen mente, at Paragrafens sidste Stykke kunde gaa ud, hvis Endringsforslaget til 1ste Stykke blev vedtaget, hvilket Dalsgaard og Schrøter ikke kunde give ham Medhold i. J. Nielsen, Formanden og Rasmussen fandt, at Henkes og Danielsen Forslag vilde gjøre det umuligt efterhaanden at faa ryddet lidt op i de altfor tætbyggede Kystbyer. Olsen troede ikke, Forslaget kunde beløppes mere, end det allerede var.

Henkes og Danielsen Endringsforslag til Paragrafens 1ste Stykke blev forkastet med 11 Stemmer mod 6, hvorefter Paragrafens 1ste Stykke vedtoges med 13 Stemmer mod 2.

Det af Provst Sørensen paa Udvalgets Begne fremsatte Endringsforslag om at lade Paragrafens 2de Stykke udgaa, vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

Det af Provst Sørensen paa Udvalgets Begne stillede Underendningsforslag til Dalsgaards Endringsforslag Nr. 1 til Paragrafens 3de Stykke vedtoges enstemmig med 15 Stemmer, hvorefter dette Endringsforslag med den saaledes vedtagne Endring vedtoges enstemmig med 13 Stemmer.

Dalsgaards Endringsforslag Nr. 2 og 3 til Paragrafens 3de Stykke forkastedes med 13 Stemmer mod 4.

Paragrafens 3de Stykke saaledes forandret vedtoges med 13 Stemmer mod 6, hvorpaa

§ 2 med de foretagne Endringer ligeledes vedtoges med 13 Stemmer mod 6.

§ 3. Ordføreren raadede til ikke at vedtage Henkes og Danielsen Endringsforslag til Paragrafens 1ste Stykke, da den, der boede for nær ved et Sødhus, ellers kunde blive nødt til at flytte sit Hus, medens det naturlige var, at Sødhuset blev flyttet. Danielsen mente, at det ældre Hus burde have Fortrinnet.

Med den herefter foretagne Afstemning forkastedes omhandlede Endringsforslag med 11 Stemmer mod 5, og blev derpaa Udkastets § 3 vedtaget med 13 Stemmer mod 6.

§ 4. Ordføreren bemærkede, at Udvalget havde stillet 3 Endringsforslag, men taget det, der gik ud paa en Tilføjeelse til Paragrafens sidste Stykke, tilbage. Henke havde været med til at stille et Endringsforslag, fordi han fandt det urimeligt, at man skulde kunne forbyde Brugen af et ældre Sødhus, og mente tilfældet D. M. Nielsen og Schrøter, at det burde være forbudt at sætte Høstakke for nær til et Sødhus. Effersø anbefalede Endringsforslaget og fandt det uheldigt at forbyde Brugen af et Sødhus, uden at Vedkommande fik Erstatning derfor, hvad ogsaa Rasmussen tiltrædte. Formanden oplyste, at flere af Sysselmændene havde udtalt sig for en saadan Erstatning. Efter at nogle yderligere Bemærkninger deromgaende vare fremsatte, blev Forhandlingen udsat til et senere Møde.

Den 26de August fortsattes 3die Behandling, hvortil ferinden af Buchwaldt var tilstet følgende Endringsforslag til Udkastets § 4, 3die Stykke:

3 Stedet for Slutningsordene i Paragrafens sidste Led: „forbyde Brugen af dem“ sættes: „give jaadanne særlige Forordninger med Hensyn til Brugen af dem, som maatte anses nødvendige til Forebyggelse af Brandfare“.

Efter at det var vedtaget, at dette Endringsforslag skulde tages under Behandling, blev det anbefalet af Buchwaldt. Han var kommen i Tvivl om, hvortil man kunde forbyde Brugen af brandfarlige Bygninger, hvorimod det efter hans Formening var en Selvfølge, at der kunde påbydes passende Sikkerhedsforanstaltninger for at forebygge Brandfare. Hentze og Danielsen tog deres Forslag tilbage.

Udvalgets Endringsforslag Nr. 1 og 2 til henholdsvis Paragrafens 1ste og 3die Stykke vedtoges enstemmig med 18 Stemmer, hvorpaa Paragrafens 1ste og 2de Stykke vedtoges enstemmig med 17 Stemmer, medens 3die Stykke, efter at det af Sørensen Buchwaldt stillede Endringsforslag enstemmig var vedtaget med 18 Stemmer, enstemmig vedtoges saaledes ændret med 15 Stemmer.

Paragrafen saaledes ændret vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

§ 5. Ordføreren antog ikke, at de af Udvalget foreslaaede Endringer vilde møde Vanskeligheder i Ministeriet, medens Buchwaldt og Formanden mente, at der ikke var Grund til at vedtage andre Bestemmelser for Landet end for Thorshavn.

Med den derpaa foretagne Afstemning vedtoges Udvalgets Endringsforslag Nr. 1 til Paragrafens 1ste Stykke enstemmig med 19 Stemmer, medens Endringsforslag Nr. 2 til samme Stykke vedtoges med 17 Stemmer mod 2.

Paragrafens 1ste Stykke saaledes ændret vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

Udvalgets Endringsforslag til 2det Stykke vedtoges med 15 Stemmer mod 1.

Paragrafen saaledes ændret vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

§ 6. Efter at Hentze og Danielsen havde taget deres Endringsforslag tilbage, blev den af Udvalget foreslaaede Tilføjeelse til Paragrafen enstemmig vedtaget med 16 Stemmer.

Paragrafen med den stete Tilføjeelse vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

§ 7 vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

§ 8. Ordføreren anbefalede det af Hentze og Danielsen stillede Endringsforslag. Dalsgaard mente, at naar det var Alders et Sted, vilde Folk skynde sig til at hjælpe, uden at det var befalet ved Lov. Han fandt det uheldigt, at netop Bygningskommissionen skulde lede Slutningsarbejdet, da det ikke var sikkert, at den havde størst Indsigt dertil. Ordføreren mente, at det altid

vilde være en gavnlig Raamindelse om at tage Slutningsarbejdet med, at en Bestemmelse herom fandtes i Paragrafen. Han tvivlede ikke om, at de mest indsigtsfulde Mænd vilde blive hørt, men Nogen maatte have Ledelsen og kunne påbyde de nødvendige Foranstaltninger, for at Alene ikke skulde sprede sig videre. Hentze og Danielsen kunde være enige med Dalsgaard i, at det var en Skam ved Lov at pålægge Folk at hjælpe til at slukke Aldebrand. Formanden lagde mest Vægt paa, at der var nogen, der kunde påbyde de nødvendige Foranstaltninger mod Aldens videre Udbredelse.

De af Hentze og Danielsen stillede toende Endringsforslag til Paragrafen vedtoges enstemmig med henholdsvis 16 og 17 Stemmer.

Paragrafen saaledes ændret vedtoges med 16 Stemmer mod 3, og blev saaledes det af Dalsgaard stillede Forslag forkastet.

§ 9 blev enstemmig vedtaget med 16 Stemmer.

Derpaa faldes Udkastet til Anordningen i sin Helhed under Forhandling.

Ordføreren anbefalede at vedtage Forslaget, som det nu forelaa. Naar man ogsaa i Aar havde vedtaget Forandringer ved Udkastet, var dette ikke Regn paa, at Forslaget var umodent, men kun paa at dette Forslag havde det tilfælles med alle menneskelige Arbejder, at det aldrig blev frit for Mangler. Hentze og Danielsen kunde ikke være med til at vedtage en Anordning, hvis Gjennemførelse vilde vække Forbitrelse omkring paa Landet. G. Sørensen paaviste ved Exempler fra sin Hjembygd (Sjæ), hvor nødvendig en saadan Anordning var.

Man stred derefter til Afstemning ved Navneopraab, som gav følgende Resultat:

Ja stemte: G. Sørensen, Buchwaldt, Provsten, Efferse, D. Jacobsen, J. Nielsen, G. Johansen, J. Petersen, Dalsgaard, Joh. Petersen, Rasmussen, Olsen, Schrøder og Formanden.

Nej stemte: Danielsen, Hentze, R. J. Sørensen, J. Sørensen og D. R. Nielsen.

Fraværende: Andersen, og var Lovforslaget saaledes vedtaget med 14 Stemmer mod 5.

Den 3die September oplæstes og vedtoges derefter følgende Indstilling i Sagen:

Færøernes Lagting tilstod sig hermed til det høje Ministerium ærbødigt at fremsende det fra samme modtagne Udkast til en Anordning for Bygnings- og Brandvesenet for de første Landkommuner, saaledes som dette nu er blevet endelig vedtaget af Lagtinget.

Med Hensyn til Lagtingets Stilling overfor de Endringer, som Udkastet havde modtaget i Ministeriet, kan man henvise til medfølgende Udvalgsbetænkning, i hvilken ogsaa findes angivet Grundene til de to til § 1 af Udvalget foreslaaede

og nu af Ringet vedtagne Endringer, der gaa ud paa, at Forstanderskaberne ikke skulle være forpligtede, men kun have Bemyndigelse til, saa fremt de anse det fornødent, at udnævne en eller to Mænd til at indtræde som Medlemmer af Bygningskommissionen for Smaabyggers Bedkommende, og at Bygningskommissionens enkelte Medlemmer skulle kunne udføre saadanne særegne Hverv, som af den samlede Kommission maatte blive paalagt disse.

Særligt drejede Hovedforhandlingen saa vel ved Sagens anden som ved dens tredje Behandling sig om: Forslagets § 2, hvilket flere Medlemmer fandt for streng overfor ældre Bygninger, idet man mente, at det i alt Fald maatte være nok at anordne saadanne Hovedreparationer, hvorved Bygningens ydre Form forandredes, medens Indsættelsen af nye Bjælker og Syller ikke skulde behøve at anmeldes. Et i Overensstemmelse med denne Betragtning stillet Endringsforslag blev imidlertid forkastet, fordi man antog, at naar indvendige Skandsættelser uhindret kunde finde Sted selv ved Bygninger, der i en eller anden Retning ere absolut til Skade for Almenvellet, vilde Bortfjernelsen af dem kunne udsættes i det Uendelige.

Derimod vedtoges et andet Endringsforslag til samme Paragraf gaaende ud paa, at til Hovedreparationer ogsaa skulde medregnes Gjenopførelse af Afbryggelse af Sten, idet man forment, at saadan Gjenopførelse tilfælde maatte stilles lige med Indsættelse af nyt Stortømmer i Træbygninger. Et Forslag om, at der mellem Ordene „nye“ og „Bjælker“ — og „nye“ og „Syller“ skulde indsættes „hele“, blev forkastet, da man antog en saadan Tilføjelse for overflødig, efterjøm det af Sammenhængen fremgaar, at der menes hele Bjælker.

At Udvalget var der til samme Paragraf desuden stillet det Forslag, at Paragrafens andet Stykke „Kommissionen har derefter at paase, at de af den givne Forfrister næse efterkommes“, skulde udgaa af § 2, idet man fandt, at denne Bestemmelse bedre egnede sig til at staa som nyt Stykke efter § 6. Dette Forslag vedtoges. Et andet Forslag fra Udvalget, gaaende ud paa, at Ordene „af den“ i ovennævnte Stykke skulde stryges, var dermed bortfaldet. Til § 3, første Stykke, havde et Par Medlemmer stillet et Forslag, at Ordene „Bygninger lige saa nær o. s. v.“ i Slutningen af Stykket skulde forandres til „Sodnhuse eller Tranfogier, som ligge inden for den i § 4 befalede Afstand“, hvorefter Paragrafen vilde gaa ud paa, at ikke alene Opførelsen af nye Bygninger, men ogsaa Skandsættelsen af ældre skulde kunne forbydes, naar disse Bygninger laa nærmere end 30 Alen fra ældre Sodnhuse eller Tranfogier. Ringets Flertal fandt imidlertid, at det vilde være heldigere, om Paragrafen beholdt det af Ministeriet foreslaaede Indhold, som gaar ud paa i Almindelighed at bemyndige Kommis-

sionen til at forbyde Opførelsen af nye Bygninger og Hovedreparationer af ældre i Tilfælde, hvor Fare for Afbryggelse derved formenes at kunne opstaa. Idet Flertallet ikke delte den Frygt, som blev udtalt for, at Bygningskommissionen vilde misbruge denne Bemyndigelse, saaledes at Bygninger til Hæmpe for Ejerne kunne fjernes i en urimelig Afstand for at undgaa Brandfare. Man fandt, at den i Paragrafens sidste Stykke angivne Bestemmelse om 6 Alen for Gaden Brede afgav tilstrækkelig Betryggelse for, hvad Meningen er.

Man antog endvidere, at Sodnhuse som de i Regelen mindre værdifulde burde vige for andre Bygninger og ikke omvendt. Af disse Grunde blev det ovenfor nævnte Forslag forkastet.

Det af Udvalget stillede og i Betænkningen motiverede Endringsforslag til § 4 første Stykke, hvorefter Ordene „Kirker, Skoler og lignende Bygninger“ indsættes, blev i Genhold til de i Betænkningen anførte Grunde vedtaget. Det samme var Tilfælde med Udvalgets Forslag til en Omredaktion af Ordene „beboede Huse“ o. s. v. i § 4 sidste Stykke.

Det af Udvalget i Betænkningen stillede Forslag om en Tilføjelse til § 4 saalydende: „forhøvedt de paagældende beboede Huse m. v. ikke ere opførte efter Anordningens Krafttræden“, blev taget tilbage, da man var bleven opmærksom paa, at en saadan Tilføjelse mulig kunde føre til forskellige Misligheder.

Særligt opled der under Forhandlingen Tvivl om, hvorvidt det kunde være berettiget helt at forbyde Brugen af ældre for Anordningens Krafttræden opførte Sodnhuse og Tranfogier, selv med Erstatning til Ejeren, idet Analogien fra de for det øvrige Kongerige gældende Bygnings- og Brandlove formentlig talte derimod.

I Genhold hertil blev der stillet et Endringsforslag gaaende ud paa, at der i Stedet for et Forbud mod Brugen skulde sættes en Bemyndigelse til at give saadanne Forfrister med Henblik til Brugen af dem, som maatte anses uopnødvendige til Forebyggelse af Brandfare. Til Fordel for dette Endringsforslag bleve to tidligere af et Par Medlemmer stillede Endringer tagne tilbage, hvilket gik ud paa, at kun Brugen af tidligere opførte Tranfogier, men ikke af Sodnhuse skulde kunne forbydes.

Man antog, at naar Bygningskommissionen har Bemyndigelse til at træffe nærmere Bestemmelser for Brugen af saadanne brandfarlige Bygninger, og den i Følge §§ 2 og 3 har Ret til at forbyde Hovedreparationer af dem, vil der være naabnet Beslighed til at fjerne de værste Mængder i den Henseende, og at i alt Fald den Tid, i hvilken de kunne staa inde i Tæt bebyggede Bygder, ikke kan være lang.

I Genhold til de i Udvalgsbetænkningen udtalte Motiver bleve samtlige af Udvalget til § 5 stillede Endringer vedtagne, idet man med Hen-

syn til den forandrede Affattelse af § 5, andet Stykke, endnu kun skal bemærke, at det paa Færøerne almindelig brugte Tælle materiale: Brænderier vel i vort overordentlig fugtige Klima er saa uantændeligt som kun saa, og at man af den Grund formentlig kan være mere lempelig og saa med Hensyn til Husenes indvendige Indretning, end hvor Materialet er Halm eller et andet i høj Grad brandfarligt Materiale. Hertil kommer, at alt for store Udskæringer i Anledning af Hår let kunne sætte Bygningens Soliditet. De for det forrige Kongerige gældende Anordninger og Love for Bygninge- og Brandvesenet indeholde formentlig heller ikke saa strenge Bestemmelser som de tilsvarende i Ministeriets Forslag. Man tror, at det nu af Lagtinget vedtagne vil vise sig tilfredsstillende og betryggende.

Som ovenfor bemærket, blev Udvalgets Forslag til en Tilføjelse til § 5, gaaende ud paa, at Bygningskommissionen har at passe, at de glatte Forstrifter overholdes, vedtaget, medens et omtrent ligelydende, stillet af et Par Medlemmer, blev taget tilbage.

Et Forslag om et Par Tilføjelser til § 8 blev vedtaget, da disse Tilføjelser gaa ud paa at gøre Meningen tydeligere, idet de udtrykkelig angive, at de Medskaber, der i Tilfælde af Ildbrand

skulde medtages, bør være „henfigtsmæssige for Gaarden værende“, og at Bygningskommissionens Medlemmer kun, „seriøst og bevidst“, skulle lede Slutningsarbejdet.

Der blev, da Anordningen i dens Helhed fattedes under Forhandling, gjort gjældende, at den navnlig i § 2 endnu er for streng; men Tingets overvejende Flertal fandt, at den, saaledes som den nu efter gjentagne Forhandlinger i Løbet af flere Aar er bleven lempet efter nye Forhold, i mange Retninger vil virke til Gavn; og man har hørt, at jo tidligere en saadan Anordning indkommer, des helligere vil det være, idet Befolkningens Viltagen fører det med sig, at man, hvor den Enkelte mangler Sands derfor, stadig til Mæppe for omboende og for Færdselen bygger tættene og tættene op til hverandre.

Da Sagen tidligere har været indstillet til Ministeriets Approbation, skal man indskrænke sig til disse Bemærkninger og slutelig anbefale Forslaget til Ministeriets gunstige Forsorg.

Færøernes Lagting, Thorshavn den 22de September 1881.

H. Jensen.

Sørensen.

G. Jacobsen.

II. Spørgsmaal om Udvidelse til Færøerne af Loven om Beskyttelse for Varemærker af 2den Juli 1880.

Den 8de August 1881 foretoges første Behandling af et af Regeringen foreslået Udkast til Anordning, hvorved ovennævnte Lov sættes i Kraft paa Færøerne. — Udkastet er saalydende:

Udkast til Anordning, hvorved Lov om Beskyttelse af Varemærker af 2den Juli 1880 sættes i Kraft paa Færøerne.

(Foreslået Lagtinget 1881).

I Henhold til den Regeringen ved Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2den Juli 1880 § 20 glatte Bemyndigelse sættes bemeldte Lov med de nedenfor anførte Betingelser i Kraft paa Færøerne fra 1ste August 1882 at regne.

1. I § 2 ombyttes Ordene „her i Landet“ med „paa Færøerne“.

2. I Stedet for Ordene „een Maaned“ i § 7, næstsidste Stykke og Ordene „1 Maaned“ i § 7, sidste Stykke henholdes „6 Maaned“ og „6 Maaned“.

3. I Stedet for § 8, 1ste Punktum, træder følgende Bestemmelse:

„Beskyndtgjørelsen om Indregistrering af færøste Varemærker og om deres Udskiftelse sker dels i Berlingske Tidende og i den paa Færøerne indkommande, til Optagelse af retslige og offentlige Beskyndtgjørelser autoriserede Avis saa snart som muligt, dels i en Registrerings-tidende, som skal kunne erholdes indom en af Indrengsministeren fastsat Betaling.“

4. 3 Stedet for Ordene „14 Dage“ i § 18 sættes „3 Maanedre“.

Provisien foreslog vedsat et Udvalg paa 3 Medlemmer, hvilket enstemmig vedtoges med 14 Stemmer. — Udvalget, der kom til at bestaa af Budwaldt, Efferse og Andersen, afgav beretning med Budwaldt som Ordfører følgende den 16de August fremlagte Udvalgsbetænkning:

„Nedenstående Udvalg, hvortil er henvist et Lignet af Regeringen forelagt Udkast til Anordning, hvorved Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2den Juli 1880 sættes i Kraft paa Færøerne, skal i Anledning heraf bemærke følgende:

Eftersom en lovlig Beskyttelse for Varemærker som den i foranstående Lov omhandlede efter Udvalgets Formening ogsaa for Færøernes Betskommende vil kunne have en ikke uvæsentlig Betydning til Udviklingen af den herværende Industri — navnlig da med Hensyn til faadanne Varer, som udsæres herfra i Emballage, i. Ex. Krøjer, Kjer, Aran osv. — saaledes kan man i Et og Alt tiltræde en Udvidelse af Loven hertil med de i Udkastet angivne Bepælgelser, og ligeledes fra det deri foreslaaede Udspunkt (s: 1ste August 1882), foreudsæt at Opfølgelse til Tilgængelighed kan finde Sted med første hertil i Foranret ankomne Poststik.

I Forbindelse med Foranstaaende medlægger man ikke al tilføje, at det formentlig vilde være heldigst, om der ved Steden af den eventuelle udkommende Regl. Anordning tillige udgik en særlig Beskyttelse til nærmere Beskyttelse ved Anmeldelse af første Varemærker, af lignende Indhold som Subventionsministeriets Beskyttelse af 7de Oktober 1880 om Anmeldelsen i Hensyn til ovennævnte Lov af 2den Juli s. A., men med følgende Endringer:

Beskyttelsesens første Dels første Stykke udgaa.

I samme Dels andet Stykke 1ste Linie indskydes mellem Ordene „anmelde“ og „Varemærker“ Ordet „første“.

Under Bemærkninger til Lovens § 2 ombyttes Ordene i Paragrafen „her i Landet“ med „paa Færøerne“.

I Bemærkningens sidste Stykke til Lovens § 4 forandres Ordene „den 15de Novbr. v. A.“ til „den 1ste August 1882“, medens Ordene „Registreringskontoret ved dets Nabning“ udgaa, og i stedet for samme sættes „det i Kjøbenhavn oprettede Kontor for Registrering af Varemærker“.

Under Bemærkningen til Lovens § 13 ombyttes Ordene „14 Dage“ i nævnte Paragraf med „3 Maanedre“, ligesom der i stedet for de 2 første Aalter i selve Bemærkningens første Stykke, hvilket udgaa, sættes: „Den i § 13 ommeldte Frist udløber med 1ste November 1882. Et Anmelderen allerede paa den Tid, Anordningen udkom (s: —)“ o. s. v.

Bemærkningen til Lovens § 19 og dertil hørende Beskyttelsesens vedføje. Formular II. ubelædes.

I Beskyttelsesens sidste Del angaaende Betalingen i Hensyn til Lovens § 8 indskydes foran Ordet „Registreringstidenden“ Ordene „den paa Færøerne udkommende, til Optagelse af retslige og offentlige Beskyttelsesretter autoriserede Avis“.

Sluttelig henstilles, at Beskyttelsesens Titel affattes saaledes: „Beskyttelse om Anmeldelser i Hensyn til Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2den Juli 1880, saaledes som denne Lov ved Allernæste Anordning af (—) er gjort gjældende paa Færøerne.“ —

I Udvalget den 15de August 1881.

L. S. Budwaldt, D. P. Efferse.
Ordfører.
N. Andersen.

Den 18de August kom Sagen til 2den Behandling.

Efterat Lovens af 2den Juli 1880 med de til samme i Udkastet foreslaaede Forandringer var gennemgaaet paragrafvis af Ordføreren (Budwaldt), overgik Sagen til 3de Behandling.

Den 23de August foretoges 3de Behandling af Sagen.

Lovens Lovens §§ 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18 og 19 vedtoges uden Afstemning, men Lovens §§ 2, 7, 8 og 13 enstemmig vedtaget henholdsvis med 18, 18, 18 og 17 Stemmer, ligesom det vedtoges enstemmig med 18 Stemmer, at Lovens træder i Kraft den 1ste Aug. 1882.

Udkastet sættes derpaa under Forhandling i dets Helhed. Efter en kort Anbefaling fra Ordføreren, foretoges Naameopraab med følgende Udsalb: (S: O. Koenen, Andersen, Budwaldt, Provisien, Efferse, D. Jacobsen, Danielsen, J. Nielsen, N. S. Koenen, S. Koenen, O. Johannesen, Jac. Petersen, Joh. S. Petersen, Rasmussen, Olsen, Schrøder, D. M. Nielsen og Formanden; fraværende: Høye og Dalsgaard). Udkastet var saaledes vedtaget enstemmig med 18 Stemmer.

Udvalgets Forslag om, at der ved Steden af den eventuelle Anordning maatte udgaa en særlig Beskyttelse til nærmere Beskyttelse ved Anmeldelsen af første Varemærker, vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

Den 30de September oplæses og vedtoges følgende Indstilling i Sagen:

Efterat et af det høje Ministerium udnævnt Udvalgt til Anordning, hvorved Lov om Beskyttelse for Varemærker af 2den Juli 1880 sættes i Kraft paa Færøerne, har været forelagt for og behandlet

i Lagtinget, er bemeldte Udlæst bleven vedtaget i usorandret Stillelse.

Det man i Hensigt til de i Udvalgsbetænkningen anførte Grunde ærbødigt skal udbede sig det høje Ministeriums Medvirksomhed til, at en Anordning af det nu forelægte vedtagne Budhold snarest muligt kan blive forsynet med Allerhøjeste Stadsfæstelse, undslader man derhos ikke et tilføje, at man maa anse det for ønskeligt, at der samtidig med Anordningen udfærdiges en Beskrivelse

gjærelse til Vejledning for Anmeldelse af særskilte Bænkmarker, i Sighed med den af Udvalget foreslaaede.

I Lagtinget, den 30de September 1881.

S. Jansen. L. S. Buchwaldt.

W. Soensen.

III. Sagen angaaende Forandring i Reglement for Færø Amts Hospital.

Justitsministeriet havde i Skrivelse af 20de Juli 1881 udbedet sig Lagtingets Betænkning angaaende en eventuel Forandring af § 5 i Reglement for Færø Amts Hospital af 3die Februar 1857 og den sig dertil sluttende fgl. Resolution af 3die Juli 1876 saamt angaaende en Forandring af den ugentlige Betaling for Patienters Kur. Skrivelsen, der i Afslækt forelægges Ringet den 4de August, er saalydende:

Justitsministeriet.

København den 20de Juli 1881.

At de Forhandlinger, som gik forud for den allerhøjeste Resolution af 3die Juli 1876, hvorved § 5 i Reglement for Færø Amts Hospital af 3die Februar 1857 forandrede derhen, at Hospitalet fra 1ste Oktober s. A. skulde for den i Paragraphen omhandlede Udbetaling af 200 Kr. aarlig til Landkirurgen og Lægen paa Sudeb for Behandlingen af Fattigpatienter, saaledes at denne Udgift for Fremtiden skulde afholdes af Færø Amts Fattigkasse, og saaledes, at det ommeldte Beløb, naar der indtraadte Vacance i Distriktslægeembedet paa Sudeb, hvilket ved Distriktslæge Runds Gennemførelse fra det nævnte Embede nu er flet, skulde tilfalde Landkirurgen som Bederslag for Kur og Medicin til Patienter, som for Fattigkommunernes Regning indlægges paa Hospitalet — fremgaar det, at Hospitalsinspektionens oprindelige Forslag angaaende Hospitalats Fritagelse for Udbetaling af de ommeldte 200 Kr. aarlig gik ud paa, at Landkirurgen af vedkomnende Fattigkommuner skulde som Honorar for de for disses Regning paa Hospitalet behandlede Patienter have en ugentlig Godtgørelse af 1 Kr. (o: halv Betaling), for saa vidt det ikke var faste

Fattiglemmer, for hvilket intet Honorar skulde lægges, hvorhos det var foreslaaet, at Landkirurgen for alle Patienter skulde have taximæssig Betaling for den til deres Kur forbrugte Medicin. Dette Forslag fandt Lagtinget imidlertid ikke Anledning til at gaa ind paa, hvorimod Ringet for at komme Hospitalats mindre gode økonomiske Status til Hjælp vedtog, at Amtsfattigkassen kunde overtage Udbetaling af de 200 Kr. Da Hr. Amtmanden indtækte Deris for foreløbig at modtage Lagtingets Tilbud — angik de i Principet med Hospitalatsinspektionen var enig i, at det var heldigere, at Landkirurgen fik Betaling for Medicin efter indgiven Regning, da han ikke bør være interesseret i, hvor meget eller hvor lidt Medicin han forbruger til Fattigpatienter og ikke bør lide Tab — nedlagde Ministeriet, der ligeledes mente foreløbig at kunne gaa ind paa den af Lagtinget foreslaaede Ordning, i Overensstemmelse hermed Forestilling, der erholdt Stadsfæstelse ved den ovennævnte allerhøjeste Resolution af 1876. Ministeriet har imidlertid fra Landkirurg Madsen gjentagne Gange modtaget Besværelser over den nævnte Ordning, idet Landkirurgen navnlig anfører, at de ham tilfaldende 200 Kr. langsomt ere tilstrækkelige til at dække Udgifterne ved den ham paalagte gratis Levering af Medicin, der kan beløbe sig til det dobbelte af det nævnte Beløb.

Da den ovennævnte Ordning nu har beslaaet i henved 5 Aar, og da Ministeriet, der man sinde Landkirurgens Besværelser vel grundede, med Hr. Amtmanden er enig i, at en Ordning som den nuværende, hvorefter der for Landkirurgens omhandlede Forretninger og Udgifter ydes ham et fast Bederslag, ikke — selv om dette ansattes rimeligere end nu, da det langt fra dækker hans virkelige havte Udlæg — kan betragtes som heldig,

affærdede paa Grund af det mellem hans Ordination af Medicin og hans personlige Interesse værende Forhold, skulde man tjenstligt anmode Hr. Amtmanden om behageligen at ville forelægge det i Aarsammentrædende Sagting Sagen til Betænkning.

Samtidig hermed skulde man anmode Hr. Amtmanden om at indhente Betænkning fra Sagtinget over det af Landkirurg Madsen i Andragendet af 7de Juli 1876 fremsatte Forslag om Forandring af Hospitalsreglementets § 5 in fine, hvorefter Lægehonoraret, der sammesteds er fastsat til 1 Rdlr. (8 $\frac{1}{2}$) ugentlig, for at indgaa Præster ved Udregningen af Betalingen for enkelte Dage forhøjes til 2 Rr. 10 Ore (respektive fra 3 $\frac{1}{2}$ til 1 Rr. 5 Ore).

Naar de begjærte Betænkninger foreligge, forventes de nedsendte hertil i Forbindelse med Deres egne behagelige Betænkninger over samme.

Sagens Aktstykker vedlægges og bedes med Svaret tilbagegive hertil.

J. Kellermann.

C. Hvidt,
Ans.

III
Amtmanden over Færøerne.

in lidom
R. G. Buchwaldt,
at.

Ved Sagens 1ste Behandling den 6te August endes man paa Forslag af Danielsen om at henvise Sagen til et Udvalg paa 5 Medlemmer, der i Følge det den 8de samme Maaned foretagne Valg kom til at bestaa af J. Nielsen, Provsten, Rasmussen, Schrøter og Olsen og derefter med Provsten som Ordspører afgav følgende den 19de August fremlagte

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er bleven henviset en Skrivelse fra Justitsministeriet af 20de f. M., hvori Sagtingets Betænkning indledes om, hvor vidt Landkirurgen fremdeles skal oppehæve 200 Rr. aarlig for Kur af og Medicin til de paa Færø Amtshospital indlagte Fattigpatienter uden Hensyn til disses Antal, samt hvor vidt der maatte være Anledning til at forandre den ugentlige Betaling for Patienters Kur fra 1 Rdlr. (8 $\frac{1}{2}$ Mk.) til henholdsvis 2 Rr. 10 Ore og 1 Rr. 5 Ore pr. Uge for at lette Beregningen.

I den Anledning skal man bemærke, at Hospitalskats Forhold var Gjenstand for en udførlig Forhandling i Sagsamlingen 1873, hvor det blev vedtaget, at det skulde Landkirurgen og Lægen paa Grund af Hospitalskats Rasse ydes Beløb af 200 Rr. for Kur og Medicin til faste Fattigpatienter for Fremtiden ikke skulde erlægges af denne Rasse, men berimod foreløbig af Amtsfattigkassen, samt at Udgifterne til Dagthold paa Hospitalet for

Patienter henhørende paa Færøerne indtil videre ligeledes skulde afholdes af Amtsfattigkassen.

Det fremgaar imidlertid saa vel af det i Sagen nedsatte Udvalgs Betænkning som navnlig af det til Vedtagelse indstillede, at man tænkte sig Muligheden af, i en nær Fremtid at forandre Landkirurgens Stilling til Kur og Medicin til Fattigpatienter, der ere indlagte paa Hospitalet. Man vedtog nemlig enstemmig en Beslutning følgende:

Sagtinget forbeholder sig senere at tage Bestemmelse om at lade Udgiften paa 200 Rr. til Landkirurgen helt bortfalde, og at lade Kommunerne selv betale Medicin og Kur for de Fattige.

Udspunktet til at foretage denne Forandring turde nu være kommet. Man maa med Minstet være enig i, at det i og for sig er uheldigt, at Landkirurgen for en bestemt Sum aarlig skal levere Medicin til de paa Hospitalet indlagte Fattigpatienter uden Hensyn til disses Antal eller til Værdien af den Medicin, som de maatte behøve. Selv om Vederlaget var rimeligt, vilde det være uheldigt, og dobbelt forkasteligt er det, naar Vederlaget, hvad nu paa Grund af Vali-enternes Litteratur ikke sjælden har været Tilfældet, er aldeles utilstrækkeligt, saa at Landkirurgen har haft ikke ubetydelige personlige Udgifter af den Medicin, som han har anset det fornødent at forordne til de paa Fattigpatientens Regning indlagte Patienter.

Man maa derfor anse det rigtigst, at Landkirurgen for alle paa Amtshospitalet indlagte Patienter erholder taxtmæssig Betaling for den til deres Kur forbrugte Medicin. Af Justitsministeriets ovennævnte Skrivelse ses det fremdeles, at Landkirurgen i sin Tid har foreslaaet, at der for Kur af de paa Fattigpatientens Regning paa Hospitalet indlagte faste Fattigpatienter ikke ydes nogen Godtgørelse, medens der for de for Fattigpatientens Regning indlagte øvrige Patienter erlægges moderat (halv) Betaling — 1 Rr. pr. Uge. Dette Forslag maa Udvalget tiltræde.

Naar nu Spørgsmaalet bliver, af hvem den her omspurgte Godtgørelse skulde ydes — enten af Amtsfattigkassen, hvilket foreløbig blev fastsat af Sagtinget i 1876, eller af vedkommende Kommune, hvad man i 1875 lillende i Udsigt som noget, man mulig vilde beslutte sig til i en nær Fremtid, da skal Udvalget herom tilstede sig at bemærke, at Udgifterne til Dagthold, der i 1875 overtoges af Amtsfattigkassen, have vist sig meget trykkende for denne, idet de et enkelt Aar 1880 endog ere gaaede op til 1759 Rr. 50 Ø. og gennemsnitlig for de fra 1876 forløbne Aar have været 1047 Rr. aarlig, medens de gennemsnitlig i de sidste 6 Aar før 1875 have været 464 Rr. aarlig for Stubshyge — (89 Rr. for andre Syge.)

Udvalget har nu med Glæde erfaret, at Hospitalsinspektoren har truffet en Overenskomst med Økonomen for Hospitalet, hvorefter denne for et

aaeligt Beberlag af 500 Kr. overtager Bagtholbet, saa at de ovenfor omhandlede store Udgifter for Fremtiden ville blive betydelig reducerede, men ikke desmindre maa Udvalget formene, at Antisfattigkassen, som fremdeles afholder Udgifterne ved Bagtholbet, ikke længere bør bebyrdes med Udgifter til almindelig Kur og Medicin til de for Fattigkommunernes Regning indlagte Patienter. Det er nemlig en Selvfølge, at de Kommuner, der ligge Thorshavn nærmest, hyppigst ville benytte sig af det store Gode, som det ofte er at saa en Syg indlagt paa Hospitalet, medens det ikke vil være muligt for fjernere liggende Kommuner i tilnærmelsesvis samme Udstrækning at benytte Hospitalet. Da Antisfattigkassens Midler skulle komme alle Kommuner til Gode, indtræder den Ubillighed, naar Udgift ved Kur og Medicin af Fattigpatienter bæres af Antisfattigkassen, at de Kommuner, der paa Grund af deres Beliggenhed ikke kunne benytte Hospitalet i nogen videre Udstrækning, ikke desmindre maa bære Udgifter, som forvoldes af Kommuner, der i saa Henseende ere langt heldigere stillede.

I Genhold hertil tror man, at det er rigtigst, at vedkommende Kommuner selv bære Udgifterne ved Kur og Medicin til de for deres Regning paa Antisshospitalet indlagte Patienter.

Med Hensyn til det af Ministeriet ogsaa forelagte Spørgsmaal om Forandring af Betalingen for Patienter, hvilken for at lette Beregningen foreslaas forandret fra 2 Kr. og 1 Kr. til henholdsvis 2 Kr. 10 Ore og 1 Kr. 5 Ore pr. Uge, formener Udvalget, at Beregningen vil blive endnu lettere ved, at der som hidtil beregnes 2 Kr. og 1 Kr. pr. Uge, men derimod 30 og 15 Ore for de overflydende Dage.

Man tillader sig derfor at foreslaa:

1) at § 5 i Reglement for Færø Amtshospital af 3die Febr. 1857 (Kgl. Resolution af 3die Juli 1876) forandres derhen, at der for Kur af faste Fattiglemmer, som paa Kommunernes Regning indlægges paa Færø Amtshospital erlægges ingen Betaling, medens der for Kur af andre Patienter, som for Fattigvæsenets Regning ere indlagte paa Hospitalet, ydes modereret Betaling. For al Medicin til de paa Hospitalet indlagte Patienter erholder Landstireren lagtmæssig Betaling.

Udgifterne ved Kur og Medicin til de for Kommunernes Regning paa Hospitalet indlagte Patienter afholdes af de vedkommende Kommuner.

2) For Kur af de paa Hospitalet indlagte Patienter tilkommer der Landstireren ugentlig 2 Kr. eller 1 Kr., efter som Patienten erlægges fuld eller modereret Betaling til Hospitalet, dog saaledes,

at der for de overflydende Dage betales henholdsvis 30 og 15 Ore pr. Dag.

Færøernes Lagting, Thorshavn den 11te August 1881.

Sørensen, B. Nielsen, E. Olsen.
Ordfører.
J. H. Schrøder, S. Rasmussen.

Efter at Ordføreren ved Sagens 2den Behandling den 22de August havde meddelt nogle historiske Oplysninger og anbefalet Udvalgets Forslag, vedtoges Sagens Overgang til 3die Behandling.

3die Behandling foretoges den 29de August, og blev derved Udvalgets Forslag baade 1ste og 2det Punkt efter en kort Anbefaling af Ordføreren enstemmig vedtaget med 15 Stemmer.

Den 3die September oplæses og vedtoges følgende Indstilling:

I gunstig Skrivelse af 20de Juli d. A. har det høje Ministerium udbedt sig Lagtingets Beslutning om, hvor vidt Landstireren fremdeles skal oppebære den ham i Følge Reglement for Færø Amtshospital af 3die Februar 1857 tilslaaede Betaling af 200 Kr. aarl. for Kur af og Medicin til de paa Færø Amtshospital for Fattigvæsenets Regning indlagte Patienter uden Hensyn til disses Antal eller til Værdien af den til dem dispenserende Medicin, samt hvor vidt der maatte være Anledning til at forandre den egentlige Betaling for Patienters Kur fra 1 Aldr. (3 Mk.) til henholdsvis 2 Kr. 10 Ore og 1 Kr. 5 Ore pr. Uge for at lette Beregningen.

Det i den Anledning i Lagtingets indværende Samling vedtagne Udvalg afgaa, efterat Sagen havde været til foreløbig Behandling, en Betænkning, som medfølger, hvor: tvende Forslag til Beslutning modføres, gaaende ud paa, at § 5 i Reglement for Færø Amtshospital af 3die Februar 1857 (Kgl. Resolution af 18de Juli 1876) forandres derhen, at der for Kur af faste Fattiglemmer, som paa Kommunernes Regning indlægges paa Færø Amtshospital, erlægges ingen Betaling, medens der for Kur af andre Patienter, som for Fattigvæsenets Regning ere indlagte paa Hospitalet, ydes modereret Betaling. For al Medicin til de paa Hospitalet indlagte Patienter erholder Landstireren lagtmæssig Betaling. Udgifterne ved Kur og Medicin til de for Kommunernes Regning paa Hospitalet indlagte Patienter udbæres af de vedkommende Kommuner. — samt, at der for Kur af de paa Hospitalet indlagte Patienter tilkommer Landstireren ugentlig

2 Kr. eller 1 Kr., efterom Patienten erlægger fuld eller modereret Betaling til Hospitalet, dog saaledes, at der for de overstående Dage betales henholdsvis 30 og 15 Rr. pr. Dag.

Ved Sagens Behandling i Ringet fandt ingen yderligere Forhandling Sted, og Indstillingen vedtoges enstemmig. Man skal derfor indskrænke sig til — under Henvisning til de i Udvalgsbetænkningen udtalte Motiver — at anbefale, at de

ovenfor angivne Forandringer i Reglementet for Færø Amtshospital erholde allerhøjeste Stadsfæstelse.

Færøernes Lagting, Thorshavn, den 20de September 1881.

J. Jensen.

Sørensen.

G. Jørgensen.

IV. Sagen om Oprettelsen af et frivilligt Fattigvæsen paa Færøerne.

Efterat Ringet i Samlingen 1880 havde optaget Behandlingen af det allerede i Samlingen 1879 indkomne Andragende fra Sognepræsten for Sydstrøms, Pastor Ewaldsen, om Oprettelsen der paa Verne af en til de Fattiges Kasse i det øvrige Kongerige svarende Institution, og efter at den i Sagen udarbejdede Udvalgsbetænkning i Genhold til Lagtingets Vedtagelse havde været omsejlet til samtlige Kommunalforstanderskabers og Thorshavns Kommunalbestyrelses Erklæring (sef. Lagtingsberetning for 1880 Pag. 112—114), fortsattes Behandlingen af denne Sag i indeværende Samling.

Ved den den 5te August stedfundne Behandling af Sagen endes man efter Forslag af Provsten om Nedsættelsen af et Udvalg paa 3 Medlemmer, hvortil den følgende Dag valgtes Provsten, Schrøter og J. Nielsen. Dette Udvalg afgav derefter med Provsten som Ledfører følgende den 22de J. M. fremlagte

Udvalgsbetænkning.

I Lagtingets Samling 1879 indkom der fra Sognepræsten for Sydstrøms et Andragende, anbefalet af Thorshavns Kommunalbestyrelse, gaaende ud paa, at der her paa Færøerne og særlig i Thorshavn maatte blive oprettet en lignende Institution, som ved Lov af 8de Marts 1856 om Oprettelsen af de Fattiges Kasse er indført i det øvrige Kongerige, saaledes at visse Gælder — Løsepenge, Gaver ved forskellige Lejligheder m. v. — ikke som hidtil skulde tilfalde Kommunens Kasse, men derimod anvendes til Understøttelse af værdige

Trængende, der ikke ligge det offentlige Fattigvæsen til Byrde.

Paa Grund af forskellige Omstændigheder blev Sagen ikke behandlet i 1879 af det i den Anledning nedsatte Udvalg, som temmelig anbefalede Tanken, men foreslog Spørgsmaalets yderligere Drøftelse udsat til næste Aar, hvilket enstemmig vedtoges. Det i Genhold hertil i sidste Lagtingsamling nedsatte Udvalg var enigt i, at det vilde være rigtigst, om de i Kirkerne og i Anledning af forskellige Handlinger indkomne Gaver ikke blev anvendte til direkte Betælelse af Statsbyrden, men derimod umiddelbart kom dem, hvem de vare tilkomne, til Gode. Da de omhandlede Summer imidlertid i hvert Soga for sig ere særdeles smaa, vare nogle af Udvalgets Medlemmer meget tilhængere til at foreslaa, at de skulde samles i en fælles Kasse, f. Ex. Fonden til de Forslyttedes Efterladte, medens andre i Udvalget foretrak i Overensstemmelse med Andragendet at oprette et frivilligt Fattigvæsen i Lighed med, hvad der findes Sted i det øvrige Kongerige. Man fandt imidlertid, at det vilde være ønskeligt, om man, forinden videre foretoges i Sagen, først ved Henvendelse til de forskellige Forstanderskaber fik bragt i Erfarung, hvilken af disse to ender Drømtager der rundt omkring paa Landet maatte være mest Stemning for. I Genhold hertil foreslog man, hvilket vedtoges, at indhente Forstanderskabernes Erklæringer om Sagen. Disse ere nu indkomne og ere blevene gennemgaaede af undertegnede Udvalg, til hvem denne Sag er bleven henviset.

Af de indkomne Erklæringer fremgaar det, at kun to Forstanderskaber (det for Nolsø, hvorfra dog Formandens Udtalelser alene foreligger, da han efter Sigende forjæves har henvendt sig til de

andre Medlemmer om deres Underkøft eller Erklæring, — og det for Sydsyngs) have udtalt sig for, at man i eet og alt bør blive ved det bestaaende, medens to Forstanderskaber (det for Østers og Frøehø) foreskæftte, at de ved Læsernes Indbæring nu indkomende Midler indskyde i Bonden for de Forskytelses Efterlodte. Alle de øvrige ønske de omhandlede Summer anvendte i Sognet eller Præstegjældet selv.

Udvalget maa i Sammenhæng med, hvad de tidligere i Sagen nedsatte Udvalg have udtalt, formene, at de omhandlede Gaver, der — betragtede som Løstelse for Skatteyderne — ere aldeles forjæmperde, bedst anvendes som Understøttelse til værdige Trængende, og da den aldeles overvejende Stemning rundt omkring paa Landet er for, at de skulle anvendes paa Stedet, hvor de indkomme, kan man ogsaa gaa med hertil, idet den Betragtning, som til Stille herfor er anført, at Bidragene i modsat Fald ville blive endnu mindre, muligvis ikke er ubegrundet.

Derimod har man stor Betænktheds ved at foreslå Oprættelse af et saa vidtløftigt Apparat som det, der er indført i denne Afskedning, ved den for nævnte Lov af 8de Marts 1856 for det øvrige Kongerige. Derfor egne vore smaa Forhold og de omhandlede Summers Mængde sig ikke. Man antager, at det samme paa en simplere og mere hensigtsmæssig Maade vil kunne opnaas ved en Udvalgs af Lovens af 22de Marts 1855 om Fattigvæsenet paa Færøerne.

Følge den bestaaende Lovgivning er det de vedkommende Fattigbestyrelser tilladt at tilslaa Trængende Understøttelse paa en saadan Maade, at deres borgerlige Rettigheder derved ikke skide Slaar, idet man kan eftergive dem deres Erstatningspligt. Man har nu tænkt sig dette udsat derhen, at de her omhandlede Summer altid skulle anvendes paa denne Maade.

Der er ved Sagens tidligere Behandling i Lagtinget, hvilket enkelte Forstanderskaber have lagt Vægt paa, med stor Stykke gjort gjældende, at det her paatænkte helt vilde tabe sin Betydning, hvis det skulde gøres offentlig bekendt først i Sognet, senere videre, hvilke Personer man meddelte disse Gaver, idet netop de mest værdige, nemlig ærefjære trængende Folk vilde væge sig ved ogsaa at modtage en saadan Understøttelse, uagtet de maatte i høt Grad have kunnet behøve den.

Denne Betragtning kan man fuldstændig tiltræde og skal derom endvidere udtale, at der efter Udvalgets Formening ikke vil være nogen Betænktheds ved at overlade det til samvittighedsfulde Mænd at uddele disse Summer efter deres bedste Overbevisning, uden derom at aflægge noget egentligt offentligt Regnskab.

Naar nu Spørgsmaalet bliver, hvem man skal overbringe denne Udskælfte, da antager man, at den alt bestaaende Fattigbestyrelse, nemlig Forstanderskaberne, ere bedst egne til ogsaa at overtage

denne Gæver, idet man dog troer, at i ikke udsøndrede Kommuner Sognekommisjonen som den lokale myndige Autoritet vil være høst skikket dertil. Da de tidt nævnte Midler alle indkomme enten i Kirken eller i Afskedning af kirkelige Handlinger, turde det — hvad iøvrigt ogsaa i andre Henseender vilde være hemmende med Sagens Natur — være rimeligt, at Sognepræsten, der i Fattigtager har Stamme i Forstanderskaberne, er medvirkende ved disse Gavers Uddeling.

Man kan tænke sig Efterselbe, hvor der i et enkelt Sogn — navnlig de mindre — ikke er nogen Trængende, der er værdig til eller behøver at modtage saadanne Gaver. I saa Fald burde det formentlig være tilladt at lade den kontante andre Trængende i samme Præstegjæld til Gode.

Man troer ved en saadan Ordning at have opnaaet det i Andragendet tilføjede, og navnlig derved at have givet Udgang til at faa den private Godegjærenhed, som her i det Hele er meget stor, maatte — hvad Pengegaver angaar — noget mere organiseret.

Endnu skal man tilføje, at for Thorsøhavs Vedkommende de i Følge Lov om Byen Thorsøhavs økonomiske Bestyrelse af 16de Februar 1856 § 14 (jfr. Lov af 22de Marts 1855 § 2) tre valgte Medlemmer af Fattigkommisjonen i Forbindelse med Sognepræsten tænkes påsende at kunne overtage det herom handlede Gæver, hvorimod Landsfogden neppe bør have det lil Pligt at deltage heri.

I Forhold til Ovenstaaende tillader man sig at foreslå følgende:

§ 1.

Anvendelse af de i Følge Lov af 22de Marts 1855 om Fattigvæsenet paa Færøerne § 16 A, b, c, e og f indkomne Midler.

§ 1.

De i Følge Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 22. Marts 1855 § 16 A, b, c, e. og f. indkomne Midler anvendes heretter som Understøttelse til værdige Trængende, der ikke befinde sig under den lovbestemte Fattigforsørgelse. Saadan Understøttelse betragtes i ingen Henseende som almindelig Fattighjælp.

§ 2.

Uddelingen af disse Understøttelser foreslaas i Thorsøhavn af Sognepræsten i Forbindelse med de 3 valgte Medlemmer af Fattigkommisjonen i Thorsøhavn, i de udsøndrede Kommuner af Forstanderskabet, i de øvrige Kommuner af de respektive Sognekommisjoner i Forbindelse med Sognepræsten.

§ 3.

Forskræft de i § 1 nævnte Trængende noget Ar ikke skulde findes i det Sogn, hvor de her

omhandlede Midler ere indkomne, er vedkommende Myndighed bemyndiget til at indsatte dem i Færø Amts Sparcasje eller at uddele dem til andre Erørgende i samme Præstegjæld.

§ 4.

Til Kommuneregnskaberne aflægges de i § 2 nævnte Myndigheder en Attest om den samlede Størrelse af de af dem saaledes uddelte Midler og om, at de ere uddelte i Overensstemmelse med denne Lovs Forskrifter.

§ 5.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Oktober 1883.

Th. Sørensen. B. Nielsen. S. S. Schrøter.
Ordfører.

Den 24de August var Sagen til 2den Behandling.

Medens Lovforslagets § 1 ikke fremkaldte nogen Diskussion, blev der i Anledning af dets § 2 mellem Ordføreren og Formanden vejlet nogle Bemærkninger om, hvorvidt Landsfogden skulde deltage i Udvalget af de berømtede Understøttelser, forsaavidt Thorshavn angik. Med Henfyn til § 3 bemærkede Ordføreren, at da det kunde hændes, at der i enkelte Sogne ikke var nogen Erørgende, havde Udvalget foreslaaet, at de indkomne Bidrag i saadanne Tilfælde skulde kunne uddeles til Erørgende i et andet Sogn. Genfem mente, at en saadan Bestemmelse naturlig kunde bevirke, at der ikke indkom saa meget, som der under en modsat Forudsætning vilde indkomme. Da §§ 4 og 5 ikke gav Anledning til nogen Forhandling, vedtoges derpaa enstemmig med 18 Stemmer Sagens Overgang til 3de Behandling.

Den 30de August kom Sagen til 3die Behandling, efter at forinden følgende Endrings- og Underendringsforslag vare fremkomne:

1.

Endringsforslag fra M. Danielsen til Lovforslagets § 3:

Sidste Linie af § 3 bortfalder.

2.

Endringsforslag fra det i Sagen nedsatte Udvalg til Lovforslagets § 4:

§ 4 omredigeres saaledes:

„De i § 2 nævnte Myndigheder have aarlig at afgive en Medgjørelse, der fremlægges samtidig med Kommuneregnskabet, saa vel for de indkomne Beløb som for sammes Anvendelse, dog uden at navngive dem, til hvem Understøttelserne maatte være meddelte“.

3.

Endringsforslag fra Provsten til Lovforslagets § 2:

§ 2 forandres saaledes:

I Stedet for Ordene „Udvalget“ indtil „Fattigkommissionen i Thorshavn“ sættes:

„Udvalget af disse Understøttelser foreslaas i Thorshavn af Fattigkommissionen“.

4.

Underendringsforslag fra Provsten til Udvalgets Endringsforslag til Lovforslagets § 4:

I Stedet for Ordene: „fremlægges samtidig med“ sættes „vedlægges“.

Discussionen om Lovforslaget brejede sig væsentligt om dets §§ 3 og 4. Danielsen havde stillet sit Endringsforslag til § 3, da han mente, at Folk ikke vilde give saa meget, naar Pengene kunde bruges udenfor Sognet, som naar man vilde, at de kom dertil. Deboere tilgode. Ordføreren vilde ikke indvende noget herimod, medens Formanden udtalte, at Forstanderskabet burde kunne afgjøre, hvorvidt Pengene skulde opsvares eller fordeles udenfor Sognet. Jacobsen mente, at det vilde være særdeles heldigt, om man i de Aar, man ikke havde Brug for Pengene, kunde samlespare en lille Kapital. — Med Henfyn til § 4 anbefalede Ordføreren den af Udvalget foreslaaede Endring, da mange Erørgende ikke vilde modtage Hjelb, dersom deres Navne skulde offentliggøres. Formanden vilde dog foretrække det oprindelige Forslag, for at der kunde holdes Kontrol med Anvendelsen af Midlerne; de i Paragrafen omhandlede Attesten behøvede ikke at navngive nogen. B. Nielsen ønskede et særskilt Regnskab for disse Midler; han havde ikke noget imod, at det blev fremlagt i Sognet, hvorimod han ikke syntes om, at det blev indsendt til Lagtinget. Genfem og Danielsen sluttede sig hertil, medens Joh. Petersen ikke fandt noget at erindre imod, at Regnskabet blev fremlagt i Tinget. Der freddes derpaa til Afstemning, som gav følgende Resultat:

§ 1 vedtoges med 12 Stemmer mod 1.

§ 2. Efter at Præst Sørensens Endringsforslag enstemmig var vedtaget med 13 Stemmer, vedtoges Paragrafen saaledes ændret med 14 Stemmer, ingen imod.

§ 3. M. Danielsen's Endringsforslag vedtoges med 13 Stemmer mod 1. Paragrafen saaledes ændret vedtoges enstemmig med 13 Stemmer.

§ 4. Det tilloodes enstemmig med 17 Stemmer Provsten at fremskaffe med foranslaaende Underendringsforslag til Udvalgets Endringsforslag. — Underendringsforslaget blev dog forkastet med 11 Stemmer mod 4, og vedtoges derpaa Udvalgets Endringsforslag enstemmig med 13 Stemmer.

hvorved altsaa Udvalgets oprindelige Forslag bortfaldt.

§ 5 vedtoges enstemmig med 12 Stemmer.

Efter at Ordføreren havde anbefalet det saaledes ændrede Forslag, fattedes dette i sin Helhed under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 3.

Ja stemte: Or. Jørgensen, Andersen, Buchwaldt, Provsten, D. Jacobsen, Danielsen, J. Nielsen, S. Jørgensen, G. Johansen, Jac. Petersen, Dalsgaard, Joh. Petersen, Olsen og Formanden.

Nei stemte: Hønge, R. S. Jørgensen og D. M. Nielsen.

Fraværende: Efferas, Masmussen og Schrøder.

Den 8de September oplæses og vedtoges følgende Indstilling:

Færvernes Bøtting tilføjer sig herved til det høje Ministerium ærbødigt at fremsætte et i Ringets indværende Samling vedtaget Forslag til Lov om Anvendelse af de i Følge Lov af 22de Marts 1855 om Fattigvæsenet paa Færverne § 16 Altra b., o., c. og f. indkomne Midler.

Man kan i det Hele med Hen syn til Motiverne for det af Ringet herom vedtagne henvisse til medfølgende Betænkning fra det i Sagen nedsatte Udvalg og skal kun fremsætte enkelte yderligere Bemærkninger.

Den private Godgjærenhed paa Færverne er særdeles stor, og navnlig blive Fødevare og andre Naturalier ydede til Trængende efter en udstrakt Maalestok. Ikke desmindre vilde det ved ikke saa Lejligheder kunne være ønskeligt, om der fandtes Penge midler, som i en kyndig Bestyrelses Haand kunde uddeles til Fattige, der frem for alt ikke ville komme det offentlige Fattigvæsen til Byrde. I Følge den hidtil her bestaaende Bøtting har det indtil nu ikke været muligt at faa de Midler, som naturligt skulde synes at maatte anvendes i saadant Dømme, benyttede paa denne Maade. Læsepenge og andre frivillige Gaver, der ved forskellige Lejligheder af Sognepræsten kunne affordres Medkommende, ere nemlig indflydte i den almindelige Kommune kasse — ganske vist opførte paa Fattigvæsenets Konto — og Fattigbestyrelsen har i det Hele, hvad man uden Tvivl maa billige, været meget sparsom med at uddele af Kommunens Penge Understøttelser, hvis Tilbagebetaling er bleven eftergivet.

Intet synes indtil nu naturligt, baade naar man hen ser til Stedet, hvorpaa, og Anledningen, i hvilken de her omhandlede Læsepenge m. v. gives, end at anvende dem til direkte Understøttelser, som Gaver til værdige Trængende, hvilket allerede i en Mærkelse har fundet Sted i det øvrige Kongerige ved Lov af 8de Marts 1856 om de Fattiges Kasse.

Det er denne Lov, som man med de efter Forholdene stemmende Modifikationer ønsker udbudet til ogsaa at gjælde Færverne.

Naar man tager Hensyn til Sognenes ringe Størrelse (fra 50 til højst 500 Menninger) og til den allerede nu overvæltende store Mængde af Almindsmand, som findes i hvert Sogn, samt til de her omhandlede Midlers Lidenskab (i Læserne er der i de senere Aar, naar undtages Thorshavn, ikke indkommet i noget Sogn 40 Rr. om Aaret), vil det efter Bøttingens Mening næppe være tilraadeligt at oprette en særskilt Bestyrelse over disse Midler. Man har troet, at de i hvert Sogn allerede tilstedeværende Fattigbestyrelser, der ex officio ere bekendte med Beboernes økonomiske Forhold, ogsaa maatte kunne overtage Bestyrelsen af disse Smaasummer.

I Udvalgets oprindelige Forslag til § 2 var der fra denne almindelige Regel med Hen syn til Landfogden, der er Medlem af Fattigkommissionen i Thorshavn, gjort en Undtagelse. — Forehagellig paa Grund af hans mange Forretninger havde man troet det rigtigt ikke at paabyrde ham ogsaa denne Forretning. Ved Sagens 2den Behandling blev det indlertid gjort gjældende, at en saadan Forretning som den heromhandlede ikke kunde siges at være nogen Byrde. I Hen syn hertil blev ved 3de Behandling et Endringsforslag vedtaget, hvor efter det nu overalt, ogsaa i Thorshavn, er Sognes kommissionen eller Forslauderstabet i Forbindelse med Sognepræsten, der ogsaa overtager dette Hverv.

I Udvalgets Forslag til § 3 var det bestemt, at vedkommende Bestyrelse skulde være berettiget til, naar ingen dertil stillede Fattige et Aar fandtes i Sognet, da enten at indsatte Midlerne i Færø Anlids Sparekasse eller at uddele dem til Fattige i de andre Sogne indenfor samme Præstegjæld.

Dette sidste valte indlertid Betænkeligheder fra flere Sider, idet man frygtede for, at en saadan Bestemmelse mulig vilde afholde Folk fra at give saa rundelig, naar Gaverne ikke kom Sognes beboerne til gode, som de maatte ellers kunne være tilstøttelige til. Man mente, at det i hvert Fald vilde staa dem, der havde Bøst til at hjælpe uden for Sognet høende, frit for direkte til det andet Sogn at give denne Hjælp. Man antog endvidere, at Bestemmelserne om, at Midlerne kunne opspares, mulig vilde føre til, at man i gode Tider samlede en Kapital til Brug i daarlige, hvilket efter al Rimelighed ikke vilde ske, saa fremt Bestyrelsen til enhver given Tid kunde uddele det Indkomne til udenbojens Trængende. Et i Overensstemmelse hermed affattet Endringsforslag blev vedtaget af Ringet.

Som bekendt er det ved Lov af 8de Marts 1856 om de Fattiges Kasse bestemt, at Regnskabet over de indkomne og uddelede Midler skal fremlægges for Sognets Beboere, men ikke indsendes videre. Der opstod hos Udvalget Betænkelighed

ved den af dette foreslaaede § 4 om, at en Attest angaaende de udbelte Medlers Størelse m. v. skulde aflægges til Kommuneregulativet, da denne Attest dels vilde være utilstrækkelig, idet der kun var tænkt paa de udbelte Medlers Størelse, men ikke paa, hvormeget der var indkommet, og en saaledes til Kommuneregulativet fremlagt Attest dels mulig kunde medføre, at Lagtinget, til hvem Kommuneregulativet indsendes til Decision, deraf vilde tage Anledning til at blande sig i disse Medlers Bestyrelse. For at undgaa dette foreslag Udvalget derfor, at den omhandlede Rebegjærelse ikke skulde indsendes med Kommuneregulativet, men kun fremlægges samtidig med dem, omfattende saavel Indtægt som Udgift uden Rangsivelse af dem, til hvem Understøttelse maatte være meddelte. Derved vilde Rebegjærelsen altsaa blive indenfor Sognet, saaledes som Tilfældet er i det øvrige Kongerige. Dette Forslag vedtoges, medens et Underendringsforslag hertil, der gik ud paa, at Rebegjærelsen skulde vedlægges Regnskabet, hvilket var foreslaaet for at sikre sig, at Rebegjærelsen for disse frivillige Gaver virkelig ogsaa blev fremlagt i rette Tid, blev forkastet, netop

fordi man bestemt holdt paa, at det skulde blive i Sognet.

Spørgsmaalet om at forandre Tavlen til en Aegse blev ikke drøftet, idet Ministeriet, hvad alle rede er flet i Thorshavn, formentlig har ansat sig at have Glemmel til, hvor saadant maatte sølles, at foretage denne Forandring. Iøvrigt antog man, at en saadan Forandring neppe vilde fremme Samvildigheden.

Med disse Bemærkninger skal man paa det Bedste anbefale det her omhandlede Lovforslag til Ministeriets Velvilje, idet man tror, at det Gode, der i det øvrige Kongerige paa ikke saa Steder er opnaaet ved den ofte nænte Lov af 8de Marts 1856, ogsaa vil vinde her paa Færøerne ved det her foreslaaede.

Færøernes Lagting, Thorshavn d. 3die Sept. 1881.

H. Rinsen. Sørensen.

G. Jørgensen.

V. Andragende om Forandring i Lagtingsloven af 15de April 1854.

Den 9de August foretoges første Behandling af saalydende Andragende fra Lagtingsmand Giffersø om Forandring i ovennævnte Lov:

Til Lagtinget!

Skønt Lagtingsloven nu i flere Aar har været til Behandling i Lagtinget, og uagtet Forhandlingerne have afgivet Vidnesbyrd om, at Forandringer i samme ere ønskelige, har Lagtinget ikke kunnet blive enige om de Forandringer, der bør foretages. I Aar er der foretaget nye Valg af Halvparten af Lagtingets Medlemmer, saa at der kunde være Haab om, at den hidtil manglende Enighed nu kunde opnaas, hvorfor jeg herved er-bødigt andrager om, at Sagen i denne Session alder tages til fornyet Overvejelse og tillader mig lige er-bødigt at fremsætte følgende Forslag, der mulig kunde tjene som Grundlag for Forhandlingerne.

Forslag til Lov om Forandring i Lov af 15de April 1854 om Færøernes Lagting.

§ 1

(til Lagtingslovens § 1).

Færøernes Lagting skal herefter være sammensat af Amtmanden som Formand og 18 af Beboerne valgte Medlemmer. Af disse vælges Sydstroms og Østers hver 4 og hvert af de øvrige Prestegjælder 2 Medlemmer.

§ 2

(til Lagtingslovens § 3).

Af de 2 Medlemmer, som Sydstroms Prestegjæld har at vælge ved indskrænket Røstbarhed, skal det ene Medlem være bosat i Thorshavns By og det andet Medlem i Sydstroms Prestegjælds Landdistrikt.

§ 3.

(til Lagtingslovens § 10).

Engen Beslutning kan tages af Tinget, naar ikke i det mindste Halvdelen af dets Medlemmer ere til Stede og deltage i Afstemningen. Naar der imidlertid Medlemmerne er forskjellige Meninger om en Sag, afgjøres den ved Stemmerfærdighed. Skal der ved en Afstemning lige mange Stemmer for og imod, er Afstemningspunktet forkastet.

§ 4.

Saa snart nogen afgit Sag, hvorefter Lagtingets Betænkning ønskes, indkommer til Amtet, underretter Amtmanden Tingets Medlemmer om samme.

§ 5.

De Erklæringer, der af hervedende Embedsmænd eller andre Autoriteter afgives over de af Tinget vedtagne Lovforslag eller andre Sager, som af Tinget indsendes til Ministerierne, fremlægges i bekræftede Afskrifter i Lagtingets næste Samling.

§ 6.

De af Lagtinget vedtagne Lovforslag indsendes til Regeringen inden Lagtingets Samling næste Aar.

§ 7.

Det Medlem af Skoledirektionen, som Lagtinget i Genhold til Lov om Skolevesenets paa Færderne af 1ste Marts 1854 § 30 har at vælge, skal Tinget for Fremtiden ikke være bundet til at vælge blandt sine egne Medlemmer.

Lagtinget den 4de August 1881.

D. P. Effersø.

Effersø foreslog Udvalg nedat i Sagen, hvilket fattes under Afstemning; der afgaves 9 Stemmer for, ingen imod, hvorpaa Navneopraab foretoges med følgende Udfald: Ja: Andersen, Provsten, Effersø, Danielsen, N. J. Jørgensen, G. Johansen, Dalsgaard, Olsen, Schrøder, D. M. Nielsen og den fungerende Formand; stemte ikke: Gr. Jørgensen, S. Jørgensen, Jac. Petersen, Johs. Petersen og Hasmussen; fraværende: B. Nielsen og Hentze.

Det var saaledes vedtaget med 11 Stemmer at nedsette Udvalg i Sagen. Derefter foreslog Provsten et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvilket enstemmig vedtoges med 15 Stemmer.

Udvalget, der kom til at bestaa af Effersø, Dalsgaard, Buchwaldt, G. Johansen og Schrøder, afgav derefter med Effersø som Ordfører følgende den 24de August fremlagte Udvalgsbetænkning,

med 2 vedtagne Lovforslag fra et Flertal (Effersø, Dalsgaard, Johansen og Schrøder) og et Mindretal (Buchwaldt):

Undertegnede Udvalg, som det er overdraget at give Betænkning over nærværende Sag, har delt sig i et Flertal (Dalsgaard, Effersø, Johansen og Schrøder) og et Mindretal (Buchwaldt).

Flertallet tillægger Lagtingsloven en saa stor Betydning for disse Der, at en Hævelse af samme maa foretages med Forsigtighed. Der bør formentlig ikke foretages andre Forandringer ved Loven end saadanne, som Erfaringen gennem en længere Aarrække har vist at være nødvendige eller særlig ønskelige, hvorfor Flertallet navnlig paa ingen Maade kan gaa ind paa at tilraade en saa radikal Forandring som Deling af Tinget efter dets hobe- lisse Rækkefølge i en raadgivende Forsamling og et Amtsråd.

Ved at gjennemgaa de Forhandlinger, som nu i en Række af Aar have fundet Sted her i Tinget, har Flertallet søgt sin Opmærksomhed paa de Punkter, med Hensyn til hvilke en Forandring har havt Stemning for sig her i Tinget, og hvorefter maa fremhæves følgende:

Spørgsmaalet om, hvorvidt Provsten har været født Medlem af Lagtinget.

Flertallet maa i saa Henseende dele Mening med dem, som tidligere have udtalt i Tinget, at der ikke er større Grund til, at Provsten er født Medlem af Tinget end enhver anden Embedsmænd eller Sagkyndig, hvis Udnævnelse om enkelte Sager maa lunde tillægge større Betydning. At Provsten er født Medlem af Lagtinget er formentlig en Væsentlig optagen efter Anordning 18de August 1814, ifølge hvilken en af Amtets Provster skulde være Medlem af Amtsrådene i Danmark, men da Provsten allerede er udgaaet af Amtsrådene i Danmark ved 2 af 22de Marts 1855, jfr. L. Gte Juli 1867, vilde det formentlig være i Overens- stemmelse hermed, naar ogsaa Provsten for Færderne udtraadte af Lagtinget. Den af Flertallet foreslaaede § 1 er affattet i Genhold til den af Opfattelse, men forovrigt uformodet som Lagtingslovens § 1, naaet der har været rest Spørgsmaal om, hvorvidt Sidses Syssel paa Grund af sin Folkemængde ikke kunde vælge 3 Medlemmer til Tinget.

I Genhold til et i sin Tid til Lagtinget indkommet Andragende fra en Del Beboere af Syds- trøms Præstegjæld, der betragte sig over, at Thors- havns By ved sin større Folkemængde behersker Halvgen, har Udvalget anset det rigtigst at vise Samvæsenheden med Andragerne ved at optage en af et tidligere Udvalg foreslaaet Lovforandring gaaende ud paa, at det ene af de Lagtingsmed- lemmer, der af Sydsstrøms Præstegjælds Beboere vælges ved bundet Valg, skal være bosat i Syd- strøms Præstegjælds Landdistrikt (se Forslagets § 2).

Det ligeledes af et tidligere Udvalg fremsatte Forslag om, at Formandens Stemme i Tilfælde af Stemmeliighed ikke bør gøre Udslaget, tiltrædes af Flertallet, som i Overensstemmelse hermed har affattet den foreslåede § 2.

Under de tidligere Forhandlinger om denne Sag har der navnlig været lagt Vægt paa, at Afkrift af de Erklæringer, som maatte blive vedlagte de til vedkommende Ministerium nedsendte Indstillinger fra Lagtinget, senere burde fremlægges i Ringet. Flertallet kan ikke tillægge saadanne Afkrifters senere fremlæggelse nogen stor Betydning, men idet man tiltræder den Løse, som formentlig udsat ligger bag ved dette Ønske, skal man i Anledning heraf udtale følgende:

Lagtinget, der er en raadgivende Forsamling, som selv kan gøre Forslag til Love og Lovforandringer for færreste Forholds Vedkommende, dels skal afgive Betænkning om saadanne Forslag, der maatte blive det forelagte af Regeringen, man antages oprettet af Hensyn til, at de færreste Forhold ere saa forskellige fra Forholdene ude i Danmark, at Lovgivningsmagten, inden den giver nye Love for Færøerne eller foretager Forandringer i hidtil gjældende færøse Love, vil høre Sagslyndiges Udtalelser derom.

Medens man tidligere er gaaet ud fra, at den fornødne Sagskundskab repræsenteredes af Lagtinget, hvis Medlemmer, paa Amtmanden og Provsten nær, ere valgte af Befolkningen paa Færøerne — hos hvem Kendskab til de færreste Forhold da særlig skulde kunne forudsættes — er det for en Del Aar siden blevet Brug at supplere samme med Erklæringer først fra de højeste Embedsmænd for Øerne og senere embedere fra Sysselmænd og Kommunalforstandere etc. I alle disse Erklæringer drøfter indblikket Lagtingets Indstilling, saa at Ringet næsten ingen Betydning faar og hele Røgten lægges paa Erklæringerne; men der hængaar desuden saa lang Tid med disse Erklæringers Indhentelse, at Lagtingets Indstillinger, som tidligere kunde komme ind til Regeringen inden Aarets Udgang, nu paa Grund af den lange Vej, denne Mængde af Erklæringer har at gaa, først indkomme efter 3 à 4 Aars Forløb. For at fremskynde Sagerne's Gang og for at hjælpe paa Lagtingets under de nærværende Forhold uheldige Stilling har Flertallet anset det for ønskeligt, at Lagtinget fremtidig faar Vælsignelse til at udtale sig om de i Anledning af en behandlet Sag indkomne Erklæringer, og at derpaa den endelige Indstilling fra Ringet nedsendes til Ministeriet uden yderligere Erklæringer fra andre Autoriteter end Amtmanden. Herved vilde formentlig Lagtinget atter gjenvinde sin Betydning, idet Ringet, forsaavidt det af Erklæringerne blev opmærksomt paa en udbændig Forandring i Udsættelse, kunde foretage en saadan, og paa den anden Side kunde imødegaa de fremsatte Indvendinger

mod Udsættelse, som det betragtede som sejslagte eller betydningsløse.

I Genhold til disse Betragtninger er Forslagets § 4 affattet.

Da det er forbundet med en Del Vanskelighed at rejse mellem Øerne, navnlig ved Vintertid, har det været anset for ønskeligt, at det Medlem, Lagtinget særlig har at vælge til Skoleinspektionen, skulde bo i Thorshavn eller sammes Nærhed; herved har indblikket i de senere Aar vist sig den Menne, at Ringet i Grunden ikke har haft noget Valg, idet det næsten har været nødt til at vælge et bestemt Medlem af Lagtinget. En Forandring heri maa anses ønskelig og foreslaas i Flertallets § 5.

Flertallet tillader sig i Genhold til foresaaende at indstille til Ringets Vedtagelse følgende

Forslag til Lov om Forandring i Lov af 15de April 1854 om Færøernes Lagting.

§ 1

(til Lagtingslovens § 1).

Færøernes Lagting skal herefter bestaa af Amtmanden som Formand og af 18 af Beboere valgte Medlemmer. Af disse vælges Sydsprogs og Øiers hvert 4 og ethvert af de øvrige Præstegjælds 2 Medlemmer.

§ 2

(til Lagtingslovens § 2).

Af de to Medlemmer, som Sydsprogs har at vælge ved indskrænket Valgbarhed, skal det ene Medlem være bosat i Thorshavns By og det andet i Sydsprogs Præstegjælds Landdistrikt.

§ 3

(til Lagtingslovens § 10).

Ingen Beslutning kan tages af Ringet, naar ikke mindst Halvdelen af dets folkevalgte Medlemmer ere tilstede og deltage i Afstemningen. Naar der mellem Medlemmerne er forskellige Meninger om en Sag, afgøres den ved Stemmeslæb. Skal ved Afstemningen lige mange Stemmer for og imod, er Afstemningspunktet forkastet. I Tilfælde af Stemmeliighed ved Valg gik Lodtræknings Udsættelse.

§ 4

Forsaavidt Ringet eller dets Formand skulde anse det for ønskeligt, at Erklæringer indkomne fra Sagslyndige over et af Ringet vedtaget Lovforslag eller anden der behandlet Sag, skulde saadanne Erklæringer lægges tilvejslættede inden Lagtingets næste Samling, i hvilken Sagen underkastes fornyet Behandling. I Tilfælde af andelig Vedtagelse indsender Formanden Ringets Indstilling om Sagen til vedkommende Ministerium uden yderligere Erklæringers Indhentelse.

§ 5.

Balpet af det Medlem til Skoleinspektionen, som Dagtinget, i Medfør af Loven om Skolevesenets paa Færøerne af 1ste Marts 1854 § 80, aarlig har at foretage, skal for Fremtiden ikke være bundet til et af Tingets egne Medlemmer.

Medundertegnede Buchwaldt kan kun subsidiært slutte mig til de i Flertallets Lovudkast §§ 2, 3 og 5 forelåede Bestemmelser, da jeg principalt maa anse en Forandring i Dagtingsloven for util-

raadelig, medmindre der herved tilføjes enten en Sammensætning af Tinget eller i ethvert Fald en Deeling af samme i et Amtsråd og et Dagtning, som foreslaaet i nedenstaaende af mig foresatte Lovudkast. I det bemeldte Udcast, naar indtages Bestemmelsen i samenes § 1. i alt væsentligt er uarbejdet paa Grundlag af 2 fra f. M. foreliggende Forslag fra Tingets Formand og fra et Mindretal i vedkommende da nedsatte Udvalg med tilhørende Endringsforslag, er der kun føjet en Motivering til fornævnte Paragraf, hvorefter iøvrigt kun er henviset til de respektive tidligere Forslag.

Forslag til Lov

III

Forandringer i Loven af 15de April 1854 om Færøernes Dagtning.

ad § 1.

Antallet paa de valgte Medlemmer findes alt foreslaaet i det af Udvalget fra 1880 uarbejdede Lovudkast. Naar det nu tillige foreslaas, at foruden Provsten ogsaa de 3 øvrige for saantlige Der ansatte lgl. Embedsmænd skulle være ledte Medlemmer af Tinget, da tilføjes navnlig hermed at tilføre Tinget en saadan sagkyndig Bistand ved Sagernes Behandling, at efterfølgende Erklæringer i Almindelighed ville kunne undgaa.

ad § 2.

Oftaget efter § 2 i Udvalgets Forslag fra 1880.

ad § 3.

Oftaget efter § 1 i Formandens Forslag fra 1880.

ad § 4.

Oftaget efter § 3 i Udvalgsmindretallets Forslag fra 1880 og Endringsforslaget hertil Nr. 1—2.

§ 1

(Dagttingslovens § 1).

Færøernes Dagtning skal herefter bestaa af Amtmanden som Formand, Provsten, Sorenskriveren, Landsfogden og Landkirken paa Derne, samt 20 af Deberne valgte Medlemmer. Af disse vælges Sydstroms, Østers og Sunders Prestegjæld hvert 4 og ethvert af de øvrige Prestegjælde 2 Medlemmer.

§ 2

(Dagttingslovens § 3).

Af de 2 Medlemmer, som Sydstroms Prestegjæld har at vælge ved bundet Valg, skal det ene Medlem være bosat i Thorehavn og det andet i bemeldte Prestegjælds udenbys Distrikt.

§ 3

(Dagttingslovens § 10).

Dagttingets ordinlige Samlinger afholdes for Fremtiden hvert andet Aar paa den i Lov om Færøernes Dagtning af 15de April 1854 § 10 fastsatte Tid.

§ 4.

De kommunale Anliggender, hvis Afgjørelse henhøre under Dagttinget, blive, med de af nærværende Lows § 8 følgende Indskrænkninger fremtidig at varetaget af et Amtsråd, bestaaende af Amtmanden som Formand og 7 dertil af Dagttinget hver Gang ved dens ordinlige Samling blandt de folkevalgte Repræsentanter fra hvert Prestegjæld udnævnte Mand.

ad § 5.

Optaget efter § 8 i Formandens Forslag og Udvalgsmindretallets Endringsforslag hertil.

ad § 6.

Optaget efter § 5 i Udvalgsmindretallets Forslag.

ad § 7.

Optaget efter § 8 i samme Forslag som ved § 6 anført.

ad § 8.

Optaget efter § 6 i Formandens Forslag og Udvalgsmindretallets Endringsforslag hertil.

§ 5.

Antsraadet samles i Thorshavn hver Aars 20de Juli, eller, saafremt denne Dag maatte falde paa en Søndag, den følgende Dag, og forbliver samlet, saa længe Forretningerne udkræve det. Under jøregne Omstændigheder kan Amtmanden sammenkalde Antsraadet til en overordentlig Samling, ligesom dette ogsaa skal ske, naar i det mindste Halvdelen af Antsraadets Medlemmer forlanger det, eller saadant af Lagtinget er bleven besluttet.

Forøvrigt har det sit Forblyvende ved den Amtmanden i Følge § 18 i Loven af 15de April 1854 meddelte Bemyndigelse til alene at tage Beslutning i de Sager, som ikke taale at udrykkes til Lagtingets eller Antsraadets ordinære Møder og ikke ere af den Betydning, at et overordentligt Møde derfor bør berammes.

§ 6.

Amtmanden underretter saa vidt muligt Antsraadets Medlemmer for Mødet om de Gjenstande, som ville kunne komme under Forhandling og paafer, at de tage Beslutninger nøjagtig tilføres Protokollen. Han foranstalter Udførelsen af Beslutningerne og besørger Brevvekslingen. Han opbevarer alle Protokoller, Breve og andre Papirer og Dokumenter, der vedkomme de under Antsraadet henhørende Anliggender.

Enhvert Medlem er berettiget til at forlange sin afsluttede Mening kortelig tilføjet Protokollen. Denne føres af den, som Raadet dertil antager, og underskrives efter ethvert Møde af Formanden og Sekretæren og, naar Samlingen slutes, af alle tilstedeværende Medlemmer.

Møderne ere offentlige. Dog kan Raadet, paa Forslag af Formanden, vedtage at behandle enkelte Sager for lukkede Døre.

Nærmere Bestemmelser om Antsraadets Forretningsorden m. v. kunne meddeles i en af Lagtinget stadfæstet Vedtægt.

§ 7.

(Lagtingslovens § 10. 5te og 6te Punktum).

Ingen Beslutning kan tages af Lagtinget eller Antsraadet, naar ikke i det mindste Halvdelen af Medlemmerne er til Stede og deltager i Afstemningen. Naar der mellem Medlemmerne er forskellige Meninger om en Sag, afgøres den ved Stemmerfærdighed. Gælder der ved en Afstemning lige mange Stemmer for og imod, er Forslaget forkastet. I Tilfælde af Stemmelighed ved Valg gjør Vedtæktning Udslaget.

§ 8.

Lagtinget kan træffe nærmere Bestemmelser om, hvilke enkelte kommunale Anliggender det forbeholder sig selv og hvilke det overlader til Antsraadet at afgjøre, samt foreskrive nærmere Regler fra detses Forvaltning heraf.

ad § 9.
 Tilbuds optaget efter § 7 i Formandens Forslag og Udvalgsmindretallets Indbringingsforslag p. 3 til § 8 i bets oprindelige Forslag.

ad § 10.
 Optaget efter § 11 i Udvalgsmindretallets Forslag.

ad § 11.
 Optaget efter § 9 i Formandens Forslag.

Lagtingets Samtykke udfordres derhos i ethvert Fald til:

- a) at der paabrages Antskommunen eller de under Antsraadet sorterende klasser nogen vedvarende Forpligtelse, som ikke ifølge Lovgivningen paahviller samme,
- b) at Antskommunens faste Ejendomme afhændes eller pantsættes, og
- c) at nye faste Ejendomme erhverves for Antskommunen.

Endes Antmanden, at en af Antsraadet tagen Beslutning ikke er lovmæssig, skal han være berettiget til at stille den i Bero, indtil han desangaaende har erhvervet sig mere Afgjørelse, hvor til de fornødne Skridt ufortøvet skulle foretages.

§ 9

(Lagtingsloven § 9).

Lagtingets Medlemmer skulle herefter vælges paa 6 Aar. Af dem, der vælges første Gang, aftræder Halvdelen efter 4 Aars Forløb, hvorved i Mangel af mindelig Overenskomst Lodtrækning gjør Udslaget, og den anden halve Del efter Udgangen af det sjette Aar. Siden afaar afveksende med et Mellemrum af 4 og 2 Aar det halve Antal af de valgte Medlemmer efter den Tid i hvilken de have været Lagtingsmænd.

Den, der i 4 Aar har været Lagtingsmand, er ikke pligtig at modtage nyt Valg førend efter Udløbet af saa stort et Aaremaal som det, hvori han har været Lagtingsmand, ligesom den, der i 4 paa hverandre følgende Aar har fungeret som Medlem af Antsraadet, herefter kan fordrø sig fritaget for dette Hverv for et lige saa langt Tidrum.

§ 10.

Det Medlem af Amtets Skoledirektion, der i Følge Lov om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne af 1ste Marts 1854 § 30 skal vælges af Lagtinget, samt de Medlemmer af Valgforstanderskaberne for Følge- og Lagtingsvalgene, der i Følge Loven af 15de April 1854 § 12 Litr. a. udnevnes af Lagtinget, vælges fremtidig for 2 Aar ad Gangen, ligesom Ringet i sit Valg af Skoledirektør ikke længer skal være bundet til et af bets egne Medlemmer.

§ 11

(Lagtingslovens § 15).

Lagtingets og Antsraadets Medlemmer erholde, foruden Erstatning for Besørgelsesudgifter efter indgivet og af Forsamlingen approberet Regning, et daglig Godtgjørelse af 3 Rkr. for den Tid, hvori de ere samlede. Disse Udgifter saa vel som Omkostningerne til Skrivemateriale m. v. afdrages af Antsrepartitionsfonden.

ad § 12.
Optaget efter § 10 i samme Forslag som ved § 11 anført.

§ 12.
Forinden Lagtinget træder sammen til Mødetag 188 foretages nyt Valg af samtlige valgte Medlemmer af Lagtinget.

§ 13.
Det har isvrigt sit Forbikende ved de i Lagtingsloven af 1854 indeholdte Bestemmelser, forsaaribi disse ikke gaa i Strid med nærværende Lov.

I Lagtinget den 24de August 1881.

J. Dalsgaard.

D. P. Effersø,
Ordfører.

G. Johannesen,
med Reservation m. S. t.
Hertallets § 1.

J. H. Schrøter.

Buchwaldt.

Den 27de August kom Sagen til 2den Behandling.

Efter en Henstilling fra Formanden om ved en eventuel 3die Behandling af Sagen at sammensætte de 2 foreliggende Lovforslag til eet, forhandlede de enkelte Paragrafer.

§ 1. Ordføreren (Effersø) fremhævede, at Hertallets Forslag om, at Provsten skulde udgaa af Ringet, var i god Overensstemmelse med, hvad der i tidligere Lagtingsamlinger var opstaaet Enighed om. Buchwaldt anførte som Grund til Mindretallets Forslag om, at ikke blot Provsten, men ogsaa andre Embedsmænd skulde have Sæde i Ringet, at der herved vilde tilføres dette større Sagkundskab, noget Ordføreren imidlertid ikke ansaa for nødvendigt, ligesom han i det Hele maatte anse Mindretallets Forslag som et Indgreb i Folkfriheden. Provsten var ikke uvidende om, at Provsten som saadan tidligere var bleven udstemt af Ringet, og maatte betragte denne Embedsmænd som høitlig kaldet til, foruden Amtmanden, at have Sæde i Ringet, isølge hans formodede Kjendskab til Forholdene paa alle Verne og Indsigt i Kirke- og Stolesager.

§ 2. Ordføreren: Nævnte Paragraf, hvorom der havde været Enighed i Udvalget, flydtes et Andragende fra en Del Behoere i Sydstrøms Landdistrikt om at faa dette udført som et eget Valgsdistrikt. Daniel sen troede ikke, Maalet vilde naas ved den foreslaaede Bestemmelse.

§ 3 (Mindretallets § 7). Ordføreren bemærkede, at der til en gyldig Beslutning burde udfordres, at mindst Halvdelen af de folkevalgte Medlemmer deltog i Afstemningen, og at Amtmandens Stemme ikke, som nu, i noget Tilfælde burde gjøre Udslaget.

§ 4. Ordføreren mente, at de omstændige Erklæringer burde tilvejebringes saa betids, at de kunde forelægges Ringet ved dets næste Samling. Formanden ansaa en sllg Lovbestemmelse for overflødig, da en Ordning vilde kunde træffes underhaanden med Amtmanden. Buchwaldt troede at opnaa det samme ved Optagelse af forskellige Embedsmænd i Ringet.

§ 5 (Mindretallets § 10) gav ikke Anledning til Diskussion.

Mindretallets §§ 3—9. Buchwaldt: I disse Paragrafer var navnlig foreslaaet en Deling af Lagtinget i en raadgivende Forsamling, der kun skulde samles hver andet, og et Amtsråd til Behandling af kommunale Sager, hvilket derimod skulde samles hvert Aar. Provsten henstillede, om man ikke, uden Oprettelse af et særligt Amtsråd, kunde nedsette et staaende Udvalg, der kunde tage Beslutning for 2 Aar ad Gangen i kommunale Sager. Formanden syntes vel behøit om den af Mindretallet foreslaaede Deling, men kunde ogsaa tiltræde Provstens Forslag med Hensyn til 2aarige Budgetter, idet paatrængende Sager kunde afgjøres af Amtet.

§ 10 gav ikke Anledning til Diskussion.

§ 11. Buchwaldt bemærkede, at de nuværende Diæter ikke vare tilsvarende, hvad Daniel sen i og for sig tiltrædte, men med Tilføiende, at han desvrigt ikke fandt en Forhøjelse af samme nødvendig, da der nok alligevel vilde kunne faas brugelige Kræfter i Ringet.

§§ 12 og 13 gav ikke Anledning til Diskussion.

Derefter forhandlede Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 2den Behandling.

Medens Ordføreren (Effersø) anbefalede saadan Overgang, hvortil Schrøter og Daniel

sen skulde sig, udtalte derhoved Buchwaldt, Provsten og Formanden, at Flertallets Forslag indeholdt for ubetydelige Endringer i Lagtingsloven til, at der var nogen Grund til Lovforandring, naar der ikke samtlig indførtes andre Endringer, f. Ex. en Deling af Tinget eller deslige.

Sagens Overgang til 3die Behandling vedtoges derpaa enstemmig med 12 Stemmer, idet Formanden indskalte Endringsforslag.

Den 31te August foretoges 3die Behandling af Sagen, efter at forinden følgende Endringsforslag vare indkomne:

Endringsforslag

fra

Provst Sørensen til Udvalgsflertallets Forslag.

Efter Flertallets § 2 sættes følgende 2 nye Paragrafer:

Lagtinget samles hvert andet Aar i Thorshavn og aabnes efter forud affholdt Gudstjeneste den 29de Juli, med mindre denne Dag falder paa en Søndag, i hvilket Fald Tingets Aabning udsættes til den følgende Dag.

Samtlige Tinget paahvilende Forretninger med Undtagelse af Afgifelsen af Regnskabsdecisioner, der besørjes af et i Henhold til § 13 i Lov af 15de April 1854 om Hærernes Lagting nedsat Udvalg, udføres af Tinget for 2 Aar ad Gangen, dog at den Amtmanden i § 13 i Boven af 15de April 1854 meddelte Bemyndigelse til, naar Lagtinget ikke er samlet, at tage Beslutning i de Sager, som ikke taale at udsættes til Lagtingets ordinære Møde, og ikke ere af den Betydning, at et ordentligt Møde derfor bør bestemmes, udføres.

Efter Flertallets § 10 sættes følgende 4 nye Paragrafer:

§ (Lagtingslovens § 9).

Lagtingets Medlemmer skulle herefter vælges paa 6 Aar. Af dem, der vælges første Gang, aftræder Halvdelen efter 4 Aars Forløb, hvorved i Mangel af mindelig Overenskomst Vedtrækning gjør Udslaget, og den anden halve Del efter Udgangen af det sjette Aar. Siden afskaar afvekslende med et Mellemrum af 4 og 2 Aar det halve Antal af de valgte Medlemmer efter den Tid, i hvilken de have været Lagtingsmænd.

Den, der i 4 Aar har været Lagtingsmand, er ikke pligtig at modtage nyt Valg før end efter Udløbet af saa stort et Aaremaal som det, hvori han har været Lagtingsmand.

§

Det Medlem af Amtets Skoledirektion, der i Folge Lov om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne af 19de Marts 1854 § 4 skal vælges af Lagtinget, samt de Medlemmer af Valgforstanderskaberne for Folke- og Lagtingsvalgene, der i Folge Loven af 1ste April 1854 § 12 Ultra a. udnævnes af Lagtinget, vælges fremtidig for 2 Aar ad Gangen.

Tinget er i sit Valg af Skoledirektør ikke bundet til et af dets egne Medlemmer.

(Udvalgsflertallets § 5 forfalder).

§

Forinden Lagtinget træder sammen til Madsdag 188, foretages nyt Valg af samtlige Medlemmer af Lagtinget.

§

Det har hovrigt sit Fortvivende ved de i Lagtingsloven af 1854 indeholdte Bestemmelser, forsaavidt disse ikke staa i Strid med nærværende Lov.

Endringsforslag

fra

Buchwaldt til Flertallets Forslag.

I Stedet for Flertallets § 10 sættes som Ny § 10.

Indkommer en Lagtinget vedrørende Sag, hvorover efter Amtmandens Skøn Erklæringer ville være at indhente fra nærværende Embedsmænd eller andre Autoriteter, i Tiden mellem Tingets ordentlige Samlinger, skulle saadanne Erklæringer om muligt søges tilvejebragte saa betids, at de kunne forelægges Tinget ved Sagens derpaa følgende Behandling.

Endringsforslag

fra

Schrøter og D. W. Nielsen til Flertallets Forslag.

Alt § 1.

„18“ forandres til „20“.

Mellem Ordene „Sydsirøns“ og „og“ sættes „Suders“.

Mellem §§ 2 og 3 foreslaas en ny § 3, saalydende:

Lagtinget samles aarlig i Thorshavn og aabnes efter forud affholdt Gudstjeneste den 10de Juli, med mindre denne Dag falder paa en Søndag, i hvilket Fald Tingets Aabning udsættes til den følgende Dag.

Endringsforslag fra M. Danielsen.

Udvalget for § 2 i Udvalgets Forslag sættes en ny § 2, saaledes:

Af de 4 Medlemmer, som Sydsirøms Præstegjæld har at vælge, vælger Thorshavn 3 og det øvrige Sydsirøms 1 Medlem.

Som Tilføjning til Slutningen af samme Lovs § 4, 1ste Punktum, sættes:

dog saaledes, at der for Sydsirøms Landdistrikt saa vel med Hensyn til Lagtingsvalgene som til de kommunale Valg dannes et særskilt Valgforstanderskab, bestaaende af Sognepræsten som Formand samt 2de af Lagtinget valgte Medlemmer.

Endringsforslag fra Formanden til Udvalgets Forslag.

Til Flertallets § 1.

Efter Ordet „Formand“ i 1ste Punktum tilføjes: „Provsten paa Dorne“.

Til Mindretallets § 12.

Ordene „og Amtsrådets“ bortfalder.

Underendringsforslag fra

Jacob Petersen til det af M. Danielsen til Lovforslagets § 2 stillede Endringsforslag.

Udvalget for Ordene i 1ste Stykke: „vælger Thorshavn osv.“ sættes „vælger Thorshavn 2 og det øvrige Sydsirøms 2 Medlemmer.“

§ 1. Ordføreren (Ejersø) bemærkede, at denne Paragraf var enslydende med Lagtingslovens § 1 med Undtagelse af, at det nu var foreslaaet, at Provsten skulde udgaa som fast Medlem. Formanden havde kun stillet Endringsforslag for Afstemningens Skyld. Schrøter havde i Formning med et andet Medlem stillet Forslag om, at Subers skulde være repræsenteret ved 4 Lagtingsmænd. Buchwaldt kunde ikke stemme for Schrøters Forslag, med mindre den af ham selv foreslaaede § 1 i dens Helhed blev vedtaget, hvad han imidlertid meget betvivlede. Provsten vilde afholde sig fra at stemme. Joh. Petersen holdt paa, at Provsten skulde blive i Ringet blandt Andet af den Grund, at han ifølge sin Stilling havde at gøre med flere af de der forekommende Sager, hvortil Schrøter bemærkede, at Meningen med Oprettelsen af Lagtinget var at danne en Folkerepræsentation, og at man som Bevilling fra tidligere Tidens Embedsøglende havde ladet Provsten være fast Medlem.

Mindretallets (Buchwaldts) Forslag til § 1 blev forkastet med 17 Stemmer mod 1. Formandens Endringsforslag til Flertallets § 1 afstemtes ved Navneopraab, som gav følgende Udfald: Ja: Hr. Joensen, Buchwaldt, D. Jacobsen, G. Johannessen, Jac. Petersen, Joh. Petersen, Rasmussen og Formanden; Nej: Andersen, Ejersø, Danielsen, J. Nielsen, Henke, N. J. Joensen, Dalsgaard, Olsen, Schrøter og D. M. Nielsen; Stemte ikke: Provsten og J. Joensen, hvorefter Endringsforslaget var forkastet med 10 Stemmer mod 8. — Derefter afstemtes Schrøters og Nielsens Endringsforslag til Flertallets § 1 ligeledes ved Navneopraab, der faldt saaledes ud: Ja: Hr. Joensen, Provsten, Danielsen, Henke, N. J. Joensen, G. Johannessen, Schrøter og D. M. Nielsen; Nej: Buchwaldt, Ejersø, D. Jacobsen, J. Nielsen, J. Joensen, Jac. Petersen, Dalsgaard, Joh. Petersen; Stemte ikke: Rasmussen, Olsen og Formanden. Der var saaledes afgivet 8 Stemmer for og imod, hvorved Endringsforslaget betragtedes som forkastet. — Flertallets § 1 vedtoges derpaa med 11 Stemmer mod 7.

§ 2. Efter forskellige Udtalelser om det Helbige eller ikke Helbige i en Endring i den nuværende Ordning af Medlemskabet for Sydsirøms Præstegjæld vedtoges Afslutning. — Jac. Petersens Underendringsforslag til Danielsens Endringsforslag blev forkastet med 10 Stemmer mod 8. For Danielsens Endringsforslag afgaves 6 Stemmer, 7 imod, hvorefter Navneopraab foretoges med følgende Udfald: Ja: Danielsen, J. Nielsen, N. J. Joensen, J. Joensen og D. M. Nielsen; Nej: Andersen, Buchwaldt, Provsten, Ejersø, Joh. Petersen, Schrøter og Formanden; Stemte ikke: Hr. Joensen, D. Jacobsen, Henke, G. Johannessen, Jac. Petersen, Dalsgaard, Rasmussen og Olsen. Endringsforslaget var saaledes forkastet med 7 Stemmer mod 6, hvorved tillige den af Danielsen foreslaaede Tilføjning til § 4 bortfaldt. — I det der dernæst for Udvalgets Forslag til § 2 afgaves 9 Stemmer, 4 imod, foretoges Navneopraab med følgende Udfald: Ja: Andersen, Buchwaldt, Ejersø, Henke, N. J. Joensen, G. Johannessen, Dalsgaard, Olsen, Schrøter og D. M. Nielsen; Nej: Hr. Joensen, Provsten, Jac. Petersen, Joh. Petersen, Rasmussen og Formanden; Stemte ikke: D. Jacobsen, Danielsen, J. Nielsen, J. Joensen, hvorefter § 2 var vedtaget med 10 Stemmer mod 6.

Mindretallets § 3. Provsten havde gjort optaget et Forslag fra 1879, gaaende ud paa, at Ringet kun skulde samles hvert andet Aar, idet der tillige skulde nedlægges et staaende Udvalg til Devisjon af alle Regnskaber, hvilket Forslag anbefalede af J. Nielsen, der i sin Tid havde været med til at stille det, som meget besparende for Landet, uden at Ringets Bevillingsmyndighed derved vilde lide noget Skar. Medens Ejersø og Schrøter frygtede for, at Behandlingen af Lovforslag vilde

forfaldes ved en sliq Ordning, og Henge heri faa et Indgreb i Følgeskeden, forsaavidt Beskyttelsen af Hengesejnen angik, mente Buchwaldt, at den af de 2 førstnævnte Medlemmer paapegede Alenpe vilde lindre fjernes ved det af ham stillede Endringsforslag til § 10.

Efterat Provsten havde taget sit Endringsforslag til § 8 tilbage, vedtoges Afslutning enstemmig med 15 Stemmer, hvorpaa Navneopraab foretoges med Hensyn til Mindretallets § 3 med følgende Udfald: Ja: Hr. Koensen, Buchwaldt, Provsten, J. Nielsen, J. Joensen, Jac. Petersen, Joh. Petersen, Rasmussen og Formanden; Nej: Andersen, Effersø, Danielsen, Henke, H. S. Koensen, G. Johannesen, Dalsgaard, Olsen, Schrøter og D. M. Nielsen; stemte ikke: D. Jacobsen. Mindretallets § 8 var saaledes forfaldet med 10 Stemmer mod 9, hvorved bortfaldt Forslagets §§ 4—6, 8, 9, 11 og 13. Mindretallets § 7 samt de af Provsten foreslaaede 5 nye Paragrafer.

Ligeledes forfaldedes et af Schrøter og D. M. Nielsen stillet Forslag til en ny § 3 med 12 Stemmer mod 8.

Flertallets § 7 vedtoges enstemmig med 11 Stemmer.

§ 10. Efterat Buchwaldt havde taget sit Endringsforslag til denne Paragraf tilbage, vedtoges Paragrafen med 10 Stemmer mod 2. — Flertallets § 11 vedtoges enstemmig med 14 Stemmer. Mindretallets § 12 toges tilbage, hvorved ogsaa Formandens Endringsforslag bortfaldt. Efterat Mindretallets § 14 var taget tilbage, men optaget af Flertallets Ordfører (Effersø), vedtoges Paragrafen enstemmig med 18 Stemmer.

Lovforslaget i dets Helhed jattes derpaa under Forhandling. Medens samme blev anbefalet af Effersø, Schrøter og Danielsen som en Forbedring i den mangelende Lov om Lagtinget, ansaa derimod Buchwaldt, Joh. Petersen, J. Nielsen og D. Jacobsen Forslaget for lidet heldigt.

Navneopraab foretoges med følgende Resultat: Ja: Andersen, Effersø, Danielsen, Henke, H. S. Koensen, G. Johannesen, Dalsgaard, Olsen, Schrøter og D. M. Nielsen; Nej: Hr. Koensen, Buchwaldt, Provsten, D. Jacobsen, J. Joensen, Jac. Petersen, Joh. Petersen, Rasmussen og Formanden; stemte ikke: J. Nielsen.

Lovforslaget var saaledes vedtaget med 10 Stemmer mod 9.

Den 3die September vedtoges følgende Indstilling i Sagen:

Til Justitsministeriet!

I indværende Lagtingssession blev det nu i flere Aar behandlede Forslag om en Revision af Lagtingsloven atter taget under Behandling. Det i Sagen nedsatte Udvalg delte sig i et Flertal (Dalsgaard, Effersø, G. Johannesen og Schrøter) og et Mindretal (Buchwaldt).

Der var navnlig to Punkter, som fremkaldte Meningsforskjel i Udvalget. Det første var Ringets Sammensætning og det andet Spørgsmaalet om, hvorvidt Ringet skulde samles aarlig som hidtil eller hvert andet Aar, og det i Forbindelse hermed staaende Forslag om en Deling af Ringet efter dets dobbelte Virksomhed i et Lagting og et Amtsråd.

Med Hensyn til Ringets Sammensætning foreslog Flertallet, at den skal være uforandret, saaledes som foreskrevet i Lagtingslovens § 1, med Undtagelse af, at Provsten, som saadan, ikke længer skal have Sæde i Ringet, medens Mindretallet havde foreslaaet, at Ringet skulde bestaa af Amtmanden som Formand, fire af de hervedværende Embedsmænd som fødte Medlemmer og 20 folkevalgte. Da Mindretallet har givet sin særlige Indstilling i Sagen, skal her kun anføres de Grunde, som Flertallet har anført for sit Forslag.

Da Lagtingsloven udkom, var i det øvrige Danmark en af Amtets Provster Medlem af Amtsrådene, hvorfor det var naturligt, at en saadan Bestemmelse optoges i Lagtingsloven, men da det allerede det følgende Aar ved Lov af 22de Marts 1855 blev bestemt, at Provsterne ikke længer skulde være faste Medlemmer af Amtsrådene, maatte det anses lige saa naturligt, at en tilsvarende Forandring stede i Lagtingsloven. De Sager, for hvis Skyld Provstens Rådsberedelse i Lagtinget navnlig maatte anses, ere de, der vedrøre Kirke- og Undervisningsvæsenet, men da Amtmanden er Medlem saavel af Kirkeinspektionen som af Skoledirektionen, ville disse Interesser formentlig være repræsenterede i Ringet, selv om Provsten udtredte. Desuden vil Provsten endog udenfor Ringet faa Indflydelse paa de nævnte Sager, idet hans Erklæringer over Lagtingets Vedtagelser som saadanne altid ville blive indhentede. Endvidere er det blevet anført, at Provsten i Reglen beskæftiger et af Decens første Præstestald med indtil 7 Kirker, saa at hans Fraværelse i Lagtingstiden vil være et Savn for Menigheden. Skulde Beboerne imidlertid se bort herfra, og de særlig ønskede ham som Lagtingsmand, stod det paa den ene Side i deres Magt at vælge ham, medens det paa den anden Side stod i Provstens Magt at uidslaa sig for at modtage dette Hver, hvilket Frihed af mangen Provst vilde blive betragtet som et stort Gode.

Med Hensyn til Forslaget om, at Lagtingets ordinære Samlinger kun skulde holdes hvert andet Aar, og om Dannelsen af et af Ringets Midte udgaaet Amtsråd til Vedtagelse af de kommunale Afgjøender, der blev fremsat af Mindretallet, og et under Forhandlingerne i Ringet af Provst Koensen stillet Forslag om, at Ringet kun skulde samles hvert andet Aar, da bleve de begge forfaldte. Som Støtte for dette førstnævnte Forslag, der i 1879 var blevet foreslaaet af et Udvalgs Flertal, men hvorefter der ikke var falden nogen Af-

stemning, da Sagen det Aar blev udført, inden Afstemningen over de enkelte Paragrafer fandt Sted, blev anført, at Utinget paa Island kun samles hvert andet Aar, og dog er Island langt større end Hærerne. Naar det der har vist sig udsærligt at lægge Budget for to Aar og kun at bestemme sig med Lovgivningsarbejder hvert andet Aar, maatte det, efter Forslagsstillerens Mening, bedre lade sig gjøre paa Hærerne. Hertil kom, at der nu ved Indførelse af Kommunalforstanderskaber for Landet formentlig var aabnet Udgang for Kommunerne til indenfor visse Grænser at optage Laan, naar usfordset Begivenheder indtraadte, saa at der, fra den ene Side set, neppe kunde være store Betænkeligheder ved at tage Bestemmelser med Hensyn til Tilskud til Kommunerne for 2 Aar ad Gangen. Hovedfordelen ved dette Forslag vilde være, at man derved vilde spare Landet for en meget betydelig Sum, nemlig 3,000 Kr. hvert andet Aar, og en meget betydelig Tid for Lagtingets egne Medlemmer, idet man ikke kunde antage, at Utingets Samlingstid hvert andet Aar vilde blive ynderlig forlænget i Sammenligning med nu, hvor man er samlet hvert Aar, da Lovgivningsarbejder nødvendig maa tage længere Tid, naar de skulle behandles grundig, indens dog paa den anden Side flere Lovforslag kunne behandles samtidigt, uden at den samlede Tid derfor forlænges. Forslagsstillerne udtalte samtidigt i Samklang med Mindretallet, at hvis der overhovedet skulde foretages nogen Forandring i Lagtingsloven, burde det ikke være for mindre betydelige Spørgsmaalsheds Vedkommende, men kun naar der er et Døst om en betydelig Forandring.

Udvalgets Flertal var af en aldeles modsat Ansættelse, idet det mente, at Lagtingsloven er af en saa stor Betydning for Verne, og indeholder i det Hele saa heldige og frivillige Bestemmelser, at der bør anvendes stor Forsigtighed ved enhver Forandring i denne Lov, og at der kun bør foretages saadanne, som Forandringer i Lovgivningen for det øvrige Danmark og Erfaring i en længere Aarrække viser at være nødvendige eller særlig ønskelige. Af den Grund kunde det paa ingen Maade gaa ind paa en saa radikal Forandring som Deling af Utinget i en raadgivende Forsamling og et Amtsråd. Møderne hvert Aar kunde Udvalgsflertallet ikke tiltræde. Foraaavtids Forslagsstillerne havde anført, at det kunde gaa an paa Island og selvfølgelig langt bedre her, da der neppe en saadan Slutning ganske rigtig. Naar et Lovforslag vedtages i Utinget, sendes det omkring til Erklæringer her paa Verne i en Række Aar, hvilken Tid neppe bliver kortere, naar Møderne kun finde Sted hvert andet Aar; Lagtinget vilde da komme til at give Lovene ikke for Nutiden, men blot for kommende Slægter, hvorved Island jaar sine Sager hurtigt opbehandlede. 2-aarige Møder ville ogsaa i andre Henseender her paa Verne længe større Vanskelighed for Sagerne heldige Ordning end andre Ste-

der. Paa Grund af, at Indbyggerne have deres Ernæring hovedsagelig fra Søen, vil det allerede være vanskeligt at give et ordentligt Budget for et Aar og endnu vanskeliger: for to Aar ad Gangen, forbi man aldrig tilnærmelsesvis kan beregne Indtægt og Udgift forud. Det vilde ganske vist være meget heldigt at spare 1,500 Kr. om Aaret, men denne Bestemmelse vilde være meget kostbar, naar Ulemperne ved de toaarige Møder nøjere undersøgtes.

Utinget vedtog med 10 Stemmer mod 9, at Lagtinget fremdeles skal samles hvert Aar, hvorved saavel Mindretallets som Provstens øvrige Forslag bortfaldt.

Under de tidligere Forhandlinger om Lagtingsloven har der været foreslaaet, at Afkrift af de Erklæringer, som indsendes til vedkommende Ministerium med Indstillingerne fra Lagtinget, senere bør fremlægges i Utinget. Dette Forslag blev ikke genoptaget i denne Session; men i Hensyn til Udtalelserne derom i Betænkningen foresloes en ny Bestemmelse om Erklæringens Meddelelse af Udvalgets Flertal, som nu er vedtaget som § 4.

Med Hensyn til de øvrige vedtagne Paragrafer, hvorimod der ikke var nogen videre Meningsforskjel, henvises til Udvalgsbetænkningen, hvor de til Grund for samme liggende Motiver findes anførte.

Disse Bestemmelser gaa ud paa, at det ene for Sydsørens Præstegjæld valgte Medlem skulde være bosiddende i Sydsørens udenfor Thorshavn, at Amtmandens Stemme ikke som hidtil ved Stemmelighed skulde give Udslaget, og at Lagtinget ved Valget af et Medlem af Skoleinspektionen ikke skulde være bundet til et af Utingets egne Medlemmer.

Vægtigt er der af nogle Medlemmer stillet et Forandringsforslag, hvilke ikke vandt Stemning for sig, nemlig til § 1 om at Sydsørens Præstegjæld skulde vælge 4 Medlemmer til Lagtinget, til § 2, at Sydsørens Præstegjælds udenbys Distrikt skulde udskilles og saa Ret til at vælge 1 Medlem til Lagtinget, og et Underandringsforslag hertil, som gik ud paa, at Thorshavns By skulde vælge 2 og Sydsørens udenbys Distrikt 2 Medlemmer til Lagtinget, samt endelig en ny Paragraf om, at Lagtinget aarlig skulde møde i Thorshavn den 10de Juli. Disse Forslag bleve imidlertid, som anført, forfæstede, det fastsættende, fordi man ikke ønskede Medlemsantallet forøget og desuden ikke fandt, at Medlemsantallet for hvert Præstegjæld nødvendig maatte være passende til Præstegjældets Folketal. Forslaget om en Deling af Medlemsantallet for Sydsørens Præstegjæld fandtes, at det udenbys Distrikt skulde have enten et eller to Medlemmer og Thorshavn et tilsvarende Antal mindre, blev heller ikke vedtaget, fordi man fandt det uheldigt overhovedet at dele det i og for sig ikke store Distrikter i to mindre, og endnu uheldigere, om Thorshavn som Landets Kjøbstad endog skulde have et

forholdsvise alle Repræsentantantal i Forhold til Folketallet.

En Forandring i Lagtingets Samlingstid, hvorom der forelaa Forslag, var ikke Gjenstand for Diskussion og blev forkastet, idet det kun fik faa Stemmer for sig.

Efter at de enkelte Paragrafer vare gennemgaaede og vedtagne kom hele Forslaget under Behandling og vedtoges med 10 Stemmer mod 9 (1 stemte ikke).

Ved at indsende det saaledes vedtagne Forslag til Ministeriets videre Forsorg vil Ringet udtale den Forvisning, at dette Forslag ophøjet til Lov vil blive til Gavn for Landet.

Færøernes Lagting, den 3de September 1881.

G. Jansen. D. H. Effersø.

G. Joensen.

Endvidere fremlagdes Mindretalsindstilling fra Buchwaldt:

Undertegnede, der har været Medlem af og udgjort Mindretallet i det i indeværende Lagtingsamling nedsatte Udvalg i Sagen angaaende Forandringer i Lagtingsloven af 1854, hvorom et Lovforslag nu er vedtaget af Ringet, finder mig foranlediget til at fremskomme med følgende Mindretalsindstilling:

Det saaledes vedtagne Lovforslag indeholder bl. A. i bds § 1 en Bestemmelse, hvorefter Provsten ikke længer skal have Støbe som saadan i Ringet, medens dets Sammensætning forvigt skal være som i Lagtingsloven foreskrevet. I Modsatning hertil var af mig foreslaaet som en ny § 1, at Ringet fremtidig skulde bestaa af 5 fødte Medlemmer blandt de hervedværende Embedsmænd og 20 folkevalgte Medlemmer, hvilket Forslag imidlertid forkastedes. Medens en lig Sammensætning — der noget nær svarer til den med Hensyn til det tidligere Alting for Island i Jhg. 8de Marts 1843 § 1 bestemte — efter min Formening dels vilde frembyde en større Garanti end hidtil for, at alle berettigede Interesser kunne komme til Orde i Ringet, dels vilde tilføre dette en Sagkundskab, som navnlig kunde være ønskelig ved Behandlingen af Lovforslag og andre Sager, i hvilke der eventuelt bliver Tale om en Indstilling til Regeringen, maa jeg paa den anden Side, forsaavidt den af mig foreslaaede Sammensætning ikke kan gennemføres, ubetinget foretrække den Sammensætning for Lagtinget, der er foreskrevet i Lagtingsloven, i Stedet for den nu vedtagne, hvilken jeg maa betragte som lidet heldig.

Et andet af mig stillet Forslag om, at Lag-

tingets ordinære Samlinger fremtidig kun skulle holdes hvert andet Aar, er ligeledes blevet forkastet, hvorved tillige bortfaldt det i Forbindelse hermed staaende Forslag om Dannelsen af et fra Ringets egen Midte udgaaet Amtsråd til Rættagelse af de kommunale Anliggender, saaledes at Amtsrådet skulde fungere hvert Aar. Egeformt der ved en Ordning som her foreslaaet utvivlsomt vilde opnåes en væsentlig Besparelse i de for Liden meget betydelige Udgifter ved Lagtingets aarlige Samlinger, saaledes ere de allerfleste kommunale Sager formentlig af den Væsentlighed, at det maa anses for ganske unødvendigt, at de behandles af det samlede Ring, og der vilde saa meget mindre være nogen Betænkelighed ved i Almindelighed at overlade disse Sagers Behandling til et Amtsråd, som Omraadet for dets Virksomhed kunde begrænses af Ringet selv. Mulig vil Dannelsen af et Amtsråd ikke være nødvendig, selv om Lagtinget kun samles hvert andet Aar, i hvilken Henseende jeg skal henviser til det fra en anden Side fremskomne Vedringsforslag om Nedlæggelse af et staaende Udvalg til Afgørelse af Regnskabsbeslutninger m. v., men Hovedvægten maa efter min Ansættelse lægges paa Ringets Samling hvert andet Aar i Stedet for, som nu, hvert Aar, hvad enten man saa vil tænke sig dette gennemført ved en Delling af Lagtinget eller ikke. Da imidlertid ingen herhenhørende Bestemmelse findes i det vedtagne Lovforslag, og de øvrige Bestemmelser i samme, saa vidt jeg kan skimte, ikke indeholde Forandringer i Lagtingsloven af videre indgribende Betydning, men endog, som tidligere bemærket, for et enkelt Punkts Bedkommende en lidet heldig Forandring, har jeg ikke kunnet stemme for Lovforslaget i dets Helhed, ihvortil jeg har stemt for enkelte Paragrafer heri.

I Betragtning af alle Foranstaaende tillader jeg mig endeligst at indstille til det høje Ministerium, at der for Liden ikke foretages videre Skridt til Forandringer i den nægtsende Lagtingslov.

I Lagtinget, den 1ste September 1881.

L. G. Buchwaldt.

Til
Justitsministeriet.

samt Mindretalsindstilling fra G. Joensen, S. Petersen, Ole Jacobsen, Rasmussen, J. Petersen, J. Joensen, Buchwaldt og Provsten:

Efter at Lagtinget i en Række — uopaa efter at det havde vist sig, at det af Lagtinget derom foreslaaede ikke vandt Regeringens Bisidb — havde behandlet Spørgsmaalet om en Forandring af den i Lov om Færøernes Lagting af

15de April 1854 til Tinget foreskrevne Balmnaabe, indkom der i 1874 fra Lagtingsmændene paa Sunders et Andragende om, at Antallet af Sunders Lagtingsmænd maatte blive forøget i Forhold til Dens Folketal. Dette Andragende har derefter givet Anledning til, at Spørgsmaalet om Forandringer af Lagtingsloven ogsaa paa andre Punkter end med Hensyn til Valgene til Tinget blev taget under Behandling og navnlig, at der foresloges, at Provsten skulde udtræde som ledt Medlem af Tinget og give Plads for et Medlem til fra Sunders.

I de siden 1874 foretagne Aar ere -- saa godt som i hver Lagtingssamling -- disse Forhandlinger bleven fortsatte, i den første Tid stadig i Forbindelse med Spørgsmaalet om Forandringen i Balmnaaden, i de senere Aar uden noget Hensyn hertil, og der er under dem i Aarenes Løb efterhaanden fremkommet en bred Mangfoldighed af Forslag til Forandringer, hvilke af og til enkeltvis have vundet et Flertal for sig, det ene et Aar, ofte noget andet det næste.

Saaledes er Provsten nogle Gange med en kneben Majoritet, f. Ex. 6 Stemmer mod 5, bleven udvalgt, en Forandring af Tiden for Lagtingets Sammentræden er bleven vedtaget og ligesaa en Forøgelse af Medlemsantallet for Sunders, men til andre Lider anderledes. Ifjor vedtoges saaledes kun en Forøgelse af Medlemsantallet paa Sunders, og at Provsten fremdeles skulde vedblive at være fast Medlem af Tinget.

Ofte er Sagen bleven udjat til et følgende Aar, uden at de fremkomne Forslag engang ere komne til Afstemning, og ingeninde i de tidligere Samlinger har man kunnet faa et Flertal for at sende et Lovforslag om Forandringer i Lagtingsloven til Regeringen, selv om nogle enkelte Paragrafer have været vedtagne.

I Aar er det endelig lykkedes at forene Halvdelen af Tingets Medlemmer (10 Stemmer) om et saadant Forslag, medens 9 stemte imod og 1 afholdt sig fra at stemme.

Vi undertegnede, der ikke have kunnet give dette Forslag vor Stemme, skulle her ikke udtale os om Enkelthederne deri. Vi finde Bestemmelsen om, at Lagtinget herefter ved sitvalg af Stole-

direktør ikke skal være bundet til sine egne Medlemmer, heldig, angik dette Forslag overhovedet først fremkom ifjor og da fik næsten ingen Stemmer for sig, medens det i Aar blev enstemmig vedtaget. Andre Forandringer finde vi derimod overflødige, tvivlsomme eller forkastelige, og de bleve da ogsaa hver for sig vedtagne med ringe Majoritet.

Det er ret betegnende for den hele Sag, at det, der oprindelig har givet Anledning til den nu i otte Aar førte Forhandling, og som gjentagende Gange -- sidst ifjor -- har været vedtaget, nemlig en Forøgelse af Sunders Medlemstal, i Aar kun fik nogle få Stemmer for sig, hvilket ogsaa var Tilfældet med Spørgsmaalet om en Forandring af Tiden for Lagtingets Sammentræden.

Herpaa lægge vi imidlertid ikke Vægt, men det, som det for os kommer an paa, er at henlede det hele Ministeriums Opmærksomhed paa, at Sagens hele ovenfor kortelig vaaregebe Udviklingsgang -- de hinanden modstridende Vedtagelser i en Række af otte Aar -- i Forbindelse med det nu foreliggende ringe Resultat: et Forslag vedtaget med 10 Stemmer mod 9, for os afgiver et tilstrækkeligt Vidnesbyrd om, at Forslaget til en Forandring af Færøernes Lagtingslov ikke har støttet sig til nogen konstant eller stærk Stemning hos Lagtingets Medlemmer hverken med Hensyn til Forandringernes Retning eller til deres Bestemmelighed.

Særligt henstille vi ganske Sagen til det høje Ministeriums gunstige Afgjærelse, idet vi ikke kunne tilbageholde en Tvivl om, hvornår de nu foreslaaede Forandringer, naar henjes til deres Rettydning i og for sig eller til de Omstændigheder, under hvilke de ere fremkomne, kunne siges at fyldestgjøre de Betingelser, som maa kræves for at foretage Forandringer i en saa vigtig og indgribende Lov som Færøernes Lagtingslov.

Færøernes Lagting, Thorshavn den 3die September 1881.

B. Joensen.	J. Petersen.
N. Jacobsen.	S. Rasmussen.
J. Petersen.	J. Joensen.
E. S. Buchwaldt.	A. Sørensen.

VI. Andragender om Statsstilskud til Opførelse af Skolebygninger paa Landet.

Den 1ste og 4de August foretoges foreløbig Behandling af nogle til Ringet indkomne Andragender fra Forstanderskabet for Østers og fra Forstanderskaberne for Sand og de forenede Sogne i Sønders Præstegjælds Kommuner om Tilskud af Statsklassen til Opførelse af forskellige Skolebygninger.

Efterat Østers under Behandlingen den 1ste August havde foreslaaet, at Ringet skulde nægte at tage det fra Forstanderskabet for Østers Præstegjælds Kommune indkomne Andragende under Behandling paa Grund af dette Andragendes Form, og efterat dette Forslag var bortfaldet som Folge af, at Ringet ved Afstemning i Henhold til Forretningsordenens § 17 nægtede Tilskud til Skolebygninger med et til Protokollen formuleret Svar, endes man om at henvise Sagen til et Udvalg, der efter Forslag af S. Nielsen kom til at bestaa af 3 Medlemmer. Til dette Udvalg valgtes den følgende Dag Schrøter, Provsten og S. Nielsen, hvilket, efter at ovennævnte Andragender om Tilskud til Skolebygninger paa Sand og Sønders ligeledes vare henviste til dem, med Provsten som Ordfører afgave følgende, under 22de August fremlagte Udvalgsbetænkning over samtlige Andragender.

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist 3 Andragender fra de forenede Sognes Forstanderskab paa Sønders om Lagtingets Medvirksomhed til, at der af Statsklassen maatte kunne opnaas et Tilskud i Anledning af Opførelsen af Skolestuer i Fannien, Portere og Sundby, 2 Andragender om Statsstilskud til Opførelse af en Skolebygning i Sand og en Skolestue i Skopen og endelig et Andragende fra Forstanderskabet for Østers Præstegjælds Kommune om Statsstilskud i Anledning af Opførelse af en Skolestue i Lervig.

I den Anledning skal man bemærke følgende: Udvalget maa tiltræde, hvad der i Andragenderne er anført om de paagjældende Kommuner tilhørende Skattevur, saa at de have nødt til at erholde Hjælp til Opførelse af de i Andragenderne omhandlede højst nødvendige Bygninger, hvortil man paa det Bedste maa anbefale, at Lagtinget yder sin Medvirksomhed til, at det Ansøgne man opnaar. Udvalget skal endvidere udtale, at det betragtes som en Selvsag, at Lagtinget, naar det for Regjeringen andrager paa at erholde det sædvanlige Statsstilskud til de ovennævnte Kommuner i det omhandlede Næm, da disse har givet sit Samtykke til, at de nævnte Kommuner opføre passende Skolestuer og erhverve disse Bygninger som faste Ejendomme.

Hvad Størrelsen af de paagjældende Bygninger angaar, da har Udvalget bragt i Erklæring, at Skolestuen i Lervig tænkes opført saaledes, at selve Stuen bliver 8 og 9 Alen indvendigt Maal, hvilket, naar henføres til Børneantallet i Lervig, maa anses passende. Skolebygningen paa Sand ses at være paatænkt opført 16 Alen mindre end sædvanligt, men i Andragendet er udtalt, at den muligvis bør være lidt større, og man har Grund til at tro, at en Udvidelse paa de før nævnte 16 Alen ikke vil gøre nogen Vanskelighed. Under Forudsætning heraf anbefales Andragendet. Skolestuerne paa Sønders tænkes opførte i ikke lidt forskjellig Størrelse og som Folge deraf med betydelig forskellige Omkostninger — nemlig i Portere 14 Alen lang, 16 Alen bred — 8,105 Kr. 16 Ø. — i Sundby 12 Alen lang og 9 Alen bred — 2,544 Kr. 8 Ø. — og i Fannien 10 Alen lang og 6 Alen bred — 2,125 Kr. 4 Ø. — alt indvendigt Maal. Der er ingen Grund anført til disse Afvigelser, der rimeligvis hidrører fra, at Børneantallet er noget forskjelligt. Udvalget har — for ikke at forsinke Sagen — ikke anset det fornødent at indhente Oplysninger herom, men antager, at saadanne senere ville blive forelagte rette Bedrømtende.

I Henhold til Ovenstående tillader man sig at indstille til Lagtingets Bedrømt:

Lagtinget andrager hos Regjeringen paa, at der tilstaaes Sønders Præstegjælds Kommune et Statsstilskud af 4000 Kr. til Opførelse af en Skolebygning paa Sand og et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Skopen,

at der tilstaaes de forenede Sognes Kommune paa Sønders et Statsstilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Portere, et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Sundby og eventuelt af 4000 Kr. til en Skolebygning sammesteds, og et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Fannien, endelig

at der tilstaaes Østers Præstegjælds Kommune et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelse af en Skolestue i Lervig.

Færøernes Lagting, Thorshavn den 24de August 1881.

Sørensen,
Ordfører.

A. Nielsen.

Med Reservation
J. S. Schrøter.

Den 24de August kom Sagen til 2den Behandling; dens Dørgang til 3die Behandling vedtoges enstemmig med 16 Stemmer.

Den 29de August foretoges 3die Behandling af Sagen. Efter at D. M. Nielsen havde udtalt, at der efter hans Forneining burde tages særligt Hensyn til de fattigste Sogne, hvortil Sumbø Sogn kunde regnes, men at han, da Størrelsen af Statslænsens Tilskud til de forskellige Bygninger nu engang var slaaet fast, ikke havde villet fremkomme med noget Forslag i den Retning, vedtoges Udvalgets Indstilling enstemmig med 20 Stemmer.

Den 3die September oplæstes og vedtoges følgende Indstilling:

Til

Ministeriet for Kirke og Undervisningsvesenet.

I Bagtingets indværende Samling er der, i Righed med, hvad der er flet i en Række af Aar, fremkommet nogle Andragender til: Ringet om: detses Medvirkning til, at der af Statslæsen maa tilstås de andragende Kommuner de sædvanlige Tilskud til Opførelsen af Skolebygninger og Skolestuer, idet Kommunerne ikke se sig i Stand til ved egne Midler at opføre de højt nødvendige Bygninger til Skolevesenet i Sognene.

Bagtinget, der med Taknemmelighed har erfaret, at de hidtil fra samme fremsendte Andra-

gender i lignende Retning have mødt hos Lovgivningens forskellige Faktorer den samme Smødelommenhed, tillader sig paa det Bedste at anbefale, at der tilstås Sands Præstegjælds Kommune et Tilskud paa 4000 Kr. til Opførelse af en Skolebygning paa Sand og et Tilskud paa 1400 Kr. til Opførelsen af en Skolestue i Skopen, at der tilstås Østerg Præstegjælds Kommune 1400 Kr. til Opførelsen af en Skolestue i Vervig, de forenede Sognes Kommune paa Stribers 1400 Kr. til Opførelsen af en Skolestue i Portere, samme Beløb til Opførelse af en Skolestue i Jamien og endelig 1400 Kr. til Opførelsen af en Skolestue i Sumbø eller eventuelt 4000 Kr. til Opførelsen af en Skolebygning sammesteds, idet Bagtinget vedtog at anbefale et saadant Andragende, saafremt det maatte fremkomme fra benævnte Kommune, hvorom man gjorde en Gentilling til Bedkommende, idet man antog, at der meget snart vilde blive Brug for en saadan.

Udgaaende Entfæthederne ved de paatænkte Bygninger tillader man sig at henvise til medfølgende Udvalgsbetænkning.

I det Haab, at det her Ansøgte maa kunne blive bevilget, kal man paa det varmeste anbefale Sagen til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Færøernes Bagting, Thorshavn den 3die September 1881.

H. Finzen.

Sørensen.

G. Soensen.

VII. Besværligheder i Uledning af Hindringer for Fiskeriet under Island.

Fra nogle Skibspirere og Skibsejere i Thorshavn var til Ringet indkommet nedenstaaende 2 Andragender, hvorved de besvære dem over de Hindringer, der ved de i Henshold til Lov af 14de Decbr. 1877 oprettede Vedtægter for Fiskeri med aaben Baad under Island lægges i Vejen for Færøernes Fiskeri sammesteds. Andragenderne ere saalydende:

Som det høje Ring bekendt har Færøernes Fiskeri under Island tillaget Aar for Aar, siden det første første Fiskeriskib i 1871 tog til Island for at fiske, ikke alene ved, at alle vore Skibe derfra hvert Aar hjembringe betydelige Vadninger,

men ogsaa ved, at talrige Færinger tage derop for at drive Fiskeriet med Baad fra Land.

Denne Indtægtsstilbe, som formentlig kunde blive indtægtsmæssig, truer nu med at blive tilskippet for os, idet der er indkommet en Lov vedtaget af Altinget og sanctioneret af Kongen, som berettiger Islanderne til at give Vedtægter for Waaben at drive Fiskeriet paa, hvis Indhold truer med at umuliggjøre Fiskeriet, saaledes som det hidtil er drevet. I Følge disse Vedtægter er det paa flere Steder forbudt dem, der enten ro ud fra Land eller ligge ved Land, at ro ud om en vis bestemt Grænse; det er med andre Ord forbudt at ro saa langt ud,

at man kan naa den store Fisk, der som bekjendt altid naar yderst, medens man naar den til at fiske Smaa fisk og Gysse, som naar inde i Fjorden. For saa vidt nu Færingene, der tage til Island for at fiske, skulde sætte sig efter disse Vedtægter, bliver Udbyttet nødvendigvis kun ringe, da den mindre Fisk altid naar i langt lavere Pris end den større, og det tillige tager længere Tid at fange det samme Kvantum af Smaa fisk som Store fisk, naar begge Dele ere til Stede i tilstrækkelig Mængde, hvad ofte er Tilfældet paa og udenfor de islandske Fjorde, naar Sildestimerne trække mod Landet.

Hvis man tænkte sig Uguende Regler fastsatte for Fiskeriet under Færingene, vilde enhver, som her skulde ernære sig af Fiskeri, komme til at lide Mangel paa Færing, og roget lignende maa være Tilfældet med den Del af Islands Befolkning, som driver Fiskeri som Hovednæringsvej, hvis Mærke disse Vedtægter i Rængden maa komme til at vise sig lige uheldbringende for Udbyttet af Islandernes Fiskeri under Island, som det er udelæggende for det Fiskeri, som alt drives deroppe af Færingene.

Vi kunne heller ikke indse andet, end at disse Vedtægter kun kunne gælde for dem, der ere bosatte paa selve Island, idet Soterritoriet jo er særligt for hele Danmarks Rige, Island indbefattet, saa at enhver Lov, der skal gælde samtlige Rigets Underaalter, for deres Fiskeri paa Soterritoriet, maa vedtages af Rigets samlede Lovgivningsmagt; men det er ikke Tilfældet med denne Lov, der ikke er forelagt eller vedtaget af Danmarks Rigsdag. — Da det indlydende her er om en Velskædsag at gjøre, hvis heldige eller uheldige Afgjærelse kan saa uberegnelige Følger for Færingenes Fremtid, tro vi, at man trostog kan lægge Sagen i Rægtens Haand, visse paa, at det vil løste vore Interesser ved et Udbragende til Rægtningen om at paase, at der ikke sættes eller opretholdes saadanne Straaffer for Fiskeriet paa Soterritoriet under Island, at et lønende Udbytte for vore Fiskere derved bliver umuliggjort.

København den 11te August 1881.

Jacob Lytzen.	H. G. Heinesen.
D. P. C. Houmann.	E. D. Børnisen.
Joan Henrikson.	Peder Haraldsen.
J. M. Eriksen.	M. C. Røstorf.
Daniel J. Haraldsen.	E. Munk.
A. M. Røstorf.	E. S. Danielsen.
J. Jeremiasen.	

Til
Færingenes Lagting.

Hvis Sydselsmanden paa Skæfjord paa Island er blevet forlangt, at vi, som kun ere Fiskerskibe, og som saadanne maa kunne anses fritagne for at

indklare ved Toldsteder, skulle først anløbe Skæfjord for at gjøre Rede for alle de forpligtige Klædesorter, som kunde findes imellem vor Proviant ombord, samt om Skibspapirerne ere i den lovlige Orden; og har han i denne Anledning givet Kaptajnen paa Skæfjord Ordre til, ikke at efterse og paategne vore Papirer eller modtage og kvittere for det lovlige Gæst Ugesom for; omendstundt Papirerne have været i sin fuldkomne Orden, har han kun paalagt ham, at han ufortøvet skal forde os at jelle til Skæfjord og saaledes forslute os i vort Fiskeri 8 à 14 Dage eller mere, som vi ikke kunne forsvare overfor vort Rederi, eftersom det er os ubekendt, at der er nogen Lovgivning for, at Fiskerskibe skulle være forpligtede til at anløbe Toldsteder, førend de begynde deres Fiskeri. Ikke desto mindre har dog den samme Kaptajn Ordre til at efterse og paategne alle udenrigs Skibes Papirer, nemlig franske og engelske Fiskerskibe. Disse maa altsaa have en større Rettighed end vi, som ere indenrigs Skibe. Tilgædes har Sydselsmanden i Forening med flere Islandere affattet en Vedtægt angaaende Grænserne for Fiskeriet, som naturligvis gaa ud paa at fordrive de færreste og danske Fiskerskibe og nægte dem Adgang til Fiskeri, eftersom Grænserne ere satte saaledes, at vi ikke skal have Lov at gaa saa langt ud fra Land, som Fiskeri i denne Tid af Aaret mest holder sig, og er Rummet saaledes indskrænket, at kun Deboerne skulle faa Plads til deres Fiskerestaber. Han udtalte sig ogsaa over det ved et Møde paa Skæfstad i Nordfjord, hvor han blandt andet sagde: at han havde nægtet et færst Fiskerskib at fiske paa Skæfstad, fordi der ikke var Plads for ham indenfor Grænserne, og udenfor havde han ikke Lov at fiske, det vil sige: ikke at komme ind paa Fjorden igjen med Fisk, der var fanget udenfor Grænserne, og da Vedtægten just er affattet til en Tid af Aaret, da de færreste Skibe drive deres Fiskeri ved Island, saa er det indlydende, at Vedtægten maa være affattet i den Hensigt, at de færreste Fiskerskibe skulle om muligt fordrives. De andre maa strax, der findes i denne Vedtægt, ere efter vor Mening intetsigende, eftersom den ene strider mod den anden, og af en saadan Besskaffenhed, at en fiskefyndig Mand vil anse dem umulige; — men en Ting ville vi fremhæve, — og det er, at Sydselsmanden mener at være i sin gode Ret ved at have affattet disse Vedtægter, idet han skyder sig ind under en af Kong Christian den 5de udgivet Lov af 14de December 1877 om Affattelsen af saadanne Vedtægter.

Da vi mene, at ovennævnte Lov ikke kan have havt til Hensigt at give Islanderne Tilladelse at affatte saadanne Vedtægter, som aabenbart strider mod Rættenslovene og den almindelige Lovgivning, finde vi os som danske Borgere forpligtede til at klage til det høje Ministerium over, at vi blive stoppede i vor Rættingsdrift. Fi-

Sketlet angaaende i de danske Farvande og inden det danske Søterritoriums Grænser.

København i Island den 6te August 1881.

Th. J. Slyn.

Jens M. Joensen. R. E. Erichsen.
J. Simonson.

Den 20de August kom Sagen til foreløbig Behandling.

Effersø mente, at der ikke var lagt Færlingerne saa saa Hindringer i Vejen for deres Fiskeri under Island, ligesom der ogsaa sørgtes en strengere Kontrol med vore Skibe end med fremmedes.

Provsten mindede om, at dette Spørgsmaal havde ligget for i Ringet i 1879, og at samme da havde henvendt sig til Ministeriet angaaende. Nu syntes Isønderne at være gaaede endnu videre, saa at der vist var Grund for Ringet at gjøre noget. Han foreslog at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Formanden havde paa Island gjort sig bekendt med de omhandlede Vedtægter. Lovens Mening var at alle danske Underaalter skulde have samme Ret til at fiske paa Søterritoriet; nu havde Isønderne imidlertid vedtaget bestemte Grænser for, hvor Langliner maatte sættes, og ved at fastsætte et bestemt Antal af Phierne havde man paa visse Steder lukket Afgang for Alse, der boede udenfor Distriktet, da dets Beboere efter Vedtægten havde Forret til Fiskeriet; der kunde derfor være god Grund til at undersøge, om Isønderne ikke vare gaaede for vidt med deres Vedtægter. Efter nogle yderligere Bemærkninger blev Provstens Forslag om et Udvalg paa 5 Medlemmer vedtaget enstemmig med 19 Stemmer. Til Medlemmer af Udvalget valgtes: Effersø, Schrøter, Provsten, Olsen og Buchwaldt.

Under 20de August afgav Udvalget med Provsten som Ledende følgende den 27de August i Ringet fremlagte Betænkning.

Til under tegnede Udvalg er blevet henvist tvende Andragender — det ene fra nogle Skibere i Thorshavn, det andet fra nogle Færere af Fiskerflåde, i hvilke Andragender man besværer sig over de Hindringer, der ved de i Genhold til Lov af 14de December 1877 om Fiskeri med aaben Vaad under Island oprettede Vedtægter lægges mod Færingeres Fiskeri sammensteds.

Udvalget har i den Anledning affattet medfølgende Forslag til en Indstilling til Justitsministeriet, hvilken anbefales til Lagtingets Vedtagelse.

Færernes Lagting, Thorshavn d. 26de Avg. 1881.

Sørensen. S. S. Schrøter.

Ledende.

A. S. Buchwald. E. Olsen. N. P. Effersø.

III

Justitsministeriet!

Ved Indstilling af 15de September 1879 til Færernes Lagting sig under Henvendelse til, at Færinger paa Grund af det her ved Berne i de senere Aar mindre gunstige Fiskeri steds mere og mere have søgt op til Island for at drive Fiskeri der, — at henlede det høje Ministeriums Opmærksomhed paa nogle af de Hindringer for dette Fiskeri ved Island, som man frygtede vilde opstaa ved Gjennemførelsen af Lov af 14de December 1877 om forskellige Punkter vedrørende Fiskeri paa aabne Vaade under Island.

Som Svar paa ovennævnte Indstilling modtog man fra det høje Ministerium en Skrivelse af 28de August f. A., hvorefter fremsendtes en af Randsbørdingen over Island i den Anledning under 22de Juni f. A. afgiven Erklæring, ledsaget af tvende Udtalelser af 19de Januar og 18de August f. A. om samme Sag fra Amtmændene paa Island, — hvori man gjør gjældende, at de i Genhold til den før nævnte Lov af 14de Decbr. 1877 eventuelt stadfæstede Vedtægter ikke kunne gaa ind paa at fastsætte anden Ret for de under Island med aaben Vaad fiske og til det øvrige danske Rige hørende Statsborgere end for Isønderne selv, og at der ikke kan være nogen Ubillighed i, at de øvrige danske Statsborgere, som vese op til Island for der at drive Fiskeri med aabne Vaade, må følge de samme Regler, som Isønderne efter de stedlige Erfaringer i Henseende til Fiskeriet paa de islandske Fjorde have fundet det rigtigt at pålægge sig selv, til hvilke Betragtninger Ministeriet har sluttet sig.

Naar Lagtinget nu undersøges til paany at henvende sig til det høje Ministerium angaaende denne Sag, da må Grunden hertil søges deri, at det har vist sig, at den Frygt, man udtalte i den ovennævnte Indstilling fra Lagtinget af 15de September 1879, nu var altså vel begrundet, hvorom tvende til Lagtinget i dets indværende Samling indkomne Andragender, som herved fremsendes — det ene fra flere hervedværende Skibere og Borgere, det andet fra nogle Færere af Fiskerflåde — bære Vidnesbyrd.

Det synes paa selve Island at staa som noget tvivlsomt, hvorvidt man skal være bostedende der eller ej for at være de i Folge førnævnte Lov af 14de December 1877 stadfæstede Vedtægter underkastet. Medens nemlig de færreste Fiskerflådes Vaade, hvormed der drives Fiskeri paa Østlandet, uden videre, — hvad der fremgaar af selve Vedtægterne, — betragtes som hørende til vedkomende Distrikt og derfor som ligestillede med andre Vaade, der drives af Mandflådet, som er bosted paa Land, hvilket ogsaa Amtmændene over Øst- og Nordamtet har udtalt som sin Anskuelse i den før omtalte Erklæring, bemærker Amtmændene over Bestamtet i sin ovennævnte Skrivelse af 19de Januar 1880 herom følgende:

„Endeligt Hæringerne ligge i Havn inde paa Fjorden og sende derfra aabne Vaade til at fiske, kan man neppe antage, at saadant Fiskeri er drevet i vedkommende Distrikt; thi dersom Skibene, hvilket som oftest vil være Tilfældet, ligge udenfor den Del af Havet, hvor Garn lægges, synes de ikke at kunne regnes med til det Distrikt, hvorom Tællingen er, da den Plads, der ligger udenfor den Del af Havet, hvor Bundgarn lægges, er en Alminding, som i egentlig Forstand ikke tilhører det ene Distrikt fremfor det andet. Men dersom Skibene ligge tæt op til Land, saa at det fuldkomment svarer til, at Vedkommende ere bosatte paa Landet, synes de paa ingen Maade at vederfares nogen Uret, ligesom de maa underkaste sig de samme Vedtægter, der gjælde i Herredet“.

Her synes — modsat hvad der er Tilfældet paa Øslandet — den Opsættelse gjort gjældende, at kun den aller nærmest ved Land liggende Del af Fjordene, hvor Garn sættes, regnes med til vedkommende Distrikt, saa at de Skibe, der ligge til Ankers i Fjorden, men ikke umiddelbart op til Land, ikke kunne være de for Distriktets Fiskere gjældende Vedtægter underkastede, idet de ikke kunne siges at „drive Fiskeri i vedkommende Distrikt.“ (Lovens § 5).

Det er imidlertid formentlig urendigt, naar en Almuesfolk vedrørende Lov kan være Omgangspunkt for en saa forskjellig Opsættelse paa et for deres hele Næringsvej afgørende Punkt fra vedkommende Næringskreds Side.

I den her omhandlede Lov af 14de Decbr. 1877 §§ 5 og 6 er der nærmere angivet, hvilket Område Vedtægterne kunne omfatte — dog med den Begrænsning, at de ikke maa stadfæstes, naar de træde Tredeimands Ret for nær eller gjøre for store Indskrænkninger i Næringsfriheden eller paa anden Maade komme i Strid med Loven eller Lovens Grundsatninger.

Der er nu i Henhold hertil for Fjordene paa Øslandet blevet stadfæstet en Række Vedtægter, som efter vor Formening ikke fyldstgjøre disse Bestemmelser.

Man omtalte i Lagtingets forrige Indstilling angaaende denne Sag den Anstelse, som har gjort sig gjældende flere Steder paa Island, at Fiskestimerens Gang ind paa Fjordene bliver hæmmet ved udsatte Langlinier, hvorfor det f. Ex. paa Seydisfjorden er almindeligt, at de senere kommende Vaade stadig sætte deres Rier udenfor de tidligere udsatte for ikke at hindre Fiskestimerne i at fæge længere ind paa Fjorden, og man udviste en Frygt for, at der paa Grund heraf kunde blive fastsat Vedtægter, som hindrede Fiskerne fra at fæge Fiskene netop paa de Steder, hvor den stod i størst Mængde.

De nu for Fjordene paa Øslandet stadfæstede Vedtægter have vist, at denne Lagtingets Opsættelse af, hvad der mulig vilde ske, har været rigtig. Man har saaledes i § 1 i den for Reida-

fjord gjældende Vedtægt, hvoraf en dansk Oversættelse hermed medsendes, angivet en Grænse, udenfor hvilken Fiskestimer fra aabne Vaade ikke maa drives, hvilket man har troet sig berettiget til i Henhold til Lovens Bestemmelse om, at Vedtægterne bl. a. kunne fastsætte Regler for Fiske og Gærretning, saaledes at Fiskestimerens Gang ikke hæmmes for meget.

Man skjønner ikke rettere end, at der ved fastsættelsen af saadanne Linier, udenfor hvilke Fiskeri med Vaade ikke maa drives, er stillet en stor og forbørvælg Indskrænkning i Næringsfriheden. Dersom den for denne Bestemmelse liggende Grundsatning, at Fiskestimerens Gang standses af de udsatte Langlinier, var rigtig, da vilde formentlig kun de Vaader, der bleve satte yderst ude ad Grænselinien, erholde Fangst, medens de længere inde staaende ingen kunde erholde. Da dette ikke er Tilfældet, maa man antage, at Fiskestimerne følge Skibene, dog saaledes, at den større og mere Fiske i Regelen staar yderst, den mindre og mindre længere inde, alt uden Hensyn til, om der sættes Linier kortere eller længere ude. Et saadant Forbud mod at ro saa langt ud, som man finder tjenligt, kan derfor kun føre til, at driftige Fiskere hindres i at fæge Fiskeri der, hvor Fangsten giver størst Udbytte. Hvis Forbudet skulde svare til sin Hensigt, maatte det formentlig først og fremmest forbydes at sætte Linier udenfor Mundingen af Fjorden, hvilket imidlertid ikke er stillet og ikke kan ske for de udenfor Grænselinien til Ankers liggende Fiskestimeres Vedkommende, da disse i hvert Fald, hvad ogsaa Erfaringen viser, ikke kunne betragtes som hørende til vedkommende Distrikt og derfor ikke ere underkastede Vedtægterne, selv om de drive Fiskestimer fra aabne Vaade paa Steder, hvor det er forbudt de paa Fjorden boende at fiske, hvorimod man i Henhold til Vedtægterne paa Øslandet har forbudt Fiskestimerne, der ligge til Ankers i Fjorden indenfor Grænselinien at sende deres Vaade udenfor samme, idet man i saa Fald har nægtet Vaadens Tilladelse til at vende tilbage med Fangsten til Skibet.

I samme Vedtægts § 5 er der i Henhold til Lovens Bestemmelse i dens § 6 om, at der kan fastsættes Regler angaaende Medsendelse af Fiske og Fiskenes Opklæring paa Sæen anordnet, at Ingen maa afstjæle Fiskenes Døveder og udtage Indvoldene paa Sæen, og maa Dødsfarer sæt, som ligge for Anker i Fjordene og fiske med Vaade, gjøre dette i Land. Alle Fiskeafald maa lægges saa langt op, at det ikke skydes bort med Gjødande.

Der behøves ingen nærmere Paavisning af, hvorledes dette, navnlig for dem, der fra Dødsfarer drive Fiskeri med Vaade, medfører et overordentligt Lidelsed og forøget Arbejde; men man maa tillige være frygt for, at vedkommende Landdrivere bl. a. af Sundhedshensyn paa Grund af den Stank og Urenlighed, som saadanne Dyn-

ger af Fiskeaffald maa foranledige, om søge Tid ville forbyde ikke paa Fjorden boende at henlægge Fiskeaffald ved Strandbredden, idet man herom skal anføre, at alle hidtil i Lagtinget behandlede for de færreste Landkommuner gjældende Sundhedsvedtægter have indeholdt et Forbud mod at henlægge Fiskeaffald paa Strandbredden.

I den heromhandlede Lovs § 5 er det udtrykkelig fastsat, at Vedtægter ikke maa stadfæstes, der træde Kredmands Ret for nær; og i Lands-høvdingens Skrivelse som i Amtmændenes oven-anførte Skrivelser er det — som alt bemærket — stærkt hædet, at Lovens Bestemmelser og de eventuelle Vedtægter ikke kunne gaa ud paa at stille de øvrige danske Statsborgere anderledes end selve Isalænderne med Hensyn til Fiskeriet med aaben Vaad paa de islandske Fjorde. Saaledes udtaler bl. a. Amtmanden over Vestsjælland:

„Hensigten var ikke den, ved Loven af 14de Decbr. 1877 at formene andre det danske Riges Underaatter at drive Fiskeri paa en lovlig Maade ved Landets Kyster, men at tilvejebringe en Overensstemmelse i selve Isalændernes Fiskerimaade, og forebygge, at Enkelte ved ubelejlig og skadelig Fiskemaade kunde skabe det almindelige Vel; og der foreligger ikke noget, der kan give Anledning til at tro, at Loven for Fremtiden vil blive anvendt paa anden Maade“; og Amtmanden over Nord- og Østamt anfører, at „de (Færingerne) ere i Henseende ligestillede med Landets egne Indvaanere, som bo paa vedkommende Sted“, hvorhos endelig Landshøvdingen bemærker: „Ifølge Lovene og Lovens Grundsaetninger have alle danske Borgere samme Adgang til at drive Fiskeri under Island som Landets egne Beboere“.

Og naar man henseer til Lovens § 6, der nærmere forklarer Udtrykkene i § 5, da synes i Virkeligheden heraf klart at fremgaa, at Vedtægterne kun kunne angaa Fiskemaaden og Tiden, paa hvilken der skal drives Fiskeri, men ikke Adgangen til at fiske, hvilken er ens for alle danske Statsborgere.

Saa vidt man kan se, er dette indlertid fuldkændigt tilfældet ved de for omtalte Vedtægter for Fjorden paa Østlandet.

I Vedtægterne for Reibassford hedder det saaledes i § 3: „Forret til Fiskeriet tillægges alle Beboerne ved vedkommende Fjord, som tillægges, at de virkelig ville benytte denne Ret, dernæst alle Sysselmænds Beboere paa samme Østlandet, idet alle Indlændinge og endelig alle udenlandske Indvandringsmænd“; og det hedder videre i § 4: „Hvert Aar i Slutningen af Marts Maaned tillægges de Regemændene Sysselmændene, hvor mange Aar 3 Stofte Indvandringsmændene ville bruge paa Fiskepladsen, og bestemmer saa Sysselmændene i Hensyn til § 2, hvilke Udenrigsmænd der kunne deltage i Fiskeriet og meddele det samtlige vedkommende Regemænd Underretning herom. Ingen maa benytte

Fiskepladsen uden Indvandringsmænd og de, som have Sysselmændens Tilladelse. Alle andre blive at bortvise. Hvis de ikke lystre, kunne deres Redskaber konfiskeres for de Bøder, som de saaledes skal betale“, hvorhos i Følge samme Vedtægts § 2 et Nævn skal bestemme Antallet af de Baade, der maa fiske med Liner indenfor de Grændser, som ere satte for Linesfiskeriet paa Fjorden.

Det vil heraf ses, at vedkommende Nævn til enhver given Tid har det i sin Magt at udelukke samtlige udenfor Fjorden boende — sa en større eller mindre Del af selve Fjordens Beboere fra at drive Linesfiskeri med aabne Baade paa Fjorden, idet man vilkaarlig kan begrænse Baadeantallet saa meget man vil.

Efter hvad man har erfaret, er dette ogsaa i videste Udstrækning set i indberettede Aar, idet Nævnet for Reibassford har fastsat Baadeens Antal til 48, hvilket er mindre end Baadeantallet paa selve Reibassforden. Saaremt Bestemmelserne skulle overholdes, ville dermed alle „udenlandske Indvandringsmænd“ faktisk være udelukkede fra Fiskeri med Lure fra aabne Baade paa de vedkommende islandske Fjorde, hvilket ogsaa fremgaar af de færreste Fiskerilidsaaptjæners ovenfor anførte Besværelse af 1ste d. M., hvori det bl. a. hedder, at Sysselmændene udtalte, at han havde nægtet et færrest Fiskerstib at fiske paa Reibassford, fordi der ikke var Plads for det indenfor Grændserne, og udenfor havde de ikke Lov til at fiske; ikke at komme ind paa Fjorden igjen med Fisk, der var fanget udenfor Grændselinien.

Der er altsaa stadfæstet en Vedtægt, som efter vor Forneemtning træder i den stærkeste Modstrid til Lovens Ord om, at Kredmands Ret ikke maa trædes for nær, til Lovens og Lovens Grundsaetninger angaaende Røret af Søterritoriet og til de ovenfor gjengivne Udtalelser fra de islandske Autoriteter om de eventuelle Vedtægters Hensigt og Betydning.

Vi kunne derfor ikke tro, at saadanne Vedtægter kunne være lovmevholdelige.

I flere Aar har Fiskeriet her under Færgerne været daarligt. Man har derfor set sig nødsaget til at søge anden Steds hen for at erhverve sig Livsopholdet.

For Øjeblikket drive 21 færreste Skibe, be-mandede med c. 300 Mand, Fiskeri under Island, og et meget betydeligt Antal Fiskere — over 100 — er desuden rejst op til Island med Postdampskibene eller Sejlskibe og har indloget sig hos Isalænderne eller bygget Sommerboliger deryppe for med Vaad at drive Fiskeri paa Fjorden, alt saa godt som udelukkende paa Østlandet. Der er hermed forbundet et svært Arbejde og mange Savn; men man har dog derved kunnet skaffe det Nødvendige til sig og Familie.

Skulde dette Fiskeri nu paa Grund af de her paapegede Bestemmelser for Fjorden paa Østlandet

ophøre, da ville Følgerne heraf for den herværende fattige Befolkning blive uberegnelig.

Med denne Grund henvendte Færøernes Læge sig nu atter til det høje Ministerium angående denne Sag i den Forvisning, at Ministeriet gunstigt vil drage Ansvar for, at vore Fiskere ikke paa Island maa blive hindrede mere end absolut nødvendigt i at erholde det størst mulige Udbytte af deres sæsonmæssige Arbejde.

Med Sagens 2den Behandling, den 30te August, udtalte Ordføreren, at da denne Indstilling vilde blive læst med Velvilje af Alle, var det af Betydning, at den blev faa god som muligt. Ringet havde tidligere henvendt sig til Ministeriet angående denne Sag og faaet et imødekommande Svær; nu havde her i Ringet foreligget 3 Skrivelse fra Islandske Autoriteter, hvori udtaltes, at der ikke var noget ubilligt i at Færingerne vare undertastede de samme Bestemmelser, som Isønderne foreskrev sig selv, samt at det var bestemt, at Fædermænds Ret ikke maatte trædes for nær. Imidlertid havde det vist sig, at den af Ringet tidligere nævnte Frygt ikke havde været ugrundet. Isønderne havde nu, ved at bestemme, hvor mange Baade, der maatte fiske paa hver Fjord, og navnlig at sætte dette Tal noget lavt — paa én Fjord kunde saaledes ikke engang alle, som havde Færet, komme med — sat store Hindringer for det fri Fiskeri. Skjønt han ikke kunde forstaa Isønderne i, at de gik saa langt, som de havde Lov til, da man ogsaa her havde vist sig tilbøjelig til noget lignende f. Ex. med Hensyn til Rødder, maatte han dog forstaa, det var vigtigt, som de her havde gjort, og at der var Grund for Ringet til at henvende sig til Ministeriet. Budvaldt fandt, at Fiskeri i Følge Lovgivningen utvivlsomt maatte henhøre til de særlige Forhold, som Isønderne selv havde Ret til at ordne, men da det var

en fra Aar til Tid gjældende Regel, at alle Statsborgere havde Ret til at fiske paa Sæterterritoriet, maatte Isønderne ogsaa tage Hensyn hertil. Bestemmelser om et vist Antal Baade til at fiske paa hver Fjord fandt han ikke lovmæssig, hvorefter Isønderne maatte have Lov til at tage Bestemmelse om Fiskeribåderne og blases Brug. Han kunde slutte sig til, hvad Amtmanden over Islands Vesteramt havde udtalt, at Bedtægterne kun kunde gjælde for de Skibe eller Baade, der fiske i en vis Afstand fra Land; hvilken Afstand efter Lovgivningen maatte antages at være 1000 Alen, da det, der ligger her indenfor, mere regnedes til Land end til Sæterterritoriet. Formanden mente, at der i Stedet for et vist Antal „Baade“ hellere burde staa „Liner“. B. Nielsen fandt det navnlig rimeligt, at det var forbudt at to indenfor en vis Grændse. Han kunde ikke tilbageholde den Tanke, at Bedtægterne mulig vare beregnede for den Tid, i hvilken Isønderne selv paa Grund af Højfartsgang eller andet Arbejde ikke drive Fiskeri. Han henstillede til Udvalget, om man ikke kunde bringe lidt stærkere Udtryk. Efter at Ordføreren havde gjort nogle Bemærkninger og Johansen havde anbefalet Indstillingen, vedtoges Overgang til 3die Behandling enstemmig med 19 Stemmer.

Med Sagens 3die Behandling den 1ste September havde Ordføreren meldt Forsald, hvorfor Budvaldt vilde anbefale Indstillingen til Vedtagelse, som den foresaa, da der ikke var fremkommet noget Endringsforslag. Efter korte Udtalelser af Schrøter og Effersø vedtoges Udvalgets Forslag til Indstilling enstemmig med 19 Stemmer.

Den 3die September oplæstes og vedtoges foranstaende Indstilling til Ministeriet.

VIII. Forhandling angående de til Lægeingets Approbation indsendte Sundhedsbedtægter for færøske Landkommuner.

Til Lægeingets Approbation var indkommet et den 9de August fremlagt Udkast til Sundhedsbedtægt for Nordstrøms Procelegjelds Kommune.

Efterat Sagen den 13de August paa Forslag af Jacob Petersen enstemmig med 18 Stem-

mer var henvist til Udvalget for forskellige Sager, afgav dette med Provsten som Ordfører følgende, den 23de i. M. fremlagte, Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er blevet henvist et

Udkast til Sundhedsvedtægt for Nordstrøms Præstegjælds Kommune.

Dette Udkast holder sig meget nær til det i sin Tid af Lagtinget forfattede Udkast til Sundhedsvedtægter for de færreste Landkommuner og er paa nævnte Udtagseller nær ordnet overensstemmende med det af Lagtinget approberede Forslag til Sundhedsvedtægt for Kvalbs Sogns Kommune.

I § 8 første Stykke hedder det i Lagtingets Udkast, at Giskeaffald ikke må kastes i Møddinger, der ligge i mindre Afstand fra Baaningshuse osv. end 10 Alen. I Kvalbs Forslag er dette forandret til 30 Alen og i det her foreliggende til 15 Alen.

I samme Paragrafs Slutning ere Ordene „Madsler må ikke hentast paa Møddinger, men skulle nedgraves i tilbørlig Afstand fra beboet Hus“ — forandrede til „Med Madsler forholdes paa samme Maade som med Affald af Gøaler og Fugle.“

I det her foreliggende Udkasts § 11 er der — sammenlignet med Sundhedsvedtægten for Kvalbs Sogn — foretaget et Par Redaktionsændringer.

Maximum for Bøderne er sat til 100 Kr., hvilket i henhold til Lov om Sundhedsvedtægter for Færøerne af 7de Maj 1881 § 3 vil være at forandre til 200 Kr.

Da det her foreliggende Udkast saaledes er overensstemmende med, hvad Lagtinget tidligere gjentagne Gange har approberet, tillader Udvalget sig uden yderligere Begrundelse at indstille til Lagtingets Vedtagelse:

Det forelagte Udkast til Sundhedsvedtægt for Nordstrøms Præstegjælds Kommune approberes herved af Lagtinget under Forudsætning af, at § 16 forandres med Henblik til Bødens Størrelse.

Færøernes Lagting, Thorshavn den 22de August 1881.

Lh. Sørensen, J. S. Schrøder.
Ordfører.

B. Nielsen.

Den 1ste September kom Sagen til endelig Behandling, efter at forinden følgende Endringsforslag til Udkastets § 16 af Buchwaldt var indleveret:

Udkastets § 16 udgaar, og i Stedet for sættes som ny § 16:

Med Hensyn til Overtrædelser af nærværende Sundhedsvedtægt faa vel som med Hensyn til Behandlinger af Sager vedrørende deslige Overtrædelser forholdes efter §§ 3 og 4 i Lov om Sundhedsvedtægter m. m. paa Færøerne af 7de Maj 1881.

I det Protokoll som Ordfører glæmmelig Udvalgets Betænkning, bemærkede han, at Udvalget havde overjet, at der i det foreliggende Udkast i Strid med § 4 i Lov af 7de Maj 1881 fandtes en Bestemmelse om, at Sager, der anlagdes for Overtrædelse af Vedtægterne, skulde behandles som offentlige Politisager; han vilde derfor anbefale det af Buchwaldt som Følge heraf stillede Endringsforslag. Da Sagen ikke gav Anledning til videre Diskussion, fretoges til Afstemning, og vedtoges herved Buchwaldts Endringsforslag og Udvalgets Forslag saaledes ændret enstemmig med henholdsvis 16 og 17 Stemmer.

Endvidere fremlagdes i Tinget den 1ste September Udkast til Sundhedsvedtægter for Kvalbs Sogn, for Vorkers, Vaag, Sunks og Jamien Sogne samt for Nols Sogn. Af disse Sundhedsvedtægtsudkast vare de toende førstnævnte allerede bleve behandlet af Tinget i Samlingen 1880 (se Lagtingsberetningen for 1880 Pag. 87—89); men da Lov om Sundhedsvedtægter paa Færøerne dengang endnu ikke var udkommet, havde de ikke kunnet erholde Tingets endelige Approbation. Nu da ovennævnte Lov var udkommet under 7de Maj 1881, fremlagdes de atter i Tinget og henvises tilligemed Udkastet for Nols Sogns Kommune til Udvalget for forskjelligeartede Sager, hvilket Udvalg, da Sagen den følgende Dag kom til endelig Behandling, indstillede samme Udkast til Tingets Approbation.

Udvalgets Indstilling vedtoges uden Diskussion enstemmig med 14 Stemmer.

IX. Andragende fra flere Beboere af Strænder om, at det paany tages under Overveielse, om der ikke bor gives en lettere Adgang til at benytte Andenmands Land ved Landdragning af Sej.

Den 15de August foretoges foreløbig Behandling af ovennævnte Andragende, der var saalydende:

Herved tillade vi os at anmode det høje Sags-
ting om paany at tage under Overveielse, hvor-
vidt det ikke vilde være heldigere for vor Sejlsfæst
og til Gavn for Samfundet, at der gives en
lettere Adgang til at benytte anden Mandes Land
til Landdragning af Røt end den, der for Eiden gives.

Strænder, den 9de August 1881.

Erkjendigt

Andreas Hertelsen.	J. E. Gregersen.
Hans Gregersen.	Gregers Jønsen.
B. M. Bjerrum.	Hans P. Simonsen.
Poul Magnusen.	S. Andreasen.
Joen Simonsen,	Hans Pauli Hansen.
m. p. P.	
Joen Nielsen.	Augustinus Jønsen,
	m. p. P.

Formanden mindede om Sagens tidligere
Gang. Allerede den Omstændighed, at her ikke
betaltes Landpart af Sild, kunde gjøre en Lov
ansæelig, da det ikke var utenkligt, at de her fore-
komende Sildesteuer vilde blive mere efterstræbt
end hidtil. Paa Island havde enkelte Bønder
faaet over 1,000 R. i Landpart af Sild. Han
viste store Frelthed end den, man nu havde, til
at fange Sej, men vilde især overlade til
Linget, hvorvidt man skulde behandle Sagen videre
i Nar.

Effersø havde i sin Tid arbejdet for det
af Regeringen forelagte Forslag og ønsket større
Frelthed til Røttast. I Nar ønskede han dog ikke
at behandle Sagen videre, fordi han ikke ventede
noget Udbytte af en saadan Behandling. Mulig
vilde der ved Grandestevne kunne opnaas Over-
enskomst om Røttast, naar Grandestevneloven
var udkommen; han havde ogsaa hørt, at Røt-
singerne nu skulde være tilbøjelige til at tillade
fremme at landdrage Sej paa en stor Del af
deres Forstrand uden at kræve anden Betingelse,
end at Vedkommende, før de forlade Den, anmeldte
Kongstens Størrelse. Herved vilde der mulig
skaffes Oplysninger til at bygge paa senere, Ag-
sum ogsaa den ny Fiskerilov for det evrige Konge-
rige mulig vilde, naar den udkom, kunne danne
Grundlag for en saadan Lov her.

Johannesen havde i Fjor betegnet den

nuværende Tilstand som Uønsket, idet ingen
vidste, hvad han havde Ret til. De Domme, der
nære affagte angaaende Ret til Røttast, ansaa han
som gjældende for de enkelte Tilfælde, som de an-
gik. Han fandt det heldigt, om Røtsingerne vilde
indføre den af Effersø antydede Ordning, hvormod
han fandt det uheldigt, som enkelte havde gjort,
at kræve Landpart, selv naar der ikke blev fanget
nogen Sej.

J. Nielsen truede ikke, der vandtes noget
ved at behandle denne Sag i Nar. Der, hvor
han kendte Forholdene, vare disse ad privat Vej
ordnede paa en for Fiskerne meget heldig Maade.
Han vilde foreslaa at faare Andragerne: „at
Linget ikke fandt Anledning til for Eiden at fore-
tage noget ved denne Sag“.

Buchwaldt bemærkede, at efter den be-
staaende Lovgivning kunde Retten til Landdragning
kun tilkjendes Landejerne. Nu var Spørgsmaalet,
om dette Fiskeri var af saa stor Betydning, at
der kunde udarbejdes en særlig Lov derfor. Han
vilde tilraade at overgive Sagen til et Udvalg,
der kunde tage dette under Overveielse.

Schrøter mente, at om Vinteren vilde
Kongsten forstyrres, naar alle fik Lov til at land-
drage Røt; derimod vilde han ikke være uillig til
til at indrømme alle Ret til Landdragning om
Sommeren mod Landpartis Betæggelse.

Nielsen oplyste, at om Røttastet ved Halsen
blev der i 1830 indgaaet et Forlig imellem Be-
boerne af Sydredal paa den ene Side og Beboerne
af Andestof, Røgløstof, Løvig og Øyde paa
den anden Side, saaledes at disse sidste frit kunne
landdrage Røt, naar de ellers holdt sig Forsigtigheds
Bestemmelser efterrettelige. Om Sommeren, hvor
man havde „svømmende Sej“, mente han, det
kunde være heldigt, at alle fik Lov at landdrage,
hvormod han havde Erfaring for, at man om
Vinteren fangede mest, naar der ikke var for
mange om at „laste“.

Joh. Petersen ønskede større Frelthed, men
havde ikke stort Haab om, at man i Nar vilde
opnaa noget heldigt Resultat; heri gav Ma-
nusson ham Medhold, saaledes som Linget nu
var sammensat. Særligt ønskede han gjerne en
Ordning af Forholdet, men helst ad Frivillighedens
Vej.

Nielsens Forslag fattet under Afstemning og
vedtoges med 17 Stemmer mod 1.

X. Forhandling om Forandring i Lov om Fælleshaugers Udskiftning paa Færøerne af 4de Marts 1857.

I Anledning af et fra Riksforsamlingen indgivet Andragende havde Rikset i Samlingen 1880 paabegyndt Behandlingen af Spørgsmaalet, om der ikke burde foretages en Forandring i ovennævnte Lov saaledes, at der dermed gaves den Sælfste en lettere Afgang end hidtil til at opnaa Udskiftning (se Riksforsamlingens Beretning for 1880, Pag. 106—111). Da imidlertid Sagen antoges at staa i Forbindelse med Spørgsmaalet om Omtagning af Fæsterevneighederne paa Nolsø (se Riksforsamlingens

for 1880, Pag. 81—86), vedtoges det at udsætte dens endelige Behandling til det følgende Aar.

I Genhold til Foranstaaende foretoges Sagen altsaa atter Rikset til Drøftelse i indværende Session den 1ste August; men da der endnu ikke var truffet nogen Afgørelse med Hensyn til ovennævnte Spørgsmaal om Fæsterevneighederne paa Nolsø, vedtoges det paa Forslag af Effer 80 enstemmig med 14 Stemmer paany at udsætte dens videre Behandling paa ubestemt Tid.

XI. Andragende om Forandring i Reglement for Grubefangsten paa Færøerne af 5te Februar 1872.

Nogle Medlemmer af Riksforsamlingen havde til Rikset indgivet Andragende om, at der maatte blive foretaget en Forandring ved ovennævnte, nuværende Grubereglement for Færøerne, for at forebygge, at den tidligere Lust til at beskæftige sig med Grubefangst vedblivende skulde aftage saaledes, som den havde gjort i de senere Aar paa Grund af, at Fortjenesten for Grubemandstabet som oftest ikke staar i noget Forhold til den Tid, som anvendes til Fangsten. Andragendet er saalydende:

Det er en Kjendsgjerning, som vil gjælde overalt, at den tidligere Lust til at gaa i Grub, som var til Stede hos Alle, nu er saaledes aftaget, at der kan være Grund til at befrygte, at Fangsten tilfældt vil ophøre, hvis den nuværende Ordning skal vedblive.

Hovedgrunden til denne Mangel paa Lust til at gaa i Grub maa søges i, at Fortjenesten ofte bliver aldeles forsvindende og ikke staar i noget Forhold til den Tid, som anvendes dertil.

En Forandring i dette Forhold kan kun tænkes ved, enten at ophæve hele Distriktsinddelingen og fordele hele Rikshvalen til dem, som deltage i Driftning og Dræbning af hver enkelt Grub, eller

forjaaviddt denne Forandring maatte forekomme altfor radikal, lade en vis Del, f. Ex. Halvdelen eller Fredeløben af denne, forlods tildele disse.

Det forekommer Underknekte, at den hele Distriktsinddeling er en forældet Indretning, der nok kunde gaa an i ældre Tid, da Bueren for at gaa i Grub var saa stor, at Rugen sad hjemme derfra, fordi han mente at have større Fortjeneste end ved andet Arbejde, men dette vil ikke være saaledes nu, idet Enhver er nødt til for Tiden at gjøre disse Beregninger.

En af Følgerne af den nuværende Ordning er, at de større Aaades Tal aftager mere og mere, som der f. Ex. her i Rikshvalen, hvor der i Følge Folketallet tages til over 40 Aaade, kun er 8 indtegnede Grubehaade.

At Grubefangsten vilde komme Samfundet langt mere til Nytte, dersom en saadan Forandring foretoges ved Reglementet, er vi overbeviste om, idet Udlægningen af Rikshvalen vilde ske forholdsvis hurtigt, saa Fangsten langt sjældnere vilde blive forderoet, end den nu bliver, da den skal uddeles til det halve Land, hvoraf mindste Parten har Rogen til Stede for at modtage Parterne.

Vi andrage derfor det høje Ring om at tage denne Sag under Overvejelse for at se at raade Bud paa det i den nuværende Ordning, som hæmmes Folkets Lust til at deltage i denne for Samfundet i det Hele saa vigtige og indbringende Fangst.

Thorshavn i Juli 1881.

Peter C. Haraldsen.	Jacob Eitken.
C. M. Olsen.	Dione Sjæfien.
Nicolaj Joensen,	M. S. Nestorff.
m. p. P.	
J. P. Eversen.	Jacob Jacobsen.
C. D. Værentsen.	

Den 2den August kom Sagen til 1ste Behandling. Paa Forslag af Efferas vedtoges det enstemmig med 13 Stemmer at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer i Sagen, hvilket Udvalg ifølge det den 4de August foretagne Valg kom til at bestaa af J. Nielsen, Joh. Petersen, Schrøter, Rasmussen og Jacob Joensen og derefter med J. Nielsen som Ordfører afgav følgende under 1ste September fremlagte Udvalgsbetænkning:

Ved Skrivelse af Juli d. A. have nogle Behøgere af Thorshavn andraget paa at tage Spørgsmaalet om Forandring af Grindereglementet for Hærperne under Overvejelse.

Næst at bemærke, at den tidligere Lust til at gaa i Grind som Følge af, at Fortjenesten for Grindemandsskabet som oftest ikke staar i noget Forhold til den Tid, som anvendes dertil, i de senere Aar er saaledes aftagen, at det er at befrygte, at Fangsten vil ophøre, hvis den nuværende forældede Ordning skal vedblive, have Andragerne henpeget paa en Omordning af dette Forhold saaledes, at enten den nu bestaaende Distriktsdeling ophæves eller, forjaaviddt en saadan Forandring kunde synes altfor radikal, da at lade en vis Del, f. Ex. Halvdelen eller Tredele af Partehvalen, forlods tildele dem, som deltage i Drivning og Dræbning af hver enkelt Grind.

I undertegnede Udvalg, der af Lagtinget er nedsat til at overveje dette Spørgsmaal, have modsatte Ansuelser gjort sig gældende.

Imidlertid en Del af Udvalget maa være enig med Andragerne i, dels at den nuværende Distrikts-

inddeling nordensfjords er for stor, dels i, at der i den nuværende Fordeling af Partehvalen ikke ligger nogen Spore til for Fortjenestens Skold at anstrænge sig for Drivning og Dræbning af Grind, efterdt Partehvaler ligesaa vel fordeles til dem, der slet ikke bidrage noget til Fangstens Fremme, som til dem, der med stor Anstrængelse og Lidskaalbede bestrænge sig med samme, og maa anse det for naturligt, at Partehvalen saavel som enhver anden Fangst, der hentes af Svan, ifkun maa komme dem til Gode, som arbejde derpaa, forudsat at det Modsatte ikke er begrundet i en frivillig gjensidig Overenskomst; saaledes anser en anden Del af Udvalget ikke nogen Fare for, at Fangsten skal forsvindes, dels i den Færingerne medførte Lust til at drive og dræbe Grind, dels i den Gjenfældighed, hvormed Partehvalen fordeles, hvorhos der ytres Bæmseligheden af at saa dette Forhold forandret paa en Maade, der kan være til Alles Tilfredshed.

Da der nu kun foreligger en udtalt Frygt for, at Grindefangsten som Følge af den bestaaende Drivning skal ophøre, og det kun fra nogle faa Personer, hvoraf de færreste gaa i Grind, uden at der foreligger noget almindeligt Onke om Forandring, og der hverten i Udvalget eller i Lagtinget synes at være nogen almindelig Stemning for Forandring, og man af de Udtalelser, der ere faldne i Rigsdagen om denne Sag, kan formode, at Sagen af Regeringen vil blive undersøgt, har man i Udvalget enet sig om en fælles Indstilling om Sagens Udsættelse indtil videre, og det saa meget mere, som der alt i forrige Aar er foretaget en Forandring i det bestaaende Grindereglement.

Udvalget tillader sig derfor herved at foreslå Ringet at udsætte Sagen indtil videre.

Lagtingesalen. den 31te August 1881.

J. Nielsen.	J. Joensen.
C. Rasmussen.	J. Petersen.
J. S. Schrøter.	

Den 2den September kom Sagen atter til Behandling. Efter at Ordføreren og D. M. Nielsen havde været nogle korte Bemærkninger, vedtoges Udvalgets Forslag enstemmig med 15 Stemmer, og bortskaldt derved Sagen.

XII. Skrivelse fra Kongebonde N. Guttormsen, Trollsnes, hvori han udbeder sig Oplysning om, hvilken Betaling der tilkommer Præster for deres Forretninger.

Den 20de August foretoges foreløbig Behandling af ovennævnte Skrivelse, der var saalydende:

Man vil erindre, at der tidligere i „Dimmalætting“ har været Tale om Præstebetægt, men nu er der (ader det til) holdt op med at tale om den Ting. Jeg kan imidlertid ikke holde op dermed, men da jeg litted Resultat har kunnet opnaa af andre Veje, henvender jeg mig herved til det ærede Lagting og beder det tage Sagen i sin Haand, for at den kan faa en endelig Afgjærelse, og skal i Anledning deraf oplyse Følgende:

Først henvendte jeg mig til den forrige „Dimmalættings“ Redaktør L. Blixen med en Artikel, der indeholdt en Udfordring til Pastor Nielsen, om offentlig at bekendtgjøre, hvad der tilkom Præsterne for hver enkelt Forretning, men han nægtede at oplage den i Bladet, saaledes som jeg den havde frevet. Saa henvendte jeg mig til Landets Provst med Anmodning om, at han vilde flaxe denne Sag, men heller ikke han vilde indlade sig derpaa, men gav et undvigende Svar. Det er kun for den ene Præsteforretning, nemlig Altergangen, hvorom han har ladet Lagten offentliggjøre.

Jeg kan imidlertid ikke indse, at der er noget ubestemt, endstige noget uberettiget i, at forlange af en kongelig Embedsmand, at han paa Forlangende offentliggjør, klart og bestemt, hvad der med Rette tilkommer ham.

Jeg skal derfor tillade mig nu at fremkomme til det ærede Lagting med de samme Spørgsmaal, hvilke jeg ikke (som ovenfor anført) har kunnet faa besvaret af andre Veje.

Spørmeget tilkommer der Præster for hver enkelt Forretning, for Exempel

- 1) for at døbe et Barn,
- 2) — indlede en Varsellone,
- 3) — konfirmere et Barn,
- 4) — uddele Alterens Sacramente*),
- 5) — indstieive et Par Egteskift,
- 6) — Brudevelje,
- 7) — Bordspaastælle — og om der er

noget mere.

Da jeg (som jeg i sin Tid skrev til Provsten) formoder den heromhandlede Uklarhed, som en mægtig Hindring for godt Forhold mellem Præst og Menighed — hvilken Formodning jeg antager overskudigt nærmere at motivere — saa tror jeg

*) Paa dette Spørgsmaal har dog Provsten senere givet offentlig Svar.

det paa den høje Tid for Nordbergernes Vedkommende at fremkomme med dette nu, saa at den Sag endelig kan være bragt til Ende, førend en ny Præst blev udnævnt her til Kaldet.

Idet jeg ikke tvivler paa, at Lagtinget vil give — eller foranledige, at der bliver givet — et klart og bestemt Svar, som hver Mand kan forstaa, paa ovenanførte Spørgsmaal, anbefaler jeg dette paa det varmeste til dets velvillige Snødeskommen.

Trollsnes, den 11te Jull 1881.

Abalon Guttormsen.

Provsten havde, da Spørgeren i „Dimmalætting“ havde anset over, at det holdtes Kjølt for Folk, hvad de havde af betale Præsterne, givet ham Svar og henvist til norske Lov og forskjellige ministerielle Rundgjærelser. Han troede, at det kun vilde være Lidskjæde for Lagtinget at besatte sig hermed og foreslog derfor at give som Svar: at Lagtinget finder ingen Anledning til at indlade sig paa en Besvarelse af de i Hr. N. Guttormsens Skrivelse af 11te f. M. opstillede Spørgsmaal.

Skrøster havde i norske Lov samlet nogle Bestemmelser om, hvad der tilkom Præsterne, men da disse vare meget lave, og der var tilføjet, at det ikke skulde være nogen forbudt yderligere at betænke sin Sjælsørg, havde han opfattet disse Bestemmelser saaledes, at mindre maatte Præsten ikke faa. Naar Nogen spurgte Lagtinget om en Sag, burde det give Svar, hvorfor han foreslog at henvise Sagen til et Udvalg. Heri var Nien enig med Skrøster. Her var noget Uklart, som det ikke var urimeligt, at Folk vilde faa opklaret. Johanneesen mente, Spørgsmaalet hørte ikke under Lagtinget, hvilket ogsaa var Joh. Petersens Mening. Bøngens flode ikke i samme Børhin, som da norske Lov blev givet. J. Nielsen troede heller ikke, dette Spørgsmaal hørte under Lagtinget. Offersø foreslog en Tilføjelse til Provstens Forslag, saalydende:

„Idet Andrageren henvises til, dersom han dertil maatte finde Anledning, at henvende sig til vedkommende Ministerium“, hvilken Tilføjelse Provsten tilraaede.

Med Afstemningen forkastedes Skrøsters Forslag med 13 Stemmer mod 3, hvorefter Provstens Forslag med den af Offersø gjorte Tilføjelse vedtoges med 14 Stemmer mod 1.

XIII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Til de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 8 vare valgte:
for de Amtsrepartitionsfonden vedkom-
mende Sager:

J. Nielsen, Schrøter og Henke;
for de Amtsfattigtassen og Landkom-
munerne i Almindelighed vedrørende
Sager:

Olsen, Joh. Petersen, Dalsgaard, Jac. Peter-
sen og M. Danielsen;

for de Kirketasserne vedkommende Sager:

Provsten, Jac. Joensen og M. J. Joensen;

for de den økonomiske Fond, Grindegarnet
i Røstmanhavn samt Reuterne af det
Hansenske Legat vedkommende Sager:

O. M. Nielsen, Effersø og Dalsgaard;

for de Skydekassen vedkommende Sager:

Joh. Petersen, Rasmussen og Jac. Petersen;

for de øvrige under Lagtingets Decision
hørende offentlige Kasser samt for de

forskjellige Andragender, der henvises
til Udvalget:

Provsten, J. Nielsen og Schrøter.

1. Vedkommende Amtsrepartitions- fonden.

a. Med Hensyn til Paaligningen til Amtsrepar-
titionsfonden for Aaret fra Onsdag 1881 til
Onsdag 1882 vedtoges med 16 Stemmer
med 1:

at Skatteisen af den samlede Udskrivning an-
sattes til 8,040 Kr. 20 Ore,

at deraf saa det matrikulerede Jordegods lig-
nes 2 Kr. 56 Ore pr. Mark Jord,

at der paa Kommunerne i Amtet fordeles et
samlet Beløb af 1,878 Kr. 98 Ore, og

at den Fjerdedel af dette Beløb, som i Hen-
hold til Lov af 6te Februar 1880 skal for-
deles efter Lagtingets Skøn, fastsættes
som paa nedenstaaende Repartition findes
ansat.*)

*) Med Hensyn til det til Fordeling paa Kommunerne bestemte Beløb af 1,878 Kr. 98 Ore er af Amtet i Henhold
til Lagtingets Vedtagelse foretaget følgende

Repartition.

	Efter Marketal. (1/2).				Efter Folkemængde. (1/4).		I Henhold til Lagtingets Be- tagelse. (1/4).	Tilkommer for Sognet.	For Kommuner i det Hele.
	Mr.	Al.	Std.	Kr. Ø.	Folketal.	Kr. Ø.			
I. Norderøernes Præ- stegjælds Kommune:							Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Baag Sogn	114	"	5	44. 50	445	18. 59	20. "	83. 9	
Guljum —	40	12	"	15. 91	134	5. 60	3. "	24. 51	
Mygledal —	40	"	"	15. 61	126	5. 26	3. "	23. 87	
Kung —	64	8	"	25. 18	174	7. 29	3. "	35. 47	
Vibers —	86	"	"	33. 57	282	11. 79	10. "	55. 36	
Svins —	32	8	"	12. 69	111	4. 64	3. "	20. 33	
Kugle —	47	"	"	18. 34	117	4. 89	3. "	26. 23	
									268. 86
Oversøres...	424	12	5	166. 80	1,380	58. 06	45. "		268. 86

b. Lagtingsmand Schrøder havde fremsat Forslag om, at der blev truffet Foranstaltninger til Obeleggelse af Nanne, hvis Antal end yderligere kunde befrygtes at ville tiltage efter Kædetoldens Ophævelse.

3. Anledning deraf vedtoges ved 9 Stemmer mod 2:

1) at der for et Årsum af 3 Aar til Olaidag 1884 udloves en Præmie af 1000

	Efter Marketal. (1/2).				Efter Folketælling. (1/4).		3. Penges til Lagtingets tagelse. (1/4).	Tilkommer for Sognet.	For Kommuner i det Gede.
	Mt.	Sk.	Stk.	Ar. D.	Guldet.	Ar. D.			
Overført...	424	12	5	165. 50	1,389	58. 0	45. "		268. 86
II. Østers Præstegjælds Kommune:									
Næs Sogn.....	101	"	"	39. 42	468	19. 55	10. "	68. 97	
Ejov —	111	2	"	43. 38	472	19. 72	1. 75	64. 85	
Øste —	89	2	"	26. 97	279	11. 65	3. "	41. 82	
Fugleflod —	84	8	"	25. 18	433	18. 9	4. "	47. 27	
Andefjord —	62	4	"	24. 30	286	11. 96	10. "	46. 26	
Finding —	30	"	"	11. 71	304	13. 70	4. "	28. 41	
Esbe —	64	"	"	24. 98	484	20. 22	8. "	53. 20	
									350. 58
III. Nordstrøms Præstegjælds Kommune:									
Vestmankov Sogn.....	68	"	"	21. 86	317	13. 24	5. "	40. 10	
Rovig —	75	"	"	29. 27	318	13. 28	10. "	52. 55	
Kollefjord —	55	8	"	21. 87	266	11. 11	5. "	37. 76	
Kvalvig —	55	"	"	21. 47	234	9. 76	7. "	38. 23	
Galderovig —	38	"	"	14. 5	311	12. 99	4. "	31. 4	
Sagen —	29	8	"	11. 51	50	2. 9	5. "	18. 60	
									218. 30
IV. De forenede Sogne i Sydstrøms Præstegjæld.									
Klebs Sogn.....	106	"	"	41. 37	241	10. 6	10. "	61. 43	
Kalbak —	56	"	"	21. 86	99	4. 13	8. "	33. 99	
Thorshavns udenbys Sogn.	59	"	"	23. 3	162	6. 77	2. "	31. 80	
									127. 22
V. Nolas Sogns Kommune.....									
	48	"	"	18. 74	185	7. 73	10. "		36. 47
VI. Baags Præstegjælds Kommune:									
Mibvang Sogn.....	50	"	"	19. 51	323	13. 49	10. "	43. "	
Sandvang —	56	4	"	21. 96	258	10. 58	10. "	42. 54	
Særvang —	48	"	"	18. 74	293	12. 24	10. "	40. 78	
Øs —	38	"	"	14. 83	112	4. 68	3. "	22. 51	
Hyggens —	40	"	"	15. 61	136	5. 68	5. "	26. 29	
									175. 32
Overført...	1,735	"	6	677. 22	7,415	309. 78	159. 75		1,176. 75

repartitionsfonden, stor 15 Øre, for hvert Havneneb;

2) at anmode Amtmanden om at foranstalte det i Henseende til Næbbenes Modtagelse og Tilintetgjørelse videre Forbudne.

c. Fra Forstanderskabet for de forenede Sogne paa Sønders var til Røttinges Forsorg henviset et af bemeldte Forstanderskabs Anbefaling ledsaget Andragende fra Jordemøder Anne Elisabeth Poulsen datter af Hove om, at der maa blive hende tilstaaet Pension af Amts-repartitionsfonden.

Det vedtoges enstemmig med 11 Stemmer at svare, at den ansøgte Pension ikke vil kunne bevilges af Amtsrepartitionsfonden, men at Røtting i Genhold til § 4 i Loven om Jordemøderne.

af 29de Marts 1878 maa have det henstillet til Forstanderskabet, om samme ikke i Betragtning af Anjægerindens lange Hjemst, Dygtighed og Nidkærlighed maatte finde sig foranlediget til at tilstaa hende en passende Pension af vedkommende Kommuner."

2. Vedkommende Skydsvesenet.

Til Bestridelse af de i Maret fra 1ste Oktober 1881 til 30te September 1882 til Skydsvesenet medgaaede Udgifter vedtoges enstemmig med 13 Stemmer at paalægge Amtet et Beløb af 2,400 Kr., der i Genhold til Lov af 17de Marts 1865 § 3 og Lov af 14de Januar 1881 § 1 og 3 forbeholdes saaledes paa de enkelte Kommuner efter den i 1880 afholdte Folketelling.

	Efter Marketal. (1/2).				Efter Folkemængde. (1/4).		I Genhold til Røttinges Ved- tagelse (1/4).	Tilkommer for Sognet.	For Kommuner i det Hela.
	Rt.	Sl.	Stb.	Kr. Ø.	Folketal.	Kr. Ø.			
Oversørt . . .	1736	"	5	877. 22	7415	309. 78	189. 75		1176. 75
VII. Sands Præste- gjælds Kommune:									
Sand Sogn	110	"	"	42. 94	462	19. 80	10. "	72. 24	
Skælsvig —	42	4	"	16. 49	150	6. 26	10. "	32. 75	
Husevig —	66	"	"	25. 70	188	7. 64	8. "	41. 40	
Slus —	60	"	"	23. 42	75	3. 13	2. "	28. 55	
									174. 94
VIII. De forenede Sogne i Sønders Præstegjæld:									
Ranten Sogn	24	"	"	9. 37	96	4. 1	2. "	15. 38	
Rørere —	72	6	"	28. 25	382	15. 94	5. "	49. 19	
Raag —	49	4	"	19. 23	326	13. 68	10. "	42. 81	
Sunds —	64	2	"	25. 8	310	13. 32	3. "	41. 40	
									146. 78
IX. Kvalbs Sogns Kommune	98	4	"	38. 35	398	16. 62	10. "		64. 97
X. Frodehs Sogns Kommune	60	"	"	23. 42	477	19. 93	20. "		68. 25
XI. Thorshavns Kom- mune	25	8	"	9. 96	963	40. 23	200. "		250. 19
Summa . . .	2406	12	5	939. 49	11245	469. 74	469. 76		1878. 98

	Til førte Styds- udgifter.	Til føllede Styds- udgifter.	Samlet Beløb.
	R. Ø.	R. Ø.	R. Ø.
Norderøernes Præstegjælds Kommune.....	157. 15	209. 18	366. 33
Ølser — — — — —	206. 17	410. 54	616. 71
Nordstrøms — — — — —	68. 93	225. 30	294. 23
De forenede Sogne i Sydstrøms Præstegjæld.....	23. 13	75. 60	98. 73
Nolsø Sogns Kommune.....	8. 53	27. 36	36. 39
Baags Præstegjælds Kommune.....	72. 77	168. 23	241. "
Sands — — — — —	46. 22	181. 2	177. 24
De forenede Sogne i Sønders Præstegjæld.....	44. 50	188. 98	213. 48
Kvalbs Sogns Kommune.....	15. 78	59. 95	75. 73
Frødebs — — — — —	18. 92	71. 84	90. 76
Thorshavns Kommune.....	44. 37	145. 3	189. 40
Tilsammen...	706. 47	1,693. 53	2,400. "

8. Vedkommende Amtsfattigkassen.

a. De fra Kommunerne indkomne Forsørgelsesplaner og Status-Oversigter vare gennemgaaede af det nedsatte Udvalg, og blev den til Forsørgelsesplanerne af Udvalget foreslaaede Bemærkning enstemmig vedtaget med 16 Stemmer.

b. I Henhold til Lov om Fattigvæsenet af 22de Marts 1855 § 6 bevilgedes følgende Bidrag af Amtsfattigkassen for Aaret fra 1ste Oktober 1881 til 30de September 1882.

1. Til Norderøernes Præstegjælds Kommune.	
til Baag Sogn.....	250 Kr.
— Ryglebal —	20 —
— Sønders —	20 —
	290 Kr.

2. Ølser Præstegjælds Kommune.	
til Forbedling mellem Sognene paa uærmere Approbation	550 —

3. Nordstrøms Præstegjælds Kommune.	
til Vestmanhavns Sogn ...	70 Kr.
— Kvalvig — ...	60 —
— Rollesfjord — ...	70 —
	200 —

4. De forenede Sogne i Sydstrøms Præstegjæld.	
til Kirkeby Sogn	200 Kr.
— Thorshavns udenbys Sogn.....	50 —
	250 Kr.

5. Nolsø Sogns Kommune	10 —
------------------------------	------

Oversøre ... 1100 Kr.

Oversørt... 1100 Kr.

6. Baags Præstegjælds Kommune.	
til Udvaag Sogn	70 Kr.
— Sundevang —	100 —
— Sørvag —	10 —
— Rø —	10 —
	190 —

7. Sands Præstegjælds Kommune.	
til Sand Sogn.....	60 Kr.
— Søndevig —	10 —
	70 —

8. De forenede Sogne i Sønders Præstegjæld.	
til Portere Sogn.....	200 Kr.
— Kamien —	70 —
— Baag —	200 —
— Sønders —	60 —
	530 —

9. Kvalbs Sogns Kommune	60 —
10. Frødebs Sogns Kommune.....	200 —
11. Thorshavns Kommune.....	550 —

Tilsammen... 2,900 Kr.

(Vedtaget enstemmig med 13 Stemmer).

a. Lagtingsmand Schrøter havde fremsat Forslag om, at der tilstilledes Kommunalforstander- skaberne Blanketter til Oversigter over Fattig- væsenets Status i de forskellige Kommuner. I Anledning heraf vedtoges det efter Ud- valgets Forslag enstemmig med 17 Stemmer at anmode Amtmanden om at udarbejde et Skema til Affattelsen af omhandlede Status- Oversigter, jaaledes at disse ikke alene inde-

holdt Oplysning om den ved Regnskabsaarets Begyndelse tilstedeværende Beholdning eller Skæb, men ogsaa en Opgivelse af de Indtægter og Udgifter, der kunde paaregnes at ville finde Sted i det paagældende Regnskabsaar, hvorefter dette Skema vilde være at tilfille samtlige Kommunalforstanderskaber med Opfordring til fremtidig at affatte Status-Overslagterne i Overensstemmelse dermed.

- d. I Anledning af, at Kærøernes Overformynderi havde henstillet til Ringet, at der maatte tilstaa den myndiggjorte Simon Petersen af Røst-Portere et Tilskud af Amtsfattigkassen til Dækning af en Regning for hans sønssøge Hustru Henliggen paa Amtshospitalet, vedtoges med 15 Stemmer mod 2 at benynde Amtmanden til efter indhentet Erklæring fra vedkommende Forstanderskab, eventuelt af Amtsfattigkassen, at yde et 4 pSt. rentebærende Laan til dermed at bestride det onspurgte Regningsbeløb, 715 Kr. 55 D., imod Sifferhed i samtlige Myndiggjortes Ejendele og under Forudsætning af, at Forstanderskabet garanterede Baanens og den stipulerede Rentens Erlæggeelse.

4. Vedkommende den økonomiske Fond.

A. Andragender om Bidrag til Broer, Veje og Landingssteder.

- a. Fra Sognekommissionen i Gøte var indkommet et af Forstanderskabets Anbefaling ledsaget Andragende om et Tilskud af 20 Kr. til Istandsættelse af Broen over Gøtegrø, idet man antog, at denne, hvis Opførelse i 1868 kostede 235 Kr., for det ansøgte Beløb kunde repareres saaledes, at den kunde bruges 1 1/2 2 Aar endnu. Det vedtoges enstemmig med 15 Stemmer at bevilge Andragendet saaledes, at Beløbet blev udbetalt, naar Attest for Arbejdets Udførelse indsendtes.
- b. I Anledning af et fra Sognekommissionen for Halderøvig Sogn indgivet Andragende om et Tilskud af 50 Kr. til Istandsættelse af Broerne over Elven ved Tjørnøvig, hvilke den foregaaende Vinter vare bleve beskadigede af Brænding, vedtoges det enstemmig med 18 Stemmer, at der af Fonden, naar Broerne vare forsvarlig istandsatte, vilde kunne udredes indtil et Beløb af 50 Kr. for de dertil anvendte Materialier, forudsat at Broerne flyttedes til et sikrere og henholdsvis sigende Sted end det, hvor de nu vare anbragte.
- c. Sydselmand Nielsen havde næst at indberette, at Broen over Sjallaa var i fuldfærdig Stand, paa Waage Kommunalforstanderskabs Begne indgivet Andragende om et Tilskud af 329 Kr. 20 D., som ifølge et med Andragendet indsendt Overslag antages at ville medgaa til bemeldte Bros Ombygning. — Af

Sammen til den store Betjening, Broen havde for Samfærdselen mellem Sørnaag og Midvaag, vedtoges det enstemmig med 17 Stemmer at bevilge til Anskaffelse af de til omhandlede Foretagende medgaaende Materialier et Beløb af indtil 238 Kr. 20 D., som skulde udbetales naar Attest om Arbejdets Udførelse blev indsendt, under Forudsætning af, at Forstanderskabet forpligtede sig til fremtidig at holde Broen forsvarlig tæret.

- d. Simon Just Sørensen af Husum havde indgivet et af Norberøernes Kommunalforstanderskab anbefalet Andragende om at saa godtgjort Omkostningerne ved Anskaffelsen og Anbringelsen af et Spil til Opkrækning af Baade paa Husum. Det vedtoges enstemmig med 14 Stemmer at tilstaa Andrageren 40 Kr. for de til Spillet's Opførelse medgaaende Omkostninger.
- e. Norberøernes Kommunalforstanderskab havde anholdt om et Tilskud paa 281 Kr. 24 D. til dermed at godtgjøre Absalon Guttormsen af Røllenes for, hvad han havde anvendt paa den fortrinlig udførte Istandsættelse af Døgangen fra Landingsstedet ved Røllenes. I Anledning heraf vedtoges det med 12 Stemmer mod 4 at tilstaa Mygglebal Sogn et Beløb paa 200 Kr. af Fondens Midler.
- f. Et Andragende fra samme Forstanderskab om et Tilskud af 57 Kr. 70 D., som vare medgaaende ved Istandsættelsen af Landingsstedet Gjedesøig paa Biderøde bevilgedes enstemmig med 16 Stemmer.
- g. Efter Andragende fra Sognekommissionen for Fugleflod Sogn bevilgedes enstemmig med 17 Stemmer en Understøttelse af 30 Kr. til Istandsættelse af Landingsstedet ved Østenæsgrø, idet Beløbet skulde udbetales efter Modtagelsen af en Attest om Arbejdets forsvarlige Udførelse.
- h. Sognekommissionen for Halderøvig Sogn havde indgivet Andragende om en Understøttelse af 40 50 Kr. til Anlæggelsen af en ny Vej ved Landingsstedet i Halderøvig. I Betragtning af de af Bygden tidligere udførte Beskæftigelser, saa vel som paa Grund af dens Driftighed og daarlige Formuesomstændigheder, hvortil kom, at Opførelsen af en ny Stolebygning forestod, vedtog Ringet med 12 Stemmer mod 5 at bevilge 30 Kr. til omhandlede Foretagende, uagtet dette ikke kunde anses for paatværgende nødvendigt.
- i. Fra S. Halobansen af Samhauge var indkommet Andragende om et Tilskud af økonomisk Fond paa 37 Kr. 85 D. som Erstatning for det Paugtab, han havde lidt ved Anlæggelsen af Landingsstedet i Samhauge. Efter en længere Forhandling vedtog Ringet enstemmig med 11 Stemmer at svare, at da der i 1875 af Fondens Midler bevilgedes et

Likvid af indtil 200 Kr. til Materialier og Formandsløn ved omhandlede Foretagende, og det saaledes berede paa Østers Kommunalforstanderskab, om det vilde modtage Dagtingets Likvid og paalægge Næs Sogn at udrede de Bekostninger, Arbejds Udørelse vilde medføre udover det bevilgede Beløb, kunde Ringet ikke bevilge det indsendte Andragende, men maatte henvise Andrageren til at gøre sit Krav gjældende hos Østers Præstegjælds Kommunalforstanderskab, forsaavidt han paa dets Vegne og med dets Samtykke havde ladet foretaget Istaubstættelsen.

- k. Et af Sogne Johansen, Jens Jensen og Simon Johannesen, alle af Heller, indgivet Andragende om Erstatning eller Gæld af økonomisk Fond i Anledning af den Stabe, de havde lidt ved Brændingen den 10de December 1880, affloges enstemmig med 12 Stemmer, da Fondens Midler ikke antoges at kunne anvendes til saadanne rent private Understøttelser som den, der i nærværende Tilfælde var ansøgt om.

B. Andragender om Erstatning for Stabe ved Grindesangster.

C. Jacobsen m. Fl. fra Glåbre havde ansøgt om et Beløb af 80 Kr. som Erstatning for en ved Stormen den 10de Juli 1881 ødelagt Baad, der var efterladt i Staalbunden af det Mandskab, der samme Dag tog fra Glåbre til Grindesdrabet i Fjerdingsfjord. — Andragendet affloges med 8 Stemmer mod 7.

5. Vedkommende Kirkelasserne.

- a. Kirkelasserer Bærentsen havde henstillet til Ringets Overvejelse, om der ikke kunde være Anledning til at foranstalte den Kirkelassernes tilfaldende Fuglettende overalt bortsolgt ved offentlig Auktion, idet man paa Sands og Wyggens, hvor en saadan Fremgangsmaade i en længere Tid var brugt, havde Erfaring for, at Kirkernes Indtægter derved vare blevne betydelig forøgede. I Anledning heraf vedtog Ringet enstemmig med 14 Stemmer, at omhandlede Fuglettende for Fremtiden skulde bortsalges ved offentlig Auktion for 1 Aar ad Gangen, hvorhos Amtmanden anmodedes om paa Ringets Vegne at træffe alle i den Anledning vider følgende Foranstaltninger.
- b. Forstanderskabet for de forenede Sogne paa Sunders havde paa Grund af den i forrige Dagtingsamling vedtagne Beslutning om, at der i Regnskabsaaret 1880—81 af hver arbejdsdygtig Mand i Sumb's Sogn skulde udføres 8 Dages Pligtarbejde i Anledning af en ny Kirkes Opførelse sammesteds, forespurgt,

hvor vidt dets Foranstaltninger skulde strække sig, og i Forbindelse dermed fremhævet, at Sumb's Sogn for nævnte Regnskabsaar allerede nu var saa højt beskattet, at en yderligere Paalægning ikke med Rigtighed kunde finde Sted, medmindre Kirkelassen ydede en vis Godtgørelse derfor (se. Dagtingsberetningen for 1880 Pag. 140). Som Svar herpaa vedtog Ringet enstemmig med 17 Stemmer at udtale, 1) at Forstanderskabets Foranstaltninger ikke formentes at strække sig videre end til paa Overlaget og Signingen for Sumb's Sogn at opføre det omhandlede Arbejde og efter Kirketærgens eller anden Vedkommendes Anvisning at tilføje Mandskabet, og 2) at man havde hast til Henkast at lette Kommunen Byrden af omhandlede Pligtarbejde ved at lade dette strække sig over flere Aar, men at man, da der var hengaaet saa meget af bemeldte Regnskabsaar, havde vedtaget, at omtrent 8 Dages Pligtarbejde først skulde lægges i det følgende Regnskabsaar, der man tilføjede, at en Godtgørelse af Kirkelassen kun undtagelsesvis havde været ydet.

- c. Et af Odelamand Henrik Henriksen af Skus gjort Likvid om for 800 Kr. pr. Mark at købe de to Thorsbavns Kirke tilhørende Marker Jord paa Skus, som han hidtil havde haft i Pæste, modtoges med 10 Stemmer mod 6, idet Amtmanden bemærkedes til at udstede Stjæbe paa Jorden, naar Kjøbssummen derfor var eelagt.
- d. Efter beretning fra Sogneprosten for Waags, Pastor Hjort, indgivet Andragende vedtoges enstemmig med 16 Stemmer at tillade, at der for Waags Kirkelasses Regning til Sumb's Kirke anskaffedes en ny Kirkefloffe, der efter at være bleven underkastet Syn skulde afleveres til Bægerne for bemeldte Kirke, og at den gamle Kirkefloffe blev solgt saaledes, at man derved i alt skulde opnaa de for Klosteralm almindelig gjældende Priser, dog at de Kirkelassen herved foranledigede Udgifter ikke maatte overstige et Beløb af 160 Kr.
- e. Ved Behandlingen af de af Amtmanden ene afgjorte Sager fremkom B. Nielsen med Forslag om, at de til Konduktor Nielsens og hans Arbejders Rejser fra Thorsbavn til Skibe i Anledning af Skibes Kirkes Opførelse medgaaede Omkostninger, der vare anviske til Udbetaling af Skibslægen, skulde udredes af Østers Præstegjælds Kirkelasse, forsaavidt de ikke kunde afholdes af det til den nye Amtmandsbolig bevilgede Beløb. Forslaget vedtoges enstemmig med 16 Stemmer.
- f. I Henhold til Forslag til Decision paa Post 4 i Antegnelserne til Regnskabet for Thorsbavns Kirkes særlige Kasse for 1880 vedtoges en-

stemning med 18 Stemmer, at Skolestaderne Nr. 2 og 12 paa Pulpitret i Thorshavns Kirke skulde søges bortlejede snarest muligt.

6. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

- a. I Anledning af, at Forstanderskabet for Silers Præstegjælds Kommune for Amtet havde givet Luv om, hvorvidt Offentliggjørelsen af en Extract af Kommunens Regnskaber gennem Amtsavisen kunde betragtes som en nødvendig Udgift for Kommunen, idet der ikke i Loven om de færreste Landkommuners Styrelse af 28. Febr. 1872 findes nogen udtrykkelig Bestemmelse i saa Henseende i Alhed med, hvad der i Lagtingslovens § 12 er foreskrevet med Hensyn til Regnskaberne for de der nævnte offentlige Kasser, ... havde Amtet henstillet til Tingets Afspørelse, hvorledes der i omhandlede Henseende for Fremtiden burde forholde. Det vedtoges med 14 Stemmer mod 2 at svare, at den omstridte Pligt til at offentliggjøre Extracter af Kommunens Regnskaber maatte antages at paahjulle Kommunerne saavel ifølge hidtil fulgt Praxis som ifølge Analogien af Lagtingslovens ovenanførte § 12.
- b. N. J. Petersen af Nollas havde indgivet Andragende om, at Medlemskabet i Nollas Kommunes Forstanderskab maatte blive forøget fra 3 til 5 Medlemmer. Da den til saadanne Forandringer i Lov om de færreste Landkommuners Styrelse af 28de Febr. 1872 § 2, 2det Stykke foreskrevne Indstilling fra Forstanderskabet ikke forelaa, afløses Andragendet enstemmig med 20 Stemmer.
- c. Forstanderskabet for Fjodens Sogns Kommune havde anholdt om Approbation paa, at bemeldte Kommune optog et Baan paa 8,000 Kr. i Anledning af, at der i Fjodens paa- taantes opført en Skole for Børnene fra alle 4 Bygder i Sognet. Det vedtoges med 13 Stemmer mod 4 at svare, at man ikke kunde meddele Approbation paa Andragendet, førend der forelaa Regning og nøjagtig specificeret Overslag over Omkostningerne ved nævnte Skoles Opførelse i Forbindelse med en Anbudning af, hvorledes man havde tænkt sig Baanet forrentet og afbetalt, og overdrog man dernæst til Amtmanden, efter Modtagelsen af de forlangte Oplysninger, at tage Bestemmelse om, hvorvidt og under hvilke Betingelser det kunde tillades Kommunen at optage et Baan i det omhandlede Øjemed.
- d. Et af Forstanderskabet for de forenede Sogne paa Sønders indgivet Andragende om Approbation paa, at der af Porters Sogns Kasse var anvendt et Beløb af 20 Kr. 3 Ore til Opførelsen af en Beboelseslejlighed for Jacob

Bech og Familie af Sønders, bevilgedes enstemmig med 17 Stemmer.

- e. Efter derom indgivet fornyet Andragende fra Formanden for de forenede Sogne i Sybstrøms Præstegjælds meddeltes der enstemmig med 17 Stemmer Approbation paa, at der indtil videre af Kommunens Kasse udbetaltes 15 Kr. aarlig til den Mand, som af bemeldte Forstanderskab maatte blive antaget til at være det behjælpelig med Protokol-førelse, Regnskabsaflæggelse og Korrespondance iffr. Lagtingsberetningen for 1880 Pag. 140).
- f. Kongsbønde Poul Johannes Andreasen af Strønder havde for Tinget fremsat Klage over den ham for Aaret 1880—81 paalignede Kommunestat. At Klagen som Følge af de fremkomne Oplysninger, hvoraf fremgik, at Klageren ikke var for højt ansat i Forhold til den Statter, han havde sammentilgnet sig med, ikke kunde tages til Følge, vedtoges enstemmig med 19 Stemmer.
- g. I Anledning af en Besværgelse fra Søren Poulsen af Buglesfjord over, at Forstanderskabet for Silers Præstegjælds Kommune havde vægret sig ved at betale en Regeregning for Drangen Søren Jacob Johannesen, vedtoges enstemmig med 18 Stemmer at anmode Amtmanden om at indhente nærmere Oplysninger i Sagen og derefter afgive den nødvendige Resolution i samme.
- h. I Anledning af et fra Sognekommisionen for Haldrøvig Sogn med paategnet Andragende om, at der af en eller anden Kasse maatte forbruges Søren Cathrine Marie Michelsdatter af Fjornevig en Understøttelse paa 20 & 25 Kr. til at færdiggøre Hus sat i beboelig Stand, vedtoges enstemmig med 19 Stemmer at svare, at da der under Lagtingets Bestyrelse ikke foretoges nogen Kasse, hvoraf den begjærte Understøttelse kunde ydes, kunde det ansøgte ikke bevilges, hvorimod der, forsaavidt Kommunen foretog den nødvendige Reparation af omhandlede Hus, vilde blive taget Hensyn hertil ved Uddelingen af Antskattingsafsens Tilskud.

7. Decision af Regnskaber.

- a. Til Lagtinget vare indkomne efternævnte Regnskaber forsynede med Revisionsantegnelser og Besværelser samt Lagtingsrevisors Bedømmelser.
 1. Regnskab for Fjers Amts Repartitionsfond for Aaret til Daisdag 1880.
 2. Regnskab for Fjers Amts Rattigskasse for Aaret til 30te September 1880.
 3. Regnskab for Fjers Amts Skolefond for Aaret 1880.

4. Regnskab for Skolevæsenet paa Færøerne for Aaret til 30te September 1880.
 5. Regnskab for Færø Antis økonomiske Fond for Aaret 1880.
 6. Regnskab for Grindegarnet i Vestmanna for Aaret 1880.
 7. Regnskab for Fonden for forulykkede Efterladte for Aaret 1880.
 8. Regnskab for Ræbbetolden for Aaret til Olddag 1880.
 9. Regnskab for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for Aaret 1880.
 10. Regnskab for Sognepræst Engelsebs Deltagelses- og Erkjendtligheds-Bogat for Aaret 1880.
 11. Regnskab for Nordøernes Præstegjælds Kirkekasse for f. A.
 12. Regnskab for Østers Præstegjælds Kirkekasse for f. A.
 13. Regnskab for Sydsøernes Præstegjælds Kirkekasse for f. A.
 14. Regnskab for Thorsøernes Kirkes særlige Kasse for f. A.
 15. Regnskab for Nordstrøms Præstegjælds Kirkekasse for f. A.
 16. Regnskab for Waags Præstegjælds Kirkekasse for f. A.
 17. Regnskab for Sands Præstegjælds Kirkekasse for f. A.
 18. Regnskab for Subers Præstegjælds Kirkekasse for f. A.
 19. Regnskab for Waag Kirkes særlige Kasse for f. A.
 - 20—23. Regnskaber for de til Nordøernes Præstegjælds Kommune hørende Sogne for Aaret til 30te September 1880.
 - 27—33. Regnskaber for de til Østers Præstegjælds Kommune hørende Sogne for f. A.
 - 34—39. Regnskaber for de til Nordstrøms Præstegjælds Kommune hørende Sogne for f. A.
 40. Regnskab for Nolsø Sogns Kommune for f. A.
 - 41—45. Regnskaber for de til Waags Præstegjælds Kommune hørende Sogne for f. A.
 - 46—49. Regnskaber for de til Sands Præstegjælds Kommune hørende Sogne for f. A.
 - 50—53. Regnskaber for de forenede Sogne i Subers Præstegjæld for f. A.
 54. Regnskab for Kvalbs Sogns Kommune for f. A.
 54. Regnskab for Frødebs Sogns Kommune for f. A.
- Samtlige Regnskaber beideredes.
- b. Efter Forslag af det faaende Udvalg, der var nedsat til at afgive Decisioner paa de

under Lagtinget foretænde Regnskaber, vedtoges enstemmig med henholdsvis 16 og 17 Stemmer følgende Resolutioner:

1. Det indlægges for Fremtiden, at Afkrift af Regnskabsbilag, der omfatte flere Regnskabsaar, ogsaa vedlægges de senere Regnskaber, Bilagene angaa.
 2. Foraarvildt Bgligsarbejde bliver at udføre i en Kommune, vil en Demærkning om det Rimetal, enhver Mand har at udføre, være at oplage saa vel i Overlaget som i Rigningen.
8. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.
- a. Bestillingen som Kassierer for Færøernes Skolekasse var bleven ledig, efter at Handelsjudmægtig Elsefer Jacobsen efter eget Onste havde fratrædt samme. 8 Ansøgninger vare indkomne. Valgt blev Skolelærer E. P. Jiska med 19 Stemmer af 18.
 - b. Efter derom indgivet Andragende fretoges Afstemning af J. B. Barentsen af Ralbat for det ham paahvillende Svare som Medlem af Udvalgtekommissionen for Strøms Syssel. I hans Sted gjenvalgte ved skriftlig Afstemning Rongsbente Johannes Danielsen af Belbestad med 10 Stemmer af 19.
 - c. Til Medlem af Skoledirektionen valgtes ved skriftlig Afstemning Andenkerer Efferes med 14 Stemmer af 20.
- Fornanden foreslog at vælge et andet Medlem i Stedet for Efferes, og at forespørge hos Ministeriet, om en Skolelærer kunde vælges til Medlem af Skoledirektionen. Ved Afstemning ved Ravneptraab faldt 8 Stemmer for Forslaget og ingen imod, og var dette saaledes forfaldet. Fornanden udtalte derpaa, at han vilde se sig nødsaget til at henstille til vedkommende Ministeriums Afgjærelse, hvor vidt det paa Andenkerer Efferes faldne Valg kunde anses for lovmæssigt.
- d. Til Medlem af Skolekommissionen for Real-skolen gjenvalgte Kjøbmand Joensen enstemmig med 18 Stemmer.
 - e. Til Medlemmer af Valgforstanderskaberne for Følketings- og Lagtingsvalgene gjenvalgte eller valgtes:
- for Nordøernes Præstegjæld:
Gustav Joen Helsen og Rongsbente Simon Andraesen, begge af Videra. (19—0.)
- for Østers Præstegjæld:
Skolelærer Johannes Petersen af Saltvæs og Lømmernand Peter Jacobsen af Solmunde. (20—0.)
- for Nordstrøms Præstegjæld:
Handelsmændene G. Joensen og E. L. Müller, begge af Kvivig. (20—0.)
- for Sydsøernes Præstegjæld:

Faktor S. Christensen og Bøghandler S. N. Jacobson, begge af Thorshavn. (19—0.)

for Raags Præstegjæld:

Handelsmand Daniel Nielsen af Sørvaag og Thomas Sigvald Haraldsen af Sandvaag. (19—0.)

for Sands Præstegjæld:

Synsmand N. Winther og pensioneret Skolelærer Samuel Jensen, begge af Sand. (19—0.)

for Sønders Præstegjæld:

Handelsmand P. Dahl af Raag og Lædesmand Niels Davns Holm af Raabø. (18—0.)

XIV. Andre Vedtagelser.

1. Udbetaling af det Danske Legats Renter:

- a. Efter derom indgivet Andragende fra Kongsbønde Poul Samuelson af Ejde vedtoges det enstemmig med 16 Stemmer at tilstaa ham et Beløb paa 80 Kr. af det Danske Legats Renter til Anskaffelse af en ung dansk Ko, imod at han forpligtede sig til at overlade Andre til Tilseesdyr de Næste, som maatte falde efter denne, forsaavidt han ikke selv ønskede at sætte dem til.
- b. Et fra Michael Jespersen af Borker indgivet Andragende om et Tilskud til Anskaffelse af en Ko af fremmed Race afsløges enstemmig med 16 Stemmer, da det ikke, som af Ringe i Samlingen 1879 vedtaget, var ledsaget af vedkommende Forstanderlags Erklæring.

2. Forslag angaaende Nedsettelsen af et staaende Udvalg til Decision af de under Lagtinget henhørende Regnskaber.

Af Effersø, Propsten og Buchwaldt var atter i Aar fremsat følgende Forslag til Beslutning (sfr. Lagtingeberegningen for 1880, Pag. 143).

1. Der nedsettes for næste Aar et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer, som træde sammen i Thorshavn førstkommande 20de Juli for at gjøre Forslag til Decision paa samtlige Regnskaber, der decideres af Ringe.
2. De saaledes frenkommne Forslag til Decision forelægges Ringe, og er ethvert af Ringets Medlemmer berettiget til at stille Endringsforslag hertil.
3. Naar det staaende Udvalg enstemmig har vedtaget et Forslag til Decision, og der efter dets Fremlæggelse i Ringe ikke i Løbet af

8 Dage er frenkommne noget Endringsforslag hertil, er Decisionen vedtagen. — I modsat Fald behandles og afgjøres dette af Ringe.

Kærernes Lagting, Thorshavn den 31te August 1881.

N. P. Effersø. Sørensen.
L. S. Buchwaldt.

Forslaget, der kom til Behandling den 2den September, vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

Den følgende Dag foretoges Valg af Medlemmerne til bemeldte Udvalg, efter at Ringe paa Forslag af Effersø enstemmig med 19 Stemmer havde vedtaget i Forbindelse dermed at vælge 2 Suppleanter.

Valgte bleve til Udvalgsmedlemmer J. Nielsen, Disen og Schrøder og til Suppleanter Effersø og Andersen.

3. Kalkfrivelse til en Forening af Frimurere i Kjøbenhavn.

En Forening af Frimurere i Kjøbenhavn havde givet en Støbeskaalsklokke, et Par Lysestager og et Døbefad til den nye Kirke paa Ejde.

I Anledning heraf vedtoges den 3de September enstemmig følgende Kalkfrivelse:

Kærernes Lagting, der er Bestyrer af de første Kirkes Vindler, har med Glæde modtaget Underretning om, at en Forening af Frimurere i Kjøbenhavn har skænket til den nu fuldførte Kirke paa Ejde en værdifuld Gave af en Støbeskaals Klokke, et Par Lysestager og et Døbefad.

Hvis man ikke havde modtaget denne Gave, vilde omtalte nye Genstande ikke være

blevne erhvervede til Kirken; men man maatte have røjetes med de i den gamle Kirke bringte, skøndt de mindre vilde passe til de nye Smagvælses, idet Kirkefællesskabets ringe Midler ikke tillade Anskaffelsen af andet end det nødvendige.

Man maa derfor med Taknemmelighed paastaa, at her saa rundhaandtet skænkede og beider Foreningen om at modtage denne Udtalelse som et Vidnesbyrd om Lagtingets Fælles i Anledning af den modtagne Gave.

Færøernes Lagting, Thorshavn den 2die September 1881.

H. Jensen. Sørensen.

G. Jørgensen.

En Forening af Frimurere i Næstved.

4. Andragende fra Direktionen for Færø Amt's Sparekasse om, at Lagtinget vil paatage sig for Fremtiden at vælge de Mænd, der skulle revidere Sparekassens Regnskaber.

Den 20de August foretoges foreløbig Behandling af ovennævnte Andragende, der var saalydende:

Da det ved Boven af 28de Maj 1880 om Spare- og Laanekasser er foreskrevet, at de aarlige Regnskaber for Sparekasserne, forinden de indsendes til Sparekassensinspektørens Decision, skulle gennemgaaes af Revisorer, der ikke ere Medlemmer af vedkommende Sparekasses Bestyrelse og ikke heller ere valgte af den, har Direktionen for Færø Amt's Sparekasse, i Betragtning af den Betydning, som Sparekassen har for Befolkningen her paa Øerne, troet, at det vilde være passende, om Valget af de Mænd, der skulle revidere Kassen's Regnskaber, blev overtaget af Færøernes Lagting.

Idet Direktionen derfor tillader sig at stille den Anmodning til det næste Lagting, at samme vil paatage sig for Fremtiden at foretage det omhandlede Valg, skal man ikke undlade at bemærke, at man anser det rigtigst, at Regnskabet gennemgaaes af 2 Revisorer, som hertil aarlig maatte udværges, hvorhos man tilføjer, at de om Regnskaberne's Revision i forrige Lov indeholdte Bestemmelser første Gang vilde komme til Anvendelse paa det Regnskab, der vil blive aflæst den 31te Marts 1882.

Thorshavn, den 19de August 1881.

H. Jensen. Louis Bergh.

Paa Forslag af Efferes henvises Sagen enstemmig med 17 Stemmer til Udvalget for forskjelligeartede Sager, der derefter med Provsten som Ordspører afgav følgende den 30te f. M. fremsatte Udvalgsbetænkning:

I Strikelse af 19de d. M. har Bestyrelsen for Færø Amt's Sparekasse anmodet Lagtinget om at udværgne to Revisorer, som i Genhold til Lov af 28de Maj 1880 om Spare- og Laanekasser vilde have at gennemgaa Regnskabet for Færø Amt's Sparekasse.

Undertegnede Udvalg, til hvem denne Sag har været henviset, har ikke troet at burde tilraade, at denne Anmodning afslaaes, og skal anbefale, at Ringet paatager sig aarlig at vælge 2 Revisorer til at gennemgaa ovennævnte Regnskab, idet man dog udtaler, at Ringet ikke derved overtager nogen Forpligtelse til at lønne dem af nogen under Ringet fortærende Kasse.

I Genhold hertil indstiller man til Ringets Vedtagelse:

Efter Anmodning fra Bestyrelsen for Færø Amt's Sparekasse paatager Lagtinget sig aarlig at udværgne to Mænd til at gennemgaa ovennævnte Sparekassens Regnskab.

At at foretage denne Revision for det Regnskab, der skulle 31te Marts 1882 forelægges Lagtingsmand N. Andersen og Lagtingsrevisor Chr. Danielsen.

Færøernes Lagting, Thorshavn den 29de August 1881.

Sørensen. J. H. Schrøder.
J. Nielsen.

Med Sagens endelige Behandling den 2den September vedtoges 1ste og 2de Punkt i Udvalgets Forslag enstemmig med henholdsvis 14 og 16 Stemmer.

5. Andragende fra Arrestforvarer P. Tjaksen om et Tillæg til hans Løn som Arrestforvarer.

Den 30de August foretoges foreløbig Behandling af ovennævnte den 29de August indkomne Andragende, der i alt væsentligt var motivet ved, at han i 1880 af Landsfogden havde faaet Paalæg om for Fremtiden at føre Tilsyn med og udlevere det til Arresthuset ankomne Armandjel.

Provsten udtalte, at det var en Ulf, at saadanne Andragender, der kunde indkomme til hvilken som helst Tid, indkom saa sent, og foreslog derfor, at man undlod at behandle nærværende Andragende.

Provstens Forslag vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

6. Bedingelse med Hensyn til Tilvejebringelsen af et Referat af Lagtingets Forhandlinger.

Efter at Tinget den 30te Juli og 2den og 4de August havde forhandlede om Antagelsen af en Referent, frentom Provsten og Offers den 13de August med Forslag om for den tilbagestaaende Del af Samlingen at antage en Referent med en

daglig Godtgjørelse af 3 Kr., hvilket Forslag vedtoges med 11 Stemmer mod 7.

Den 2den September vedtoges enstemmig med 12 Stemmer at overdrage Provsten og Sørenskriver Buchwaldt at udarbejde et forfattet Referat af indværende Lagtings Forhandlinger, som af Formanden skulde foranstaltet trykt, naar det af ham blev billigt.

Lagtinget sluttedes den 3die September, efter at have været samlet i 37 Dage, i hvilken Tid der var afholdt 32 Møder.

Tillæg.

A. Love og Anordninger udfaarne mellem Lagtingsamlingerne i 1880 og 1881.

1. Belsendtgjørelse af 16de Oktober 1880 angaaende nogle Forandringer i Lov af 1ste Marts 1854 om Ordningen af Skole- og Undervisningsvæsenet paa Færøerne.
2. Lov af 14de Januar 1881 om Forandring i Lov af 17de Marts 1865 om Skibsvæsenet paa Færøerne.
3. Lov af 18de Marts 1881 om Ophævelse af den færøiske Næbbetold.
4. Belsendtgjørelse af 21de Marts 1881 angaaende Forbud mod Indførsel til Færøerne af levende Hornkvæg fra Sverige.
5. Lov af 25de April 1881 om Fremmedes Fisteri under Færøerne.
6. Lov af 7de Maj 1881 om Forandringer i og Tillæg til Jagtlov for Færøerne af 9de Februar 1854.
7. Lov af f. D. om Sundhedsvedtægter m. m. paa Færøerne.
8. Lov af f. D. om Forpligtelse til Jords Af-

giivelse til offentlige Brøje, Havne og Landingssteder samt til offentlige Skoler paa Færøerne.

9. Lov af f. D. om Forandringer i Lov af 21de Marts 1855 om Ophævelse af den kongelige Gæsthandel paa Færøerne.

B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget.

1. Justitsministerieskrivelse af 26de April 1881 om, at der er gjort Forslag til Forhøjelse af den i Finanslovsforslaget 1881 § 2 V A 1 (Lønninger til Embeds- og Bestillingsmænd paa Færøerne) opførte Sum med 1400 Kr. i Anledning af Oprettelsen af et nyt Distriktslægeembede paa Derne med Bopæl for Lægen i Bestmarthavn.
2. Udbrag af Regnskab for Anvendelsen af den Færøerne tilkommende Andel af det Danske Legats Reuter for Aaret fra 1ste April 1880 til 31ste Marts 1881.

Indtægt.	
	Kr. D.
A. Beholdning den 1ste April 1880 inde- staaende i Færø Amts Sparekasse. .	1688 71
B. Det Hørfenste Begøtts Renter ere til- faldne Færøerne for de 3 Aar fra 1ste April 1871 til 31te Marts 1876	" "
C. Rente af det i Sparekassen inde- staaende Beløb	65. 67
Summa Indtægt . . .	1754. 38

Udgift.	
	Kr. D.
I. Til Hans Joensen af Husum til An- skaffelse af en Ko af god dansk Race	60. "
II. Til Sejdmard A. B. Restorff af Ålborg til Anskaffelse af en Ko af god dansk Race	60. "
III. Beholdning den 31te Marts 1881, indestaaende i Færø Amts Spare- kasse	1634. 38
Summa Udgift . . .	1754. 38

Indhold.

Ragtingets Medlemmer.	Side
I. Angivelses- og Brandvæsenet i Landkommunerne	1.
II. Udvidelse af Lov om Varemærker af 2den Juli 1880	9.
III. Forandring i Reglement for Færø Amts Hospital	11.
IV. Oprettelse af et frivilligt Fattigvæsen	14.
V. Forandring i Ragsningsloven af 15de April 1854	18.
VI. Statistiskud til Skolebygninger paa Landet	31.
VII. Besværlinger i Aulebring af Hindringer for Fiskeriet under Island	32.
VIII. Sundhedsvedtagter for Landkommunerne	37.
IX. Andragende om Lovbestemmelser angaaende Rådst	39.
X. Forandring i Lov om Udsiftningsvæsenet af 4de Marts 1857	40.
XI. Forandring i Reglement for Grubefangsten paa Færøerne af 5te Februar 1872	40.
XII. Forespørgsel angaaende den Hæderne for deres Forretninger tilkommende Løn	42.
XIII. Vedtagelser angaaende kommunale Anliggender	43.
XIV. Andre Vedtagelser.	
1. Udvalgt af det Høiesterets Begats Renter	51.
2. Forslag til Medfærdelse af et staaende Udvalg til Decision af de under Ragtinget hørende Regnskaber	51.
3. Takskrivelse til en Forening af Primære i Kjøbenhavn	51.
4. Valg af Revisorer til Færø Amts Sparerkaase	52.
5. Andragende fra Arrestforvarer B. Hæden om et Tillæg til hans Løn som Arrestforvarer	52.
6. Vedtagelser med Hensyn til Tilvejebringelsen af et Referat af Ragtingsforhandlingerne	53.

Tilleg.

1) Love og Anordninger, udkomne siden Ragtingsamlingen 1880	53.
2) Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Ragtinget	53.